

SOKOL AMERICKÝ

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 14TH, 1904, AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILL.

ROČNÍK XXXIII.

CHICAGO, ILL., 15. ŘÍJNA, 1911

ČÍSLO 10.

SOKOLE let' a zvěstuj
bratřím svým a se-
strám, že hnízda naše znovu
osiřela, že v tom boji život-
ním za pravdu, volnost a svo-
bodu v pilné práci padl je-
den z našich nejlepších, uči-
tel náš, svobodomyšlník u-
přímný a pracovník, pravý
Sokol:

František Boleslav Zdrůbek

hlavní redaktor "Svornosti", za-
kladatel téže, pořadatel "Svo-
jana", zakladatel "Svobodných
Obcí" a čestný člen "Slovanské
Lípy" v Chicagu, Ill.

Bezdědice, 1842
Hostomice, 1844
Praha, 1853
Štýrský Hradec, 1859
Basilej, 1865
Caledonie, 1867
Chicago, 1867
Racine, 1868
Cedar Rapids, 1869
Cleveland, 1871
Houston, 1872
Vesely, 1872
Omaha, 1874
Chicago, 1875

Narodil se, dne 26. července 1842 v Bezdědicích, u Ho-
stomic, v Čechách, a po velice plodné práci spisova-
telské, novinářské, řečnické na uvolnění českého člo-
věka a jeho posilu, zemřel nám dne 14. září 1911. —
Lid náš doprovodil jej na cestě poslední. České Chi-
cago svobodomyšlné truchlilo a s ním celá česká
Amerika! Klid popeli jeho, naše vděčná vzpomínka
a trvalá paměť' . . . . .

F. Rýzner:

KDE JSME STÁLI!

HBITÝM vzmachem vznes se junák Sokol
symbol vzdoru, v nedozírný oblak.
Střelí okem, rozhledl se vůkol
po těch, co jiní jeho v štítu nosí
za čapku co pravou letku vzali;
zda ti, na přední vždy stráží stáli!

Shledl málo prvních harcovníků,
ostatní již kryje zelený drn.
Však ti, v prvních řadách Sokolíků
bez únavy, takřka sledním dechem,
celý národ Sokolem být má-li,
svorně, třeba bychom všichni stáli!

Shled Slovince od Lublaně bílé,
Slováky, Černohorce, Rumuny,
Rusy, Polany i Srby v síle,
která denně mohutněji roste.
Výše vzlet, by i v zámořské dáli
viděl. Všem, jsme u kolébky stáli!

Vidí četnu junů, v zápas jdoucí,
která za jménem svým čestně stojí.
Hle, ten bystrý hled a prsa dmoucí.
Turin, tam kde azurový blankyt,
velkoměsto, jež se v mlhy halí
zná již Čechy. Vítězi tam stáli!

K Moravěnce družné zkroužil letem;
co znamená tam to ptactvo černé?
Pozor! Ti chtějí slílit našim světem
na úkor náš! A což nad pomezím?
Jaký mrak ty naše hory kalí?
Tady třeba bychom stáli — stáli! — — —

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Snadno se píše, radí a povídá co by a jak by mohlo být v tom našem životě národním a společenském, jak by pokračovalo se lépe a co by se mělo dělati, aby bylo lépe. Od pouhého povídání k činům však jest hodně daleko. Tak věděl i ten náš bratr dobrý, ten Sokol upřímný Fr. B. Zdrůbek a proto v těch dobách prvotních vidíte jej nejen za stolkem redakčním, kde slovem psaným nabádal, ale slovem živým ve spolecích, Obcích a našich jednotách, ano vidíte jej ku práci přiložití vlastní ruky své. Zde pomáhá zakládat jednotu sokolskou, tam spolek čtenářský, jinde odbor pěvecký a záhy již nadšeně se vrhá do práce ochotnické, protože věří, že divadlo školou jest života. A kolik českých škol svobodomyšlných založil a pomáhal zakládati, kolik Svobodomyšlných Obcí, kolik všude kde působil založil i knihoven a čítáren. O spolecích podpůrných netřeba se zvláště zmiňovati, jako každé snaze volné a pokrokové, o každém soustředění sil svobodomyšlných a projevech vzdělavatelných a mnohých počinech na čest jména českého vůbec. Nabádal, psal a radil, ale také konal sám, hodně konal do chvíle poslední a v tom na vždy zářným zůstává nám příkladem. Byl vedoucím, jakých není mnoho, vedoucím, který nejenom že vedl, ale i sám měl se k dflu.

Zdá se, že výbor pro stavbu Havlíčkova pomníku nejeví přílišný spěch, vyhověti přání české veřejnosti, aby na pomníku zasazena byla kovová deska s anglickým zněním hesla tohoto českého bojovníka. Ačkoliv návrh podán a překlad hesla navržen byl "Sokolem Americkým", přece pravíme, že jest to přáním veřejnosti, poněvač téměř všechny

čelné listy naše projevíly s návrhem souhlas a ještě nedávno "Denní Hlasatel" za návrh náš vřele se přimlouval. Co nás k podání návrhu pohnulo, řekli jsme již minule. Z cizinců dnes nikdo neví, proč postaven byl pomník muži, jehož zásluhy známy jsou jen jeho vlastním lidu; Američané zvyklí jsou viděti zde pomníky velikánů, jichž sláva pronikla do celého světa a když jsme my postavili na veřejném místě pomník muži cizině úplně neznámému, pak jest povinností naší postarati se o to, aby ryze charakteru jeho, jeho neohroženost hlásána byla z toho mramoru každému, kdo před pomníkem tím se zastaví. Popište celý pomník slovy o neohroženosti, útrapách, o vzácném charakteru našeho mučenníka, nic nepředstaví ho cizinci v celé jeho vznešenosti, jako těch několik slov, které vmetl tak směle, neohroženě v tvář rakouskému absolutismu. Proč tedy otálet, když vydání s tím spojené bylo by nepatrné? Či máme se domnívati, že jest mnohým lidem proti mysli, že návrh vyšel z tábora "modrých"? Kdo za krátkou dobu bude věděti, kým návrh ten dán byl, či překlad hesla toho uznán byl za nejbližší původnímu znění? Na tom všem nám velmi málo záleželo a záleží. My čekali, vyjde-li návrh podobný z jiného pramene a když se tak nestalo, učinili jsme tak my. Přehlédlí jsme všechny překlady hesla zmíněného a jen proto, že žádný z nich se nám nezamlouval, pokusili jsme se o překlad jiný. To jest vše a to učinili jsme jen z té čisté pohnutky, abychom těmi několika významnými slovy stále a stále zdůrazňovali, proč je nám Havlíček tak drahým, že jsme jemu dali přednost před takovými velikány našimi, o nichž nebylo by zapotřebí Ameriku teprv

poučovat, kdo byli, proč je etíme, proč jim pomníky stavíme. Doufáme, že výbor záležitost tuto ukončí tak, jak si česká veřejnost přeje. č.

Píše nám veliký svobodomyšlník americký, vynikající pracovník Morton ml. co bude třeba vykonati, abychom čeliti mohli ve spolek organisované chátře zpátečnické. A k tomu dodává žena a nadšená pracovnice svobodomyšlná L. M. Lucasová, jež na dotyčném s námi jest výboru Americké Sekulární Unie, že "jestli chceme zvítěziti nesmíme do té naší čistě sekulární práce, čistě svobodomyšlného postupu míchati nějaké ty "ismy" jiné a poškozovati vše to co již jest vybudováno! Stěžuje na socialisty, již v Dayton, O., minule o sjezdu svobodomyšlných znemožnili práci sjezdovou a jinde opět jiné "ismy" působí nesnáze, třeba se věděti mělo, že svobodomyšlná organisace majíc zásady protináboženské pouze i takovou by zůstati měla a snahy jiné i jinde v jiných jednotách by se uplatniti mohly. Nestane-li se tak, tož jen škoda věci volně vzejde a to co vykonáno mohlo by zkáze propadnouti!"

Konečně tedy již na jisto rozhodnuto! Do Prahy se pojedje a to pojedje družstvo závodní, družstvo vybrané, tedy vzorné v každém toho slova smyslu. Zastoupení naší N. J. S. má býti tedy co nejlepší. Těšíme se tomu, že rozhodnuto, neboť bylo věru již na čase, aby vědělo se co a jak. Nyní bude třeba napnouti síly veškery, jak v práci tělocvičné, tak i finanční a hlavně ovšem i po stránce mravní. Vůle většiny rozhoduje a dle té se děje. Očekáváme, že v tomto novém a rozsáhlém počínu našem dostane se V. V. podpory veškeré, jako očekáváme, že všichni naši činovníci pomohou nám co nejvíce, abychom se také řádně representovali v dotyčném oddělení sokolské výstavy, jež na paměť padesátiletí Sokolstva českého v Praze uspořádána bude. O Sokolech jest tedy rozhodnuto, nyní očekáváme jen, že z vlastního popudu sester našich vynoří se návrh, aby také ony nějakou tou ukázkou práce své na pláni leténské přispěly k obohacení pořadu sokolské výchovy. Namítne nám někdo, že zase vydání, že zase námaha a práce zbytečná. Nikoliv drazí bratři a sestry milé. Právě ve cvičení Sokolek můžeme nejvíce ukázati! Sokolky newyorské prošly velkolepým křtem prvního vystoupení ženy česko-americké v řadách sokolských. Samy tentokrát nemohou zájezd do vlasti podniknouti, což tedy, jakž již br. Čermák byl na místech těchto pověděl, aby jinde se uchopily iniciativy a pracovaly k obe-slání sletu šestého, všeslovanského. Máme náhodou dnes již tolik krásných věcí, jež Sokolky by mohly nacvičiti, tolik dokladů v čem zde za tou vodou vynikáme — nač si toho upírati, vždyť tolik se nám přiznati musí a v technické části listu našeho snadno jste již vypořadovati mohli. Jen chtít, jen trochu dobré vůle a silné odbory jednotlivých jednot našich mohou se na vzájem dohovřiti, poraditi a lecos pak společně nacvičiti. Jestli družstvo hochů našich nejlepší s nácvikem začne teprve nyní, tu i Sokolky dosti mají času a při příslovečně jejich

snaze a pili nacvičí jistě co bude třeba v čas, tak že vedoucí s nimi pak při procvičení na lodi a před vlastním odjezdem mnoho námahy by neměl. Tož Sokolky, sestry milé hlavinky do hromady, pište a navrhujte jak by se uspořadati dalo, jak slet obešlete vy.

Vždy nás těší, pakli v té či oné jednotě vzpomíná se slavných dnů národa našeho, slavných mužů jeho a Sokolů pravých a abychom usnadnili činovníkům našim přehled přinášeli jsme své doby v listě našem záznamy na každý den co třeba bylo věděti, co třeba před šikem bratr náčelník a evičitel řadám našim měli připomenouti, aneb přednáškové výbory vzpomenouti. Tak v srpnu tu i onde vzpomělo se velikého Nerudy a hned na to 20. srpna šedesátých narozenin Aloise Jiráskova spisovatele českého, jenž na tisíce a tisíce má čtenářů a čitelů svých i za tou velikou vodou zde v té české Americe, mužů i žen, Sokolů, Sokolek i našeho dorostu. Díla jeho v žádné sokolské knihovně neschází a čtou se nejvíce, tak jako ve všech veřejných knihovnách a čítárnách, ba některé ukázky z prací jeho vyšly i v jazyku anglickém přičiněním písmáků našich u těch kterých příležitostí. A v té době co v Hronové odbyla se slavnost dojemná, dýšící upřímností a láskou lidu českého ku svému Jiráskovi, velikému spisovateli a buditeli bylo tu i Sokolstvo, jež dnes zastupuje všechny vrstvy šiků našich po celém světě rozptýlených. A Jirásek jak se tomu těšil, jak děkoval tomu lidu za lásku jeho a jak vzpoměl tu i Sokolstva, řka mezi jiným: "Psal jsem také o Bratrstvu, o válečné jednotě statečných mužů, kteří se proslavili svou silou a udatenstvím. Ale ti bojovali v cizině a za cizí krev prolévati. Dnes však má národ náš jiné bratrstvo, statečné a jaré, své Sokolstvo, které slouží jen jemu a jméno jeho proslavilo i za hranicemi. Duch tohoto bratrstva zdraví těla i ducha, radost z práce i zápasu pro právo, pro vše dobré a lidské necht' zůstává neporušen, necht' osvěžuje a sílí nás všechny." — Takovéto ocenění práce sokolské z úst takového muže zajisté blaží každého z nás, kdož náležime ku velikým těm a mohutným dnes šikům sokolským. A nám pak tím větším jest zadostučiněním, že za hranicemi, v nové vlasti naší, v jiných poměrech, jiném prostředí a za mnohé námahy a příkoří rovněž snažili jsme se o čest' jména českého a ve výchovné práci tělocvičné před tvář ciziny několikrát osvědčili, sež Sokol jest, utužený český člověk a jeho volně snahy upřímné i nezištné.

V měsíci září odbyvala Župa Fugner-Tyrš jednací sjezd v městě Chicagu, k němuž dostalo se nám též bratrského pozvání. Byli jsme přítomni pouze jednání zahajovacímu, ale to, co jsme tam za několik těch hodin slyšeli, naplnilo nás nemalým uspokojením — neboť náhledy předáků jmenované Župy, v předběžném jednání pronášené, potvrzovaly pádně to, co vždy hlásal "Sokol Americký"; proto odcházeli jsme z předběžného toho jednání s pocitý zadostučiněním, že to, co jsme tvrdili my před lety a

co nám bylo ve zlé vykládáno, nyní jest samými předáky v druhém táboře upřímně doznáváno. A toto doznání může vésti k bližším stykům — toto doznání může poučiti i naše posavadní odpůrce, že názory v "Sokole Americkém" pronášeny jsou na základě dlouhých zkušeností a že čelí vždy k dobru celku. První, co v jednání sjezdovém upoutalo naši pozornost, byla resoluce, přimlouvající se za to, "aby při evičeních a jiných sokolských vystoupeních mluvilo se česky" neboť, jak navrhopatel resoluce pravil, "i evičitelé a jiní činovníci, sotva že si trochu té angličtiny osvojí, již namáhají se mluvit jen anglicky." Když nám před lety byly metány v tvář výtky, "že jen u nás angličtina zatlačuje češtinu", když bylo psáno, "že sdružení "červených" založeno bylo proto, "aby národně zachráněno bylo, co se ještě zachrániti dá . . ." co na to odpověděl "Sokol Americký"? Řekl prostě, že v táboře druhém slyšeti jest angličtinu jako u nás — a rozdíl jest jedině v tom, že my se k zlu tomu přiznáváme, ač k jeho vymýtní pracujeme, kdežto druhá strana zlem tím stejně trpí, ale že je před veřejností zakrývá. A ejhle! Jak předběžné jednání sjezdu Župy Fuegner-Tyrš naše slova potvrdilo! — V jednání o orgánu převládal mezi přítomnými zástupci náhled, že "nynější orgán, vydávaný oběma sloučenými sdruženími (Fuegner-Tyrš a Děln. Am. Sokol) rozhodně nevyhovuje a ač — jak mnozí řečníci se vyslovili — "nepodeceňují články socialistické tendence, přec postrádají články národně povzbuzující, jaké čítávali kdysi ve svém "Borci". Delegáti byli tedy toho náhledu, že jeden orgán, vydávaný sdruženími, sledujícími vedle tělocviku různé směry, rozhodně se neosvědčil. Není to totéž co psal "Sokol Americký" v době, kdy jednáno bylo o sloučení? My rozhodně stavěli se proti společnému orgánu, poněvač jsme věděli, že mnohohlavost učinila by orgán bezhlavým — "mnoho-zásadnost" učinila by jej bezzásadním a že bychom se dočkali toho zjevu, že jedna stránka orgánu našeho utkala by se v polemice se stránkou druhou, neb že by zásady jednoho sdružení byly přímo neb nepřímou potlačovány. A sjezd Župy Fuegner-Tyrš i tato naše slova pádně potvrdil. Uvádíme věci ty jako potěšitelné znamení pro budoucnost. Kloučili se dnes bratři z druhého tábora k tomu, co hlásal dávno již orgán Nár. Jed. Sokolské, budou snad v budoucnosti náhledy v našem orgánu pronášené přijímány s větší šetrností, nebudou jim podkládány nepravé pohnutky, jak se dělo v dobách minulých a tímto poznáním a oboplným porozuměním si může doba křžzeného sloučení býti značně uspišena. ě.

"Národní Slovenský Spolek", jenž prožil v době nedávné tolik bouří a tolik zkušeností ve svém vedení odbýval minule svůj mimořádný sjezd v Baltimore, Md., a to v Sokolně tamní naší T. J. Blesk. Někteří bratři Slováci i jejich noviny se nad tím pozastavovali, že v "nevěrecké" síni sjezd se odbýval, když přece ve stanovách spolku stojí psáno mezi jinými podmínkami při přijímání úduv, že navržený každý musí býti křest'anem. Nezáleží na tom jakým

křest'anem a které církve patrně, jen když jest křest'anem! Jestli bratři Slováci, členové dotyčné organisace srovnají klidně se svým svědomím a vírou, že v Sokolně našich lidí sjezd odbývali pochybujeme, že okolnost ta dává jim a komukoli práva pochybovati o snahách našich volných, svobodomyšlných a pokrokových. Nám tu stačí připomenouti pouze naše přímé a poctivé prohlášení zásad v němž jako Sokolové, celek náš N. J. S. hlásíme se do řad svobodomyšlných a tam ovšem náleží i T. J. Blesk v Baltimore, Md. Snahy naše volné jsou čistě ideové, výchovné a rozhodně nezištné na povznesení a utužení lidu svého a tu kdo chtěl by tvrditi, že konáme dobro, že snažíme se o pokrok jen z toho důvodu praktického, aby nám "něco do kapsy přineslo", tak jako se děje u kněží, kazatelů a hlasatelů tak zvaného "slova božího" těch kterých věr, divně by věci naši posloužil. Již samo to označení řad našich jménem Sokol, jakž zakladatelové naši si představovali značí volného a bystrého ptáka, jenž volného a utuženého českého člověka, udatného a přímého jest symbolem; jestli bratři Slováci ještě tomu ptáku svému navazují zlaté řetízky na hbitý jeho spár i podlamují mu křídla jen, aby k dalšímu rozmachu se nedostal, tož provádí právě oni tu největší komedii i s tou svou vírou "oteu svých", neboť všem těm, náboženství i všeliké národní podniky jim pozehané jsou právě záležitostí vlastních kapes! O důkazy netřeba jíti daleko a právě v tom jejich spolku, jenž prošel tak zvanou "očistou", jež vyvreholila ve tvrzení, "jestli národ nemá zahynout musí mít víru a náboženství." . . . Moc pěkné tvrzení jen co pravda, i litujeme ten ubohý lid slovenský, jenž tak silné musí polykat pilulky tisku svého, toho tisku, který klidně i k tomu přihlíží, když nějaký pan biskup, Irčan dává toho jejich Sokolika v klatbu nejhorší.

Podářilo se nám získati pravidelného dopisovatele ze staré vlasti a to sílu nad míru vhodnou, bratra upřímného a pracovníka sokolského, jemuž se zželelo, že nás tu za tou louží tolik — ba tolik se zapomínalo! JUDr. Karel Heller, redaktor "Věstníku Sokolského" v Praze, činovník veliké Č. O. S. velice pilný, dnes poprvé má tu dopis svůj. Čtete a o čteném uvažujte a k tomu přijdete závěrku, jak se tam doma na nás těší, jak na účast naši o sletu šestém na jisto počítali. Budeme s nimi a také my v odvetu píšeme zase jim. Konáme rádi, jako rádi vidíme jak veliké se již nyní dějí přípravy firmou Brodský a Sovák v New Yorku a firmou F. J. Skala & Co. v Chicago, Ill., aby zájezd a výprava Čechů amerických, Sokolů všech bez rozdílu i všech větví slovanských a hostů jejich dopadla co nejlépe. Obě firmy praeují rukou v ruce, zástupci jejich skoro ve všech větších osadách pověření se příčiní a tak výsledky doufáme, že budou nejlepší.

Tělocvičné školy jednot našich jsou otevřeny. S evičením se všude započalo a evičitelové mají plné ruce práce, aby tu drobotinu náležitě rozřídili. Ne-stranný posuzovatel, jemuž naskytne se příležitost,

aby prohledl si ty šiky naše, ty borec naše, Sokolky, dorost i mládež naší obého pohlaví musí přiznati jak dobrá a užitečná jest ta naše práce. Cvičitel ukáže mu ty, již prvně vešli do cvičírny. Uvidí, že sotva se dovedou udržet na náradí, a kdyby nebylo ochranné ruky evičitele, že by padali jako zralé švestky se stromů. Všude nedostatek sebeovládání, obratnosti a síly se jeví a hned tu druhý, jenž vytrvalostí a pílí dosáhl toho, že dnes po dvou letech a více zdatným jest borecem. Nezdar nikoho tu smíchem neprovází, všichni evičí v té Sokolně jeden vedle druhého jako jedna velká rodina a evičitel tu a tam domluví těm, kdož angličtinu melou, aby shovívavě vysvětlil brzy to či ono co sokolské. A což, když pak přistoupí se ku hře a zpěvu, aneb když Sokolky nastoupí, aby dokázaly ladnost kroku a těla svého držení. Nestraný posuzovatel žasne, diví se, že za několik let tolik docíliti se dá a což když boreci dají se do prostných, aneb starí nastupují, aby těm mladším byli příkladem.

Obrovský pokrok ve výchově tělesné učiněn byl za poslední století, byt' ještě ne takový, aby nynější jeho stav úplně uspokojoval, tož přece ale k naší radosti, protože Sokolstvo v tom ohledu také hodně vykonalo. Po závodech Župy Střední v Cedar Rapids, Ia., jako první krok k zavedení tělocviku na školách veřejných zavedena atletika do vyšší školy! Také odjinud dochází v tom smyslu příznivé zprávy a povázíme-li, že usilují o tělesnou výchovu dnes vědecktí pracovníci, lékaři a jiní odborníci, zejména sociologové můžeme býti spokojeni. Jest jen ku podivu, když čteme dnes o evičišti hellenském a Řecku i jeho lidu v dobách dávných, jak na výchovu silného národa pohlížel, že mohou se najíti odpůrci toho našeho "komedianství" sokolského. U nás výchova tělesná k obému pohlaví stejně se vztahuje, ale pochopení téže na tolik ještě naráží překážek a na tolik předsudků.

Nemyslete si boreci a sestry i všichni, již evičíte, že jen ti, kdož tak št'astni jsou a budou hájiti barvy naše na sletu v Praze musí napnouti síly veškery. Nikoliv. Rok sletový má vykazovati účinky soustavného výeviku nejen tam na leténské pláni, ale ve všech vrstvách toho našeho Sokolstva, byt' i doma zůstati muselo a jen duchem prožívati mohlo slavné dny v matičce Praze zlaté a slovanské. Zdar sletu jest zajištěn, návštěva cizinců tou dobou v Praze bude ohromná a bratří i sester slovanských neméně, boreci evičiti budou tisíce, jakož i žen, dívek, dorostu a mládeže. Sám americký konsul Mr. Britain Američany na návštěvu Prahy o sletu upozorňuje a k bytí zajištění radí, kdežto v jiných sdruženích tělocvičných skoro celé Evropy chystají se vyslati pozorovatele a odborníky své i učitele, aby od Sokolů se ponaučili. A jestli bude pokrok Sokolstva v Praze zobrazen musí i to Sokolstvo nesusčastně se přičiniti a rok sletu musí býti rokem tuhé práce! U nás rozumíme práci mysle i těla. Poučení, přednášky i osvětňá činnost necht' všude se jeví v tomto období a v tělocvičnách at' rovněž chutě jdeme všichni do díla.

ZDRŮBEK SOKOL.

V sokolských kruzích ocit'uje se náš br. Fr. B. Zdrůbek v Chicagu, Ill, a to hned po svém přijetí z Omahy 1875 a jako zakladatel a redaktor "Svornosti", spolu s A. Geringerem, již tou dobou prospěšnost tělocvičné výchovy uznáváje, za časté píše články na prospěch "Sokola". Dal se záhy k "Jednot'ákům" a tu brzy ve zpěvu a hned zase v práci ochotnické pilně pracoval a jako svobodomyšlný harcovník mysle probouzel přednáškami, slovem živým i v listech svých a dílech slovem tištěným, ba když "starší" na pořadová docházeli ani Zdrůbek nescházel. Sokoly si zamiloval, nabádal a radil a již v T. J. S. založil knihovnu, na kterou členové jen hrdi býti mohli. Pomahal a učinkoval i později v mnohé práci sokolské i v Česko-Americkém Sokole a po sloučení obou jednot stal se Slovanské Lípy čestným členem, maje knihovnu rozsáhlou a bohatou stále pod svým dozorem i pečuje, z vlastních úspor mnohdy, o její doplňování a rozšíření. Bylo také jeho vlivem, že mnohé dobrodělci české octlo se tak ob čas ve veřejné knihovně chicagské v českém oddělení, jakž přítel jeho Kadlec byl našim tam získal. Že Sokoly měl rád, že viděl v nich nezištné a dobré pracovníky na záchranu toho našeho budoucna není ani divu, povázíme-li, že drahá jeho polovice Linda, rozená Reišlova, s níž byl se 14. srpna 1868 oženil, vychována byla v ovzduší sokolském, ba za časté v rodině Fuegnerově prodlévajíc, naučila se znáti veliký ten charakter velikého našeho zakladatele. (Viz: "O Fuegnerovi", z pozůstalosti pí Lindy Zdrůbkové, 15. července 1906 "Sokol Americký".)

Od prvního čísla našeho listu, od prvních kroků na založení Národní Jednoty Sokolské ve Spojených Státech péro Zdrůbkovo pomáhá budovati, nabádati a k činům vybízeti! Nemine jedinkého sletu, jediných závodů a jediného počínu sokolského, aby s námi se neradoval a v dobách smutných, kdy jednota naše prožívala chvíle nejtěžší, stojí tu s námi Zdrůbek, jako učitel pravdy, vzor vytrvalosti, Sokol pevný . . . .

Doporučoval nám zakládání nejen tělocvičných škol pro mládež naši, ale i škol svobodomyšlných a radil někdy tak, že ta mládež naše, ten dorost náš ještě dnes by si mohli přečísti. Co tu pokynů, co myšlenek dobrých na prospěch jednoty celé i jednotlivých její částí a co důkazů o prospěchu tělocviku. Však jest tu ještě něco: (viz číslo 7, 2. ročník listu našeho.) "Avšak ani zábavy ušlechtilé nebyly by vyloučeny z místnosti sokolské, neb není vždy člověk naložen k vážným pracem a potřebuje oddechu, pobavení, vytržení ze starostí a trampot, lehké rozveselení. To mohlo by se poskytnouti zavedením pravidelných zábavních večerů, kde by se hrály společenské hry, za přítomnosti členů i nečlenů, zvláště za přítomnosti krásného pohlaví, jehož přítomnost činí společnost vždy ušlechtilější. Hrál by se v šachy, v dámu, v kulečník, neb kůželník. Jen hraní v karty by muselo býti úplně zapovězeno a vyzhozeno ze společnosti Sokolů, neboť jest to především hra hloupá, která ani rozum nebystří, aniž

vzdělává, nýbrž obyčejně vášnivost bezúčelnou budí a více unavuje mysl, než okřívá. Pak by se muselo zavést úplné zakázání neřádu častování, aby mohl směle každý přijít sem, i když nemá peněz, aby vyčastoval celý "crowd"; aby se sem netáhli pobudové a lenoši, kteří živí se a opíjejí nečestně cizím častováním; aby nebyl nikdo přinucen opít se i proti své zásadě a nemusel odnáseti ze Sokolny na místo poučení a veselé myslí ježatou opici; aby nemusel se obávat žádný otec, žádná matka o mravnost svého syna nebo dcery, které dovolí do společnosti, nýbrž aby věděl každý, že když jeho syn, jeho dcera baví se v Sokolovně, že jest lépe zachráněna všeho vlivu zlého, nežli v kostele. Takovou čest' a vážnost má požívat sokolská síň v celé obci."

Po výsledku jubilejního sjezdu N. J. S. jak se ten náš Zdrůbek radoval, když vydáno bylo naše čisté, přímé a poetivě prohlášení zásad svobodomyšlných a to zrovna v té kolébee toho našeho Sokolstva amerického v St. Louisu, Mo. Bylo roku 1903 a Zdrůbek rok na to v "Památníku" našem ve článku svém: "Náleží Sokolstvu též povinnost pečovat o pokrok svého členstva po stránce svobodomyšlné?" velice pěkně doložil, poukazuje na výchovnou práci naší a její účinky. Od té doby již pilně sleduje každý náš postup, každý náš krok, těše se zejména z návštěvy Sokolů českých, našich vítězství na poli práce tělocvičné i v cizích kruzích, z výsledků práce našich společných evičitelů, kursů a hlavně toho, že list náš stal se neohroženým zastancem pravdy, volnosti, svobody i jevil vždy snahy po zvelebení, pokroku a osvětě svého čtenářstva. Z toho důvodu vždy ochotně napsal nějaký ten příležitostní článek na požádání i vyhověl mnohemu našemu přání, jednalo-li se o zájem celku a navázání styků se všemi bratry a sestrami druhých jednot sokolských českých i slovan-ských. Stále projevující se výsledky práce technické se mu zvláště zamlouvaly, jako těšilo jej, že to jméno Sokol čím dále tím lepší získává zvuk v tisku anglickém a jiném, kdežto borci Č. O. S. roznesli slávu jména českého již skoro po celé Evropě. Také těšilo jej vždy, když mohl zaznamenati vítězství boreů naší jednoty nad jinými sdruženími tělocvičnými a Sokolů všech bez rozdílu, jakož i radoval se práci svědomitě vykonané o sletech: "Tužme se osvojením těla k svobodě, a osvojením myslí k moudrosti!"

Zdrůbka neméně těšilo, když šiky D. A. S. na Východě ukázaly se býti rovněž volnými zcela, jako zarmucovalo jej, jestli tu či onde o Sokolstvu mluvilo se jako organizaci národní, jež pokrokovosti a svobodomyšlnosti dbáti nikterak nemusí a přímo projevovati nemá. Z toho také důvodu ovšem, znaje snahy Tyršovi a jeho cíle po uvolnění českého člověka, sledoval rád každý kulturní projev Sokolstva českého proti klerikalismu i zatracoval rozhodně zakládání protichůdných jednot kněžstvem vedených a "svíčekových bab v kalhotách", jakž v Čechách a hned pak zde se šířiti počaly. Z toho také ohledu přál si vždy, aby Sokolstvo účastnilo se všech sjezdů svobodomyšlných lidí našich i jiných organizací, a kdykoli se dozvěděl, že již i ti mladší v let se dávají a k rozmachu veliké věci volně přispívají pochvalo-

val si, dovoláváje se toho co v těch dobách našich prvotních byl již psával, říká:

"V zdravém těle zdravý duch," praví pořekadlo, jehož pravdivost nejen nemůže být popírána, ale doznává stvrzení v kruzích znaleckých. Nezdá se však, že by těloevik mezi námi Čechy americkými, zvláště pak chicagskými, byl počítán za předmět tak důležitý, neboť jeví se k němu všude netečnost neutešená. Čítáme v Spojených Státech více jak 200,000 Čechů a dosud máme nanejvýš 15 tělocvičných jednot, jichž údstvo sotva 800 hlav čítá, jednot to, které do nedávna, do založení Národní Jednoty Sokolské — z větší části jen živořily . . ." — (25. listopadu 1878 v chicagské "Svornosti"). A článek ten končí výzvou: "Mladíci čeští, dbejte těloeviku; rozmnožujte řady sokolské a napomahejte udržování národnosti a šíření uvědomělosti přistupováním k Národní Jednotě Sokolské."

Uvedli jsme, abychom snáze pochopili tu vřelou a dobrou lásku k řadám našim toho Zdrůbka, jenž psal tak a podobně z vlastního popudu a z lásky k věci! On vytušil dobře co nám malé větvi české cizinou obklopené schází a jaký bude náš osud, pakli sami nenapneme síly své a v Sokolstvu viděl těch sil utužených soustředění nejlepší. Věděl, že v tom bureování, poučování a uvolnění myslí lidu, otvírá se nám boj o život, a že zvláště ohromné energie ve spolku jako Sokol třeba, aby odpovídalo se potřebám lidu, jenž z nepatrných a prostinkých začátků k lepším dnům se propracovával bez ohledu na různé poměry a jiné prostředí, nežli bylo tam doma ve vlasti.

Někdy také dovedl ten náš silný člověk, bratr upřímný ten brk sokolský namočiti v silnější černi, jakž dokazuje na příklad jeho "Feuilleton" "Jesusita pater Lokos káže Sokolům na nový rok." (Prvé číslo, 31. ročníku). A jak dovedl odpouštětí svým nepřítelům, jak dovedl opravit mylný náhled svůj a jak za časté vyprávěl nám, již po leta s ním v jedné redakci pracovali, že toho či onoho lituje, protože napsal na základě chybné informace. Jestli však ale měl pravdu, pak houževnatě a silně hájil, jako dovedl za ní trpěti útisk jakýkoli, příkoří a hanobení, jako dovedl i příteli vytknouti mírně a dobrotivě, pakli chyboval. Pro dobrou práci měl vždy slovo uznání a ve článku jeho "Hájek český člověk a pracovník spolkový" (č. 2. roč. 31.) projevilo se nejlépe. I tu ukázal, že vždy v myslí své měl zdar lidu našeho, jeho poučení a osvojení a spolků našich pokrok, řad sokolských pak utužení, jež smělost by budilo k soutěži v tom zápasu o bytí.

Zdrůbek ve veškeré své práci byl nad míru pilným, svědomitým a čím namahavějším byl úkol jeho, tím raději se mu podjal. U něho byla jen touha po něčem jiném, lepším. Znal nepřátel svých stránku nejslabší a to jest příjem dollarový. Z toho také jedině ohledu staral se, aby na posledním sjezdu svobodomyšlných v Chicagu obřady, zejména funkce oddavaeí zůstali v rukou našich, jednak proto, že soudce tu a tam boha do formulky své rád připlétá a kněz, kazatel a sluha boží pro svobodomyšlníka

přec rozhodně se nehodí a jednak i proto, aby se tím spíše čelilo úřadům, jež věreům ještě hodně nadřuzují, ba v některých státech právo oddávací jen zbožným vyvolencům poskytují. Zdrůbek způsobem tím obrátil jen věreů hrot proti nim samým a v Obcích Svobodomyšlných pečoval nejen o vyrvání toho dolaru kněžím z rukou, ale i zabezpečení našich mladých lidí šikům volným. Cítil, že názory o obřadech jsou převzaty od věreů, však vida, že vše najednou "přes koleno lámati nelze" vyhověl novým způsobem zvyku, pohodlnosti, obavám před mrzutostmi i ukázal cestu jak nové síly získávají. Z těch dolarů pak, jež dostal za obřady oddávací hlavně věnoval sta a sta k dobrým účelům, ba víme o případech, kdy zakoupil žactvu školy tělocvičné T. J. S. pěknou zásobu činek a knihovně pořídil celou řadu krásných českých knih . . . A na kolik i jinde věnoval, na kolik přispěl i tam, kde jiní jen radili a ještě jiní v lakotě své do kapsy sáhnouti nedovedli. U něho přímo bolestná byla touha po pravdivosti života, chtěl takové poměry společenské, ve kterých by panoval co možná dokonalý soulad mezi výsledky naší rozumové, poznávací činnosti a mezi našim cítěním a mravními názory. Vzpíral se hlavně náboženství, jež každou chvíli nás nutilo potlačovati a zapíratí největší dar přírodou nám daný, rozum, potíral tajemství, jež nám k věření se předkládalo a proti pověrám stavěl vědecké pravdy. V nás Sokolech pak viděl harcovníky svobodomyšlnosti, již stáli vždy v prvých řadách.

"My svobodomyšlní vidíme v Sokolech bratři v snahách a práci za vznešenými účely a myšlenkami, které vrcholí v udržení zdravého těla, aby v něm se zachoval zdravý duch, aby celý člověk byl zdravým pro úkoly životem nám uložené. Tu jde o zachování síly a mladosti těla, by zůstávalo svěží, pružné, zušlechtněné, se silnými a vytrvalými čivami, svaly a údy pro všechny požadavky života. V takto vyvinutém a zachovaném těle může účinkovati silný, jary, mladý duch tělo oživující a řídicí k nejvyšším úkolům národní a lidské vzdělanosti, osvětě a svobodě, kteráž je nejbezpečnější cestou ku blaženosti, spokojenosti a štěstí jednotlivce i celku. Tento duch v takovém těle nejen jest otuženým a nepodajným rozličným životem a zlům, ale je vždy hotov proti nim bojovati; je zvláště připraven v zápas, hájení a šíření svobody každé, náboženské, občanské i společenské, nepodlehá její nepřátelům a škůdcům, ale je vždy hotov postaviti se v šik bratří proti nim. Duch takový při sokolím vzletu do výší zůstává v životě mezi bratřími vždy přímým, poctivým a pravdivým a není lsti u něho. Proto si váží svobodomyšlní Sokolů a svěrují jednotám jejich své dítky k vychování čistě sokolskému v ohledu na tělo i ducha jejich, neboť ze Sokolů a jich žáků očekáváme vždy zdatné, poctivé a svobodné harcovníky a bojovníky za svobodu i náboženskou, bez níž jiné svobody vždy jen slabé a v nebezpečí . . ."

V soukromých listech, když jako příteli a bratru svému nejlepšímu jsme si stěžovali nabádal vždy k vytrvalosti, vždyť i on dobře věděl, že v celku jsme málo vytrvalí, že i nám Sokolům všem tolik —

tolik schází, že dovedeme se pro věc každou nadchnouti, že dovedeme býti nadšenými, že dovedeme hodně mluvit a slibovat, ale nadšení to nikdy netrvá dlouho, záhy chladne a práce těch, kdož nejvíce se snažili, kdož poctivě a do únavy pracovali tu i jinde vlastními lidmi se podlamuje, bagatelizuje a sesměšňuje. V tom ohledu i Zdrůbek hodně zkusil . . . Při světlé památce jeho, zde projev náš, vzniklý z vděčnosti a oddanosti i slibme sobě, že budeme Sokoly, pevnými a statečnými jako byl Zdrůbek náš, že vytrváme a stezkami půjdeme pravdy a osvojení i utužení . . .

ČESKÉ DĚTI V AMERICE A V ČECHÁCH.

Ještě dnes zní nám v uších trpká slova našich milých hostí, jimiž vytýkali nám, že nevěrní stáváme se svému češství, když posíláme již od útlého mládí děti do anglických škol, kde mládež česká jazyk svůj poněnáhu zapomíná a své národnosti se odcizuje. Přemýšleli, rokovali a uvažovali jsme o výtkách oněch, přemýšleli a uvažovali jsme o tom, zdali bylo by možné, aby české dítě v zemi této zrozené, bylo vzděláváno nejdříve v jazyku českém a později teprv aby snažilo se osvojití si jazyk anglický — ale neuprosná skutečnost, poměry, v jakých žijem, bořily všechny naše plány, výpočty a my smířiti se musili s myšlenkou, že české dítě, v Americe budoucnost hledající, v anglických školách vzděláno býti musí!

My věříme, že nejpřirozenější výchovou jest, je-li děcko vzděláváno na základě jazyka mateřského, my vidíme a cítíme, s jakými nesnáze dítě českých rodičů zápasiti musí, když vstupuje do školy, kde vyučováno jest jazykem jemu neznámým — ale přes to ani ten nejnadšenější národovec neodvážil by se k tomu, vychovávatí zde děti své jen na základě jazyka českého, poněvač ví, že tím dopustil by se na dětech svých velikého bezpráví, že by své děti poslal v zápas životní nedostatečně připravené, poněvač veskeré vědomosti, které by ve škole české nabyly, ničeho by jim neprospěly, když by plynně neovládaly jazyk anglický, a poněvač všichni dobře víme, že v české škole jazyku anglickému správně by se nenaučily! Chceme-li, aby český živel v zemi této náležitě se uplatnil, dobýval si uznání a úcty, aby byl důstojným reprezentantem národa, z něhož pochází, musí míti svůj dorost vychovaný ve školách anglických. Intelligence, která následkem neznalosti jazyka zde panujícího, nemohla by v kruzích amerických jménem našim se uplatniti, v Americe by nám málo prospěla. Dejme dětem svým vzdělání anglické a pečujme o to, aby škola anglická neudusila v nich národní cit, aby je neoloupila úplně o jejich češství, o jejich rodný jazyk, postarejme se o to, aby náš společenský život byl takovým, aby tu **intelligentní česko-americkou mládež neodpuzoval** (této věci se stále úzkostlivě vyhýbáme) a to jest vše, co od nás za panujících poměrů může býti žádáno.

Ačkoliv otázka tato byla v sloupečích našeho i jiných listů již nejednou důkladně projednávána,

vrátili jsme se k ní opět proto, že se dozvídáme, že i v samém hlavním městě Čech, v Praze, kde znalost cizího jazyka snad není tak nezbytnou jako v Americe, čeští rodiče nečiní jináče, nežli činí čeští rodiče v Americe, o čemž svědčí úvaha, vyňata z pražského denníku "Samostatnost". Jmenovaný list píše: "Zase a zase naplní se německé školy pražské tisíci českých dětí, aby tu vychovány byly v nevědomosti, mravní i národní bezpáteřnosti, k proletariaci. 1268 českých dětí úpelo ve školním roce právě ukončeném v německých školách pražských. Rozdělme si rodiče, kteří posílají svoje děti do německých škol, dle jejich pohnutek. S výhradou, že objektivně hřeší tito rodičové na svých dětech, najdeme první, nejsilnější skupinu těch, kteří subjektivně jsou přesvědčeni, že jednájí správně a v zájmu svých dětí. Jejich pohnutky jsou zcela ušlechtilé: milují své děti a myslí na jejich lepší budoucnost. Chtějí zkrátka, aby jejich děti naučily se dobře německy. Je jim nesporno, že jejich děti musí uměti německy, mají-li najíti jednu existenci. Je jim nesporno, že v české škole nenaučí se německy. V obojím směru jest správným jejich předpoklad. Mýlí se pouze v tom, když věří, že děti jejich naučí se německy v německé škole".

Když tedy i v srdci Čech, v samotné Praze, nalze se tolik rodin, posílajících své děti do německých škol jen proto, aby dětem svým zajistily budoucnost — a český list uzná pohnutky rodičů tamních za ušlechtilé — možno viniti české rodiny v městech amerických, že činí totéž? A při tom nespouštějme s myslí toto: v české škole v Praze spíše může dítě naučiti se německy, nežli česko-americké dítě v české škole může se naučiti anglicky. Němčina může býti Čechu v Rakousku v budoucnosti prospěšná — ale angličtina Čechu v Americe jest nevyhnutelnou!

"PO SOKOLCKU . . .!"

Setkal jsi se, milý čtenáři, také se Sokolem, který stížen jest maníí nemluvití jinak než "po sokoleku"? Všechno u takového musí být "sokoleký" — jednáni, mluva — a napomeň ho, rad' mu k umírněnosti, obráti se na Tebe: "a to seš Sokol?" — a mluví "po sokoleku" dál, až nám sluch přechází.

S takovými Sokoly setkáváme se všude, v každém městě, v každé jednotě, v každém kroji a všude jsou si na vlas podobní — jejich mluva, zevnějšek — "povznešená hálada" — v jaké se octnou při každé příležitosti — zrovna jako by byli všichni chodili do stejné "sokoleké" školy . . .

Meškal jsem v cizím městě, kde byl jsem svědkem sokolské slavnosti a tu přistoupil ke mne starý, zasloužilý Sokol, s jehož jménem shledávali jsme se na poli sokolské práce už od dob nepamětných. Jest to jeden z těch, kteří nedávají se unášeti jenom planými hesly, ale usilují o to, aby Sokolstvo nastoupilo cestu vedoucí k té "pravé nejvyšší metě" — a při takové snaze, jak známo, naráží našinec vždy na odpor, nepřázeň, zlobu, nepřátelství. Co pak takový

člověk kdy pro Sokolstvo udělal? Výbor na pik-nik přijmouti se zdráhá — do zábav nechodí — centu neutratí — co je to za Sokola?

Ale nečinme mu žádných výčitek — to za nás obstarají ti, kteří všechno dělají jak říkáme "po sokoleku . . ."

Pozdravíme se na vzájem se starým druhem a řeč naše přirozeně zabočí na naše pokusy, uvéstí Sokolstvo na dráhu, vedoucí k té pravé "nejvyšší metě".

"Jest to práce Sysifova," praví on, "až posud není toho pravého pochopení; já zanedbával povolání — rodinu — chtěje prospěti celku — nechtěl jsem tu krásnou myšlenku opustiti — věřil jsem pevně, že idea naše zvítěziti musí — až posléze unaven, vysílen — roztrpčen — byl jsem nucen na čas ustati. Ovšem jen na krátko — neb člověk už to má v krvi a opustiti věc nemůže i kdyby chtěl. Musím věnovati též trochu pozornosti potřebám vlastním — které jsem byl zanedbal — ale pak, hochu, slibuji ti, zase si vyhrnu rukávy a znovu do práce . . .!"

Chtěl jsem pronésti několik povzbuzujících slov; chtěl jsem říci, že ti, kdo posílají Sokolstva správně chápou, nesmí dáti se posavadními nezdary odstráti, že musí vytrvati — pracovati — ukázat nezdolnou vůli vůči všemu protivěnství — když tu se k nám připojil jiný bratr a hned spustil stavidla své "sokoleké" výmluvnosti.

"Tak tuhle vidíš, bratře č., taky jednoho, který si dává říkat Sokol . . . Takových tu máme — o jé! — nikam nejde, nič nedělá a potom má myšlenka "sokoleká" pokračovat! Víš bratře — nezlob se — mne znáš — já mluvím přímo — po sokoleku! — Kdybysme byli všichni tady u nás jako Ty — to by už dávno bylo "Sokolekto" zahrabaný — mlč — nemluv! — mne znáš — víš, já sem Sokol s tělem a duší — (při těchto slovech musil se bratr Sokol s tělem a duší opřít o stůl, neboť nohy jeho pod tíží toho "sokolektví" počínaly vypovídati službu) at' se ti to líbí nebo ne, já vždycky po sokoleky! — Koukej na mne, já tady už od rána roznáším pivo a hodinu jsem byl za bárem — a co ty? přijdeš si sem jako pán; jo, to jste vy, páni Sokolové! — ale my, my jsme ti praví pracovníci! — Koukni, až sem si zkazil tím nalejváním kalhoty a boty mám promočený; a čím ty se můžeš pochlubit? co? víš — to je mi jedno, esli tě to mrzí nebo ne — já sem zvyklý mluvit "sokoleky" — vždyť i v orgánu nám tuhle bratří píšou, bychom vždy šli přímo — rovně — (při těch slovech se musil horlivec opřít ještě o židli) — "po sokoleku!" — Tady všechno leží jenom na nás — a tuhle takový pány Sokoly máme jen pro parádu! — Víš, pro mne se zlob nebo ne — to je mi jedno — já každému hned všechno do očí — "po sokoleku!" — . . . . .

* A jelikož "sokoleký" ten bratr nebyl s to se od nás vzdálit, poněvač stůl s sebou vléci nemohl a sám od stolu učiniti krok se neodvážil, odstoupili jsme my.

"Vidíš," praví mi starý druh, "tak je oceňována naše práce, která se nese zcela jiným směrem;

pracuj až do úpadu, aby Sokolstvo šlo tou pravou cestou — práce tvoje je neoceněna, poněvač nemůžeš se vykáhati výsledkem — ale prodej na pikniku za pěták sklenici piva, utrat' "u báru" celou týdenní mzdu, jsi záslužným, obětavým, upřímným Sokolem . . ."

"Nedbej," pravím mu, "byli jsme vytrvalými vůči zjevnému nepřátelství — zlomyslnosti — vůči nízkým, vylhaným pomluvám, nedali jsme se strhnouti s dráhy surovostí a podezříváním — nesmí nás zarazit ani slova, která bolestně se nás dotýkají; to bylo odměnou větších lidí, nežli jsme my a na nás jest, řídit se jich příkladem . . ."

Tak a podobně jsem mluvil — ale po celý ten den a po celý večer nemohl jsem se zbýti myšlenky: co obětavých, schopných, upřímných Sokolů vypuzeno bylo již z našich řad těmi, kteří v nitru svém svatě věří, že mluví a jednají "po sokoleku". č.

UČENÍ ODBORNÍCI A DĚTSKÝ PUD.

I lidé učení někdy se zmýlí. Veliký umělec dopustí se při tvorbě díla chyby, kterou odborná kritika nepostřehne — na níž ale upozorní člověk, ne-umělec. Často jinak vysoce vzdělaní lidé pronesou theorii, kterou porazí praobyčejný smrtelník prostým poukázáním na skutečnost.

Leží před námi důkladné dílo "Nauka o pohybu", jehož autorem jest jeden z nejnadšenějších fedrovatelů švédského těloeviku v zemi této. Odborník na slovo vzatý, jenž vzácné odborné vědomosti nabyl ve své vlasti — Lingovu soustavu zná od A do Z — a vyjmenuje vám každý jednotlivý sval, který tím neb oním evikem uveden jest v činnost.

Jako nadšený zastance těloeviku švédského, vidí přirozeně mnoho chyb v soustavě těloeviku německého a neopomněl při každé příležitosti čtenáře přesvědčovati o tom, že soustava švédská jediné založena jest na základech vědeckých. Poukazuje v knize své na chyby, jichž němečtí učitelé se dopouštějí a odůvodňuje tvrzení své takovými spoustami učených výrazů, že čtenář, který věří všemu co psáno jest, snadno by byl ochoten složit přísahu, že jedinou jest těloevičná soustava na světě a tou že jest soustava švédská.

Jednou z četných chyb, jichž se dle náhledu autora učitelé jiných systémů dopouštějí, jest (a k těm náležíme i my), že začínají někdy těloevičnou hodinu eviky rychlými, jako jest na př. poklus. To prý jest přímo proti zákonu těloevičné hygieny, jelikož z úplného klidu jest to přechod příliš náhlý — nepřirozený — a proto také škodlivý.

Čtenář neoborník by mu dal za pravdu, ale zkušený evičitel ví, že k tomu evičení rychlosti nepřicházíme rázem, z úplné nečinnosti. Ve školní těloevičně (o kterou se zde asi hlavně jedná) vyžaduje to několik minut, nežli ze školní světnice dojdou žáci do těloevičny, zde stráví několik minut změnou šatu, obuvy, a pak ještě, nežli učitel svolá žáky v řad. popustí oni úzdu své zadržené bujnosti.

— Tedy o nějakém náhlém přechodu z úplné nečinnosti ku evičení rychlosti — o nějakém přechodu náhlém, nepřirozeném, nemůže býti řeči.

Po pokroku toužící učitel nečerpá však vědomosti své jen z jednoho pramene, ohlíží se po pramenech jiných — pak přemýšlí a srovnává se zkušenostmi a poznatky vlastními.

Sáhneme tedy po jiné knize. "Vyhovujte přirozenému instinktu — přirozenému pudu dítěte!" radí nám zase jiná autorita. Dobrá — pozorujme tedy dítě — studujme jeho přirozený pud, abychom mu mohli vyhověti. Pozorujme děti propuštěné ze školy — hoj, s jakým hřmotem se vyhrnou ze dveří! Utíkají — kam? Žádné z nich neví. Proč? Žádné z nich neví — jejich přirozený pud je k tomu pobízí a ony jsou pudu toho poslušny. Čím méně intelligence — tím silnější pud. — Dospělý člověk již jest pudu toho prost — nepřirozený život v něm pud po čilém, zdravém pohybu umrtvil. Ale dítě — to veselé šťastné dítě posud jest obdařeno pudem — nuže, at' mu vyhoví, nežli moderní doba jej v něm nadobro utlumí!

Jděte k těm dětem, čňte jim výklady, vylítnou-li ze školní budovy jako hříbata, že jest to příliš náhlý přechod z nečinnosti k rychlému pohybu! Špatně pochodíte — na slova vaše odpoví jejich přirozený pud a vy za chvíli zůstanete osamoceni i se svými učenými výklady.

Ku které theorii se přidáš, bratře evičiteli? Budeš poslouchati výkladu o škodlivosti náhlého přechodu, anebo budeš poslušen přirozeného pudu? Těloevičné pole jest v přítomné době plno různých. sobě si odporujících teorií — ale my necháme učenec o ně se hádat, necháme je kolem sebe házeti učenými výrazy a nežli se na něčem určitěm dohodnou, budeme se řídit pravidlem: co příroda žádá, nemůže býti škodlivým! č.

Jenom jistota neustálým evikem nabytá přemůže obtíže tím vznikající a předvede i pak se stejnou hravostí jak počátky, tak nejobtížnější a nejodvážnější vrchole evičební. M. Tyrš 1882.

Stoupáme-li nyní napořád výš, jest to výsledek práce vlastní, co nás všechny teď k praporu sokolskému víže, není prehavá a prázdná záliba ve zjevu ZEVNĚJŠÍM; jest to přesvědčení skutečné, uvědomění mužné, důvodné a nezvratné.

M. Tyrš 1881.

BRATRSKÝM JEDNOTÁM K POVŠIMNUTÍ.

Doufám, že každá jednota (tajemík) obdržela knihu "50 let českého tisku v Americe." Opomenutím jednatele V. V. stalo se, že jednoty myslí, že knihy mají být odkoupeny. Následkem toho oznamuji, že knihy ty koupil V. V. N. J. S. CO DAR, pro knihovny všech jednot Národní Jed. Sokolské.

Na zdar!

Jan Černý, jednatel.

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO., 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Official Paper of the United Bohemian Gymnastic Associations.

Vychází 15. každého měsíce v Chicago, Illinois.

Pořadatelé:

DR. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, CEDAR RAPIDS, IOWA.
JOSEF ČERMÁK, 1641 Millard Avenue, CHICAGO, ILL.
Tel. Lawndale 1974.

Editors:

Veškeré dopisy a práce pro "Sokola Amerického" budtež zaslány hlavněmu pořadatelé za list zodpovědnému:

Dr. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Ia.

SUBSCRIPTION - - - - - 75c per year
Předplatné 75 centů ročně - - - - - Do Čech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázkou, sdělí tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednateli V. V. Předplatné jakožto oznámky do listu příjmná jednatel Výkonného Výboru N. J. S., aneb ustanovení jednatelové zoldělní.

JAN ČERNÝ, 431 E. 71st St. New York City, jednatel Výkonného Výboru.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí býti v rukou hlavněmu pořadatelé do 1. dne měsíce. v němž mají býti uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají déle nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se bratr sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podočknutím, ku které jednotě náleží. Nové, odstouplé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní jednot. výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

Národní Tiskárna, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill

"BACK TO SIMPLE LIFE!"

Varovná slova tato zaznívají v uši rozmařilého lidstva nyní se všech stran. Lid stává se stále pohodlnějším, rozmařilejším, tělesný pohyb jest mu stále obtížnějším; porušené ústrojí zažívací musí býti drážděno k činnosti umělým způsobem. Prosté, domácí, výživné stravy více nevidíme ani na stolech chudšího lidu — nebot' úprava její vyžaduje práci — čas — a proč se tím mořit, když v plechových krabicích dostane se vše již upravené? Pouze trochu horké vody se přileje a krmě jest hotovo! A když takovouto "patentní potravou" jest žaludek pokažen — vždyť je tu zase celá řada "patentních léků", které — jak už také jeden podnikavý vyrábětel oznámil — "přivede zažívací ústrojí ještě do lepšího stavu, nežli bylo kdy před tím." Pouliční dopravy v městech jsou tak zdokonaleny, že člověk nemusí se namáhati chůzí, at' jde kamkoliv; proto lid městský také chůzí zbytečně se nenamáhá a zámožnější pak mají své automobily, v nichž vyjíždějí si na "osvěžující procházky". Špatnými, padělanými "patentními" potravinami a "patentními léky" lidstvo pozvolna se otravuje — nedostatek tělesného pohybu zhoubné dílo dokončí — a proto ti, kdož tento divoký chvat k tělesné degeneraci pozorují, volají: "Back to simple life!" — "Zpět k jednoduchému, přirozenému žití!"

A my mohli bychom na četné těloevikáře tímtež právem volati: "Back to simple exercise!" — "Zpět k jednoduchým evičením!" — nebot' i na poli tělocvičném divoká touha po něčem novém, po něčem originelním, touha po překonání druhých,

touha po trošce pochvaly, po hlučném potlesku, vyznamenání, gratulacích, zlatých odměnách, vřání mladý lid k výstřednostem, k evičením nepíroze-ným, k evičením tělo i ducha vysilujícím, k evičením vypočítavým jen pro okázalost, k evičením takovým, kde evičitel kousku té "slávy", kterou chce pro sebe získati, obětuje zdraví těch, nad jichž zdravým tělesným i duševním vývinem bdíti má!

A proto opakujeme: Zpět — zpět k evičením jednoduchým — k evičením tělo osvěžujícím a ducha nenamáhajícím — k evičením tak sestaveným, že i při té své jednoduchosti vyhovíme požadavkům tělocvičného krásna — k evičením, při nichž zaměstnán jest každý sval a která povzbuzují činnost orgánů dýchacích — zpět k evičením, která sílí ale nevy-silují, která tělo nemrzačí ale k souměrnému jeho vývoji napomáhají — k evičením při nichž není nebezpečí těžkého úrazu — k evičením účelným a ne jen k dobývání cen neb k vyvolávání potlesku vymyšleným!

K takovým evikům tělocvičná sdružení vrátit se musí, chtějí-li tělesně vychovávat lid a ne jen několik jednotlivců — k takovým evičením musí se vrátit Sokolstvo, nežli bude moci právem doufati v splnění přání Tyršova: "co Čech to Sokol!" č.

Dr. Ruda Ročák:

VŮDCE NÁŠ!

JUDr. Josef E. Scheiner, čestný člen evičitelského sboru Sokola Pražského, poslední pobočník Dra. Tyrše, redaktor časopisu "Sokol", starosta Sokola Pražského, České Obce Sokolské, Svazu Slovanského Sokolstva.

Uvádím-li postupně tyto sokolské hodnosti starosty našeho, činím tak úmyslně, abych neznal, kterak bratr Dr. Josef Scheiner, započev jako prostý borec ve škole Tyršově stal se evičitelem, kterak schopností svojí i neúnavnou pílí, živou v hloubi duše, kotvíci oddaností myšlence sokolské, dospěl k nejčestnějším a nejvyšším svým funkcím sokolským.

Postup jeho nebyl nikterakž podporován vnějšími prostředky, efekty. Jsa nanejvýš skromným, v ničí přízeň se nevlahočeujičem, byl z počátku pouze od užšího kruhu svých spolupracovníků sokolských správně oceňován, kdežto širé řady příslušníků dnešní velkolepé organisace, jejímž on hlavním budovatelem byl, teprve později — jsouce samy překvapeny ohromnou prací, kterouž starosta Dr. Scheiner pro Sokolstvo vykonal — proniknuty byly poznáním, že největším pracovníku přísluší také nejvyšší hodnosti a že práce sokolská nemůže se oceňovati pouze zevnějšími slavnostními vystupováním, nýbrž vnitřní ryzí hodnotou svojí. Bratr Dr. Josef Scheiner docílil váhou obsáhlé činnosti své sokolské, všeobecné, neochvějně úcty a důvěry v Sokolstvu, cení si ji také nade všecko a staví ji daleko výše než veškeré jiné, třebaš lákavé funkce života veřejného, pokud by se sokolstvem nejuže nesouvisely i odmítá je. Ježto však myšlénka sokolská s celým českým a slovanským národním životem vůbec nerozlučně jest spojena, jest také ve směru tomto činnost starosty, bratra Dra. Josefa Scheinera, velice obsáhlá a mnohostranná, takže nejenom zasvěcení, nýbrž i osoby stranou sokolské práce stojící, nepokryté dávají svůj obdiv na jevo, kterakže najde si bratr starosta tolik času, aby všechno zastal, jsa kromě toho povoláním svým advokátem. Avšak dosti slov, stůjtež zde fakta, kteráž o významu a činnosti bratra Dra. Scheinera nejlepšími důkazem jsou.

Narodil se dne 21. září 1861 v Benešově. Studoval na tamním gymnasiu Piaristů, později na akademickém prvním

reálním gymnasiu v Praze. V roce 1884 absolvoval práva a byl v roce 1889 povýšen na doktora práv. Advokátní praxi konal v kancelářích Dra. Beneše, Dra. Čížka a Dra. Tondra. Vlastní kancelář svoji otevřel v roce 1893.

Již jako student gymnasiální navštěvoval v Sokole Pražském Tyršův ústav a vstoupiv na universitu, stal se jedním z nejhornlivějších žáků Dra. Tyrše, takže byl tímto již v roce 1882 přibrán do redakce časopisu "Sokol". V roce 1884 povolán byl do sboru evičitelského Sokola Pražského, v němž po dlouhou řadu let setrval, takže při vystoupení svém byl čestným členem sboru zvolen. Jako člen sboru evičitelského byl také v roce 1884 vybrán za pobočníka Dra. Tyrše, k němuž jej kromě obdivu a úcty poutaly také svazky příbuzen-

spolu s br. Drem. Podlipným, zvoleným tehdejší starostou Č. O. S., v čele výpravy do Paříže. Zorganizování České Obce Sokolské v roce 1889, sdělení stanov její, bylo dílem jeho; byl také zvolen ihned do prvního předsednictva a přidělena mu funkce jednatelská.

V roce 1890 zvolen jednatelem Sokola Pražského. V roce 1891 byl jednatelem II. sletu všesokolského a uspořádal na jubilejní výstavě sokolskou výstavu. V roce 1892 vidíme jej v čele sokolské výpravy do Lvova, prvního to zájezdu Sokolstva českého do slovanské země mimočeské.

Myšlenka Drem. Tyršem se zálibou pečlivě chovaná, rozšíření organizace sokolské na veškeré země slovanské a povýšení její na instituci všeslovanskou, nalezla ve bratru Dru-

Dr. Jos. E. Scheiner.

ské; ještě bratr Dr. Scheiner bratranec paní Renaty Tyršové. Když pak v roce 1884 stihla Prahu zdrcující zpráva o zmizení Tyršové a nešťastném Oetzu v Tyrolích, byl br. Scheiner vyslán Sokolem Pražským, aby pátral po stopách tragicky zahynulého vůdce Sokolstva, po němž také převzal redakci časopisu "Sokol", kterouž až do dnešního dne vede. V roce 1887 byl jednatelem slavnostního výboru pro slet všesokolský. V roce 1888 dal základ a zorganizoval archiv sokolský v knihovně Sokola Pražského. V témže roce navázal, což budiž zde výslovně konstatováno, že byl to br. Dr. Scheiner, těloevičné styky s Francií, vešed v korespondenci s redakcí časopisu "Gymnaste" a způsobiv pozvání Sokolstva českého ku sletu gymnastů v Paříži v roce 1889. Stál také

Josefu Scheinerovi nejhornlivějšího, nejschopnějšího šifitele, což další data životopisu jeho nejlépe dokazují. V roce 1894 vedl výpravu sokolskou do Lublaně, Postojny a Terstu. V témže roce navštívil polskou Vratislavu. V roce 1895 byl jednatelem výboru pro uspořádání sletu všesokolského, i zvolen byl náměstkem starosty Sokola Pražského. Téhož roku byl členem výboru národopisné výstavy všeslovanské a zvolen byl také do sboru obecních starších, kteréžto hodnosti se však, jsa přespříliš zaneprázdněn pracemi sokolskými, vzdal. V roce 1896 zorganizoval Svaz Českoslovanského Sokolstva, zahrnujícího tehdy: Českou Obce Sokolskou a Župu dohnorakouskou i byl zvolen jednatelem Svazu. Vypracoval vzorné stanovy pro jednoty a Župy. Súčastnil se sjezdu Sokolstva

polského v Krakově a povolán do kuratoria Národopisného musea.

V roce 1897 súčastnil se za Českou Obec Sokolskou sjezdu evropských svazů tělovičných v Bruselu, i uspořádal tam výstavu sokolskou. Téhož roku byl povolán do kuratoria Náprstkova musea průmyslového.

V roce 1899 byl jednatelem slavnosti na paměť narození Frant. Pažackého a dal podnět k rozšíření této slavnosti na slavnost všeslovanskou. Téhož roku súčastnil se slavnosti Miczkiewičovy v Krakově, zvolen starostou Sokola pražského v roce 1899, spolu založil slovanský klub v Praze a stal se jednatelem jeho. Podnikl také cestu do Moskvy v této záležitosti. V roce 1900 súčastnil se české výpravy k slavnosti Puškinově v Petrohradě, dále švýcarských gymnastů v Chaux de Fonds. V roce 1901 povolán za předsedu slovanského klubu. Téhož roku súčastnil se sletu gymnastů francouzských v Nizze, i obdržel medaili města Paříže. Dále byl v tomto roce místopředsedou slavnostního výboru pro IV. slet všesokolský, i vyznamenán medailí Č. O. S. V roce 1903 stál v čele výpravy Sokolstva českého do Lvova, ku sletu Sokolstva polského. V roce 1904 vedl společně s bratrem Drem. Podlipným výpravu do Arassu k slavnosti gymnastů francouzských. Téhož roku podnikl se Sokolstvem českým zájezd do Lublaně ku sletu Sokolstva slovanského. V roce 1906 zastupoval Českou Obec Sokolskou při mezinárodním sjezdu tělovičném v Bernu ve Švýcařích, na němž dal podnět ku pořádání mezinárodních závodů tělovičných o V. sletu všesokolském v Praze. Téhož roku zvolen starostou České Obce Sokolské, kteráž zatím sloučila v sobě dřívější organizace, sdružené ve Svazu Sokolstva Českoslovanského, takže Česká Obec Sokolská stala se střediskem veškerého Sokolstva českého. V tomto roce vedl velkolepý zájezd Sokolstva do Záhibe k prvínmu sletu Sokolstva chorvatského a na památnou Černou Horu. Téhož roku súčastnil se sjezdu francouzských gymnastů v Tureoing i jmenován důstojníkem čestné legie francouzské. V roce 1907 byl předsedou slavnostního výboru velkolepého V. sletu všesokolského v Praze. Před sletem podnikl cesty do Ruščuku ku sletu Junáků bulharských, do Benátek k sjezdu gymnastů italských, kdež zastupoval zároveň evropský svaz tělovičný.

V roce 1908 jmenován byl rytířem čestné legie francouzské a zvolen starostou Svazu Sokolstva Slovanského, jehož organizace a stanovy jsou rovněž jeho dílem; v témž roce podnikl cestu do Bělehradu, za účelem smíření Dušanovců se Sokolem a zdárného pokroku věci sokolské v království srbském. V roce 1909 stál v čele zámořského zájezdu Č. O. S. do Ameriky, kdež vlivu svého plně vynaložil za účelem spojení znesvářených českých sdružení sokolských v jeden svaz. Rok na to 1910 zastupuje Č. O. S. o mezinárodních závodech tělovičných v Londýně, odkudž naše závodní družstvo stříbrný štít si odevzlo, a rok 1911 vidí jej opět v Turině, kdež naši hoši rovněž první cenu v závodech evropského svazu tělovičného získali. — V témž roce vedl Č. O. S. do Záhibe k II. sletu Sokolstva chorvatského a ze srdce raduje se zjevu nad jiné pro Slovanstvo významnému, že myšlénka sokolská vnitřní mocí svojí odstraňuje neblahou trpkost mezi bratry rodnými Srby a Chorvaty. — Nebylo zkrátka jediné sokolské slavnosti slovanské, o kterouž by si starosta bratr Dr. Scheiner nezjednal zásluh součinností svojí, a málo bylo významných tělovičných manifestací jinonárodních, jimž by nebyl také osobně přítomen.

Literární činnost sokolská jest rovněž velice plodná a vynikající. Sepsal dějiny Sokolstva v prvím 25-letí, dějiny "Cvičení tělesných ve starém věku", "Za stopou Tyršovou", vydal "Úvahy a řeči Tyršovy". Od roku 1884 do roku 1895 psal přehledy výroční činnosti sokolské do "Prágorova sborníku sokolského". Jsa od smrti Tyršovy redaktorem časopisu "Sokol", uvedl v něm velkou řadu cenných článků organizačních z oboru dějin a povšechného významu

Sokolstva. Konal na 110 přednášek vzdělávacích a pronesl četné slavnostní řeči, z nichž na prvé místo kladu: Slavnostní řeč o V. sletu všesokolském na náměstí Staroměstském proslovenou, dále proslov o Sokolství o sjezdu Volné Myšlenky v Praze a konečně referát o významu sokolské myšlenky o poslední všeslovanské poradě v Praze.

Význačnou jest také činnost bratra Dra. Scheinera v akci pro důstojnou oslavu Husovu v národě českém, ku kterémuž účelu vhodně použil organizace jednot sokolských.

Doba husitská těší se vůbec zvýšené pozornosti jeho a věnuje se pilně studiu této význačné části historie české.

Připojím-li ještě, že bratr Dr. Josef Scheiner jest literárně činným také jako právník, že přispíval do "Právnicka" a "Právnických rozhledů", že rediguje "Hlídku rozhodnutí nejvyšších soudů", nelze jinak než prohlásiti, že život jeho vyplněn jest prací neújúsilovnějši, nejzasloužilejši, že jest stělesněným předstávitelém hesla sokolského: "Ni zisk, ni slávu".

Starosto náš, dlouho bud' zdrav!

Franta Filip:

SLET, ZÁVODY A SJEZD ŽUPY FUEGNER-TYRŠOVY.

Významné dny byly položeny na dny 23., 24. a 25. září t. r. do zahrady Plzeňského pivovaru v Chicagu, Ill.

Přítomní mohli jsme být pouze veřejnému Župy v neděli, dne 24. září, o kterémž se zmíníme později. Pokud sjezdu se týče zajímavé pro nás jest, že byl učiněn pokus o zrušení stávající Č. O. S. v Americe, dále to, že Župa Fuegner-Tyršova bude vydávati vlastní list župní a dítka bývalému členu N. J. S. nyní však k Župě F. Tyršově patřícímu, br. Trěškovi. Důležitá jest pro nás resoluce, týkající se navázání bližších styků s N. J. S. i ostatními slovanskými jednotami po stránce technické, resoluce zní:

"Resoluce zástupců II. valného sjezdu Župy Fuegner-Tyršovy v Chicagu, dne 25. září 1911.

V uvážení napjatých poměrů mezi jednotlivými sdruženími sokolskými v Americe následkem nezdařených pokusů sloučení Sokolstva v Americe v jednu obec a tím i sloučení všech slovanských sdružení ve společný svaz —

Žádáme všechny jednoty Župy naší i ženské odbory, aby, když v přítomné době není možno docíliti sloučení cestou diplomatickou, navázaly v pravdě bratrské styky se všemi místními sbory Nár. Jed. Sok. a ostatních slovanských sdružení a tak vzájemnými styky pomáhaly upravití půdu pro příští mohutné sloučení všeho Sokolstva amerického ku cti jména sokolského a to při všech veřejných vystoupeních i drobné práci tělovičné vůbec. Zároveň žádáme bratrské orgány sokolské, aby v tomto směru vždy a všude pracovaly a zamezily všemu nájezdu a tříštění našich sporých sil."

Věřím plně, že jest ta pravá cesta ku konečnému sloučení, ač se tak mohlo státi již před mnoha roky, když podobné spojení odporučoval list náš. Věřím, že když evičící členstvo, jádro Sokolstva, se důkladně pozná — a sezná, že přece jen jdeme za tímž cílem, pak, že sloučení bude daleko možnějši, nežli za poměrů nynějších. Byla přijata i následující resoluce:

"My shromáždění zástupci na sjezdu Župy Fuegner-Tyršovy, dne 24. září t. r., bēfeme podnik postavení Husova domu s potěšením na vědomí a odporučujeme podnik tak důležitý nejen Župě, ale i všem bratrským jednotám ku všestranné podpoře."

Pokud závodů se týče, jest záhodno zaznamenati, že z našich na vyzvání župní, súčastnil se pouze Sokol Plzeňský a to ve vyšším oddělení, bratry Fr. Paulem a Jos. Stránským s výsledkem znamenitým, nebť br. Paul dobyl ceny prvě a br. Stránský ceny druhé. Co nás však daleko více těšilo, nežli ceny dobyté jest, že bratři tito čestně zastupovali Župu Střední N. J. S. Zvláště pak br. Paul, který byl stavěn

za vzor bratřím závodníkům Župy Fuegner-Tyršovy, nejnem co cvičení se týče, avšak celého chování jeho. Jsme na bratra Paula hrdí, jen tak pokračuj bratře milý! Co soudcové účastnili se závodů náčelník Župy naší, br. Stýblo, a náčelník Těl. Jed. Tyrš ze Cedar Rapids, br. Bol. Hašek.

Závodů dle chicagských listů účastnilo se 10 bratří ve vyšším oddělení, 47 v oddělení středním a 41 v oddělení nižším, celkem 98 borečů, což zdá se mi být počet malý na Župu Fuegner-Tyršovu.

Jakých výkonů při závodech prostých bylo docíleno jsme se nedozvěděli.

Sokolská Akademie uspořádaná na počest závodníků a hostí vydařila se prý nad očekávání, tak mi bylo účastníky zděleno, škoda však, že návštěva nebyla prý větší, inu jako u nás . . .

Začíná pršet, bratr Král oznamuje, že cvičení se odloží na 3. hodinu, sedáme do zahradního altánu a již bři. Jirásek, Ort a Novák notují "Jdou sokolské šiky, jdou" a "Bratří dál". Konečně po hodině se začíná trochu vyjasňovati a br. Král oznamuje, že se cvičit bude na venku. Všechno se hrne kolem cvičiště, při rázné hudbě br. Husy nastupuje 119 žaček od 6 roků do 16 ku cvičení s kroužky. Provedení průměrné, zákryty slabé, vadí, že cvičí malé žačky a dívčí dorost pospolu. Věřím, že pro žačky od 6 do 9 roků se nehodí cvičení, které se stanoví pro žačky velké, čili dívčí dorost a opáčně. Vystoupení samo by bylo jen získalo, kdyby byly bývaly náležitě rozděleny.

Po krátké přestávce nastupuje čile 111 žáků od 6 let do 14 neb 15 ku cvičení s tyčemi. Cvičí pěkně, zvláště pěkně udržují zákryty. Cvičení ladné, až zase na to, že pro žáka

Ze sjezdu v Moskvě.

Sokolstvo na Rusi.

Na nedělní veřejné jsme se těšili, neboť ze zkušenosti jsme věděli, že bři. Župy Fuegner-Tyršovy si na veřejných dají záležet a dále, vždyt' Župa naše účastní se veřejného a sice župními prostnými a dvěma vzornými družstvy na koni na šíf a bradlech a na tato dvě nářadí si hoši naši potrpí.

Do zahrady Plz. pivovaru jsme přijeli as o druhé hodině odp. a ihned vidíme naše hochy s některými bry. chicagskými v modrých kajdách. Byli jsme rádi, že alespoň někteří z bři. chicagských dbali vyzvání ústředí župního a sletu se zúčastnili, ač v průvodu prý byli jen as dva bratři od Plzeňského Sokola a čtyři bratři od nás.

Sotva jsme to trochu okoukli, již nám jde vstříc milý náčelník Župy F. T., br. Kostlán, a neúmorná pracovnice, sestra Kostlánová, dále bři. Košar, Král, Stýblo, Ort, atd.

6-letého nehodí se cvičení pro žáka 14 neb 15-letého. Toto bych přehlédli jři cvičení některé jednotlivé jednoty, avšak toto je cvičení celé Župy.

Žáci rázně odchází a po chvilce nastupuje členstvo ku společným prostným. Počítám a zase počítám, překvapuje mne počet, myslím, že se mýlím, neb jsem zvyklým u Župy F. T. počítat do set, avšak přece ne, pouze 88, tot' vše! Nastupuje se šestistupy od hoření i dolení mety, uprostřed cvičiště se jeden proud zahýbá v levo a druhý v pravo a u dolení mety pak šestistupy se zatáčí a dvěma proudy spějí ku metě hoření. Hudba přestala hrát, členstvo zastavuje, avšak již zase br. Král dává povel, aby hudba hrála, jde se kolem, u mety dolení rozdělují se šestistupy na dvoučlenné proudy a u hoření mety se zastavuje. Zákryt pěkný, roz-

stup a připázení vzorně provedené dobře působí na obecnstvo. Prostná jsou prováděna velmi hbitě, nejlépe se mně líbil oddíl III. Zákryt po celou dobu pěkný až asi na tři bratry. Dále při příchodu a odchodu bylo silně znát neznalost držení těla, ač někteří bratří, zvláště v předu, si silně po sokolsku vyšlapovali.

Zastupuje 44 Sokolek, zase mne počet překvapuje, a tu ještě jsem zahlédl některé cvičenky, jež cvičily se žačkami kroužky. Cvičí kužele, sestry pěkně krouží, pouze hudba se mi nezamlouvá. Oddíl III. opět se mi nejlépe líbí.

Po dlouhém čekání rázně nastupuje 22 členů Župy Střední N. J. S. k župním prostným. Zase malý počet, očekávali jsme nejméně 50 cvičenců, vždyť se cvičila prostná, která jsme měli na našem sletu.

Bratří cvičí pěkně až na dva, kterým nemělo být dovoleno cvičit. Zákryty vhodné, jen se nám zdálo, že se cvičilo jaksi nuceně, více svižnosti do pohybů by neškodilo.

A co nás překvapilo, že bři. od nás přesně dle stanov N. J. S. si dali "kalhoty do bot." Rázně se odchází a již v sále nastupují dvě družstva vzorná Župy F. T. ku bradlům a hrazdě. Cvičí se s chutí a hbitě, jednotlivě velmi pěkně, až zase na ten příchod, seskok a odchod. Krásní cvičenci, materiál velmi dobrý jenom více dbát na držení těla a výše naznačené body, jest míněno upřímně.

Bři. Župy F. T. končí a nastupuje k bradlům, která jsou pro naše hochy úzká a nízká, osm cvičenců Župy naší. Škoda, že Župa tak silná nemohla sehnat dvě skutečně vzorná družstva. Cvičí bři. Jirásek, Novák, Hašek a Hruška ze Cedar Rapids a Paul, Mikuta, Langr a Peroutka z Chicaga. Vše se tlačí k bradlům, cvičí jeden povinný evik a jeden volný. Veterán br. Hašek je vedoucím, cvičí velmi pěkně, povinný proveden všemi slušně, je však vidět, že toto vzorné družstvo mělo sestávat pouze z pěti bratří, dojem by byl mnohem lepší. Avšak přes to viděti byl rozdíl ve cvičení hochů našich a bři. Ž. F. T. a to rozhodně v náš prospěch. Bru. Haškovi se volný povedl, bratr Novák si jeho výkon trochu poeuchal, br. Hruška tahá jako Herkules, bratr Paul vážně a jistě provedl svůj volný, avšak každý čeká na Jirásku, který po francouzsku rychlým krokem nastupuje, začíná roznožkou do bradel, zaráží v přednosu tak jako snad nikdo jiný na světě, následují stoje, přemety, vysoko nad bradly, mezi bradly atd., každý zadržuje dech, zakončuje, hromový potlesk zní sálem, slyším jednoho závodníka: "No, kdyby mi to někdo řekl, tak bych mu nevěřil." Bři. Mikuta, Peroutka a Langer zakončují, zase chyba, radím bratřím ve družstvech vzorných, aby vždy zakončovali cvičence co nejvyspělejší, dělá to mnohem lepší dojem na obecnstvo, když slabší cvičence začíná a silný zakončuje.

Ještě naši hoši cvičí na koni na síř, kde též se začíná povinným a končí jedním volným evikem. Bratří cvičí krásně, Jirásek, Paul a Hašek odnáší palmu vítěznou, bratr Jirásek provedl svůj volný elegantně, vzorně, přímo nad pomyslením a k úžasu všech nás. Jednu radu však bych pro br. Jirásku měl a tu upřímnou, a sice, aby necvičil výkony tak dlouhé, neboť přepínáním jde pak někdy i o zdraví.

Doufám, že br. Jiráskovi bude možno účastnit se VI. sletu v Praze s družstvem N. J. S. a předpovídám mu I. cenu Č. O. S.

Řeknu upřímně, že jsem na hochy Župy naší byl hrdým a doufám, že účast Župy naší vzpruží vzájemné styky vůbec. Jednu věc nemohu však pochopit a to jest, že na cvičišti dovedeme zcela dobře pospolu vystupovat, avšak k vůli několika tvrdým českým palicím Sokolstvo Americké spojit nelze! Nebylo by již na čase vejít do sebe a nechat "osobní koničky" stranou?

Na zdar!

SOKOLSTVO NA RUSI.

Vezmete-li sobě za příklad našince na Volyni záhy se přesvědčíte, že pro svoji dovednost a vzdělání jest vážen bratrem Rusem, ba co v mnohém nad něho vynikaje, prospívá nové své vlasti. Na Volyni Čechové tyto zanedbané kraje velice povznegli a jen litovati jest, že vyučování češtině na školách jejich přestatí muselo, tak že mnohé české dítě česky mluví obstojně, jakž doma se naučilo, ale psátí nedovede. Knihovny české těch starých leží ladem, divadelní kroužky po čtyřicetiletí konaly svou povinnost a mnohé se vykonalo i ve volném rozpravování, protože časopisy mnohé dochází z vlasti i z české Ameriky a čtou se, ano hojně čtou. Také list náš na Rus zalétá a má tam v Sokolech přátel dosti. Není pochyby, že ku povznesení jména českého začalo se tam pracovati z Volyně, jako zase nemůže se rozhodně popřít, že věc sokolská razí si tu cestu nejlepší nejlepšími svými silami cvičitelskými, jakž poskytla je naše Č. O. S. Sokolský těloevik proklesl si vítěznou dráhu na velikou Rus. Většina středních škol má náš těloevik v rozvrhu a všude tam kde bývala kdys soustava švédská a německá dnes práce sokolská. Učitelé jsou tu Sokolové a to bratří pilní a vytrvalí. Jejich práce ukázala se skoro všude v plném jasu po veřejných, jakž pořádali, jakoby na důkaz co se vykonati dá i s materiálem nepřipraveným docela. Tak bylo i od sjezdu ruského Sokolstva v Moskvě, na jihu i dálném východě, v Mandžurii, Charbinu, na Krymu, hlavně v Jaltě, Jevpatorii a v Simferopole, v Petrohradě, Moskvě, Charkově, Tiflisu, Tamkově, Oděse a jinde a jinde, kde učitelové čeští se činí a Sokolové pracují. "Samostatnost" ve zvláštním článku pak vystihuje jak následuje:

"V den carových narozenin konáno první veřejné cvičení žáků státního gymnasia v Jevpatorii. Pro místní obyvatelstvo novinka; rozruch, zvědavost, co to asi je ten sokolský těloevik.

Po skončeném cvičení, při němž zněla naše sletová hudba, pochody "Lví silou", "Ku předu", bylo br. Braunerovi ze všech stran k velikému úspěchu blahopřáno. Cvičilo 19 družstev a vystoupeno bylo v našich sokolských úborech. Nadšení obecnstva, jehož účastnilo se 2000, bylo obrovské.

Na Rusi ve prospěch myšlenky sokolské můžeme zaznamenati opět nový úspěch. Nedávno se usnesli v Lodži němečtí předáci založiti "Svaz německých těloevičenských spolků". Guberniím žádost za povolení svazu třikrát zamítlo s odůvodněním, že o výchovu tělesnou je dostatečně postaráno ruskými těloevičenskými spolky, založenými Českou Obcí Sokolskou na základech sokolských. Dr. Mayer z Lodže, jenž dal k Svazu podnět, může se jít s výsledkem pochlubit svému milému příteli dr. Peskovovi, horlivému fedrovateli švédského a ještě horlivějšímu haniteli sokolského těloeviku. Jak známo dr. Peskov byl nedávno také odmítnut s nabídkou, zavésti do škol ruských a vojska těloevičenskou soustavu švédskou, o které sám car ruský vyslovil se následovně: "Vaši švédskou soustavu cítím ještě podnes ve všech kloubech a proto nikdy nepřipustím, aby mládež naše byla jí obtěžována. Za nejlepší těloevičenskou soustavu považují českou sokolskou, jelikož jsem prospěšnější doposud nepoznal!" Od té doby také, kdy car tato slova pronesl, bylo ustanoveno na ruských školách a ve vojsku, vyučovati těloeviku sokolskému. Za tím účelem dlí na Rusi již půldruhého sta našich nejlepších sokolských boreů a sester, jako učitelé těloeviku na školách a ve vojsku. Po mnohém dosaženém úspěchu našem není divu, že Peskov s Mayerem štvou proti všemu, co je českého původu."

Statečnost odpor přemáhá, odvaha pole dobývá, jen vytrvalá síla je uhazuje a zachovává. Sporné sil!—(Dr. Tom. Černý.)

M. M. Mangasarian:

STOJÍ ŽIVOT ZA TO, PROŽÍTÍ JEJ BEZ NESMRTELNOSTI?

Z angl. přeložil K. Hybler.

(Dokončení.)

Pamatujete se, že k vůli zobrazení myšlenky prof. Jamese, mluvil jsem o své návštěvě Pasteurova ústavu v Paříži, kdež v místnosti pro vivisekci jsem viděl lékaře operující na živých králících. Profesor James myslí, že kdyby králík mohl viděti všechno, možno, že by řekl lékaři: "Staň se vůle tvá!" Avšak králík by také mohl říci toto: "Jest to dobré usnadňovati pokrok vědy a civilisace, a jestliže to je částí plánu, že musím k němu přispívati svým utrpením, podrobuji se tomu; ale jaký jest charakter toho, či plán to je, který musí mučiti k smrti některé ze svých tvorů — zabijeti nevýslovnou bolestí část své rodiny — k vůli tomu, aby pojistil životy ostatních?" Existence zla ve světě, stvořeném dokonalým bohem, jest skálou, o niž se třísťi všechna náboženství. Jestliže bůh může předejiti bídě a zločinu, ale dává přednost pomáhati si jimi, pak jest hrozný; nemůže-li si však pomoci, pak jest k politování. Kdo by nebyl raději králíkem na operačním stole, s nožem ve svém těle, než takovým bohem! Bůh, který nemůže udělati růži červenou, aniž by ji nesmočil v lidské krvi, může býti jist, že žádný lidský tvor mu nebude záviděti jeho úřadu. V den posledního soudu, jestliže takový den bude, nebude to králík, ani člověk, kdo se bude obávati úřetování, ale bude to bůh sám!

A jak víme ostatně, že vše bude lépe ve světě neviditelném? Což pak bude-li horší? Ježíš napověděl, že příští život bude horší, neboť praví v evangelium Matouše, 7. 13—14: "Široká jest brána i cesta ku zkáze vedoucí a mnoho bude těch, kteří ní projdou; protože úzká je cesta vedoucí k životu, a bude málo těch, kteří ji najdou."

Toto zcela jistě není povzbuzující vyhlídka. K budoucnosti, která nabízí radost jen malé menšině, nelze hleděti s nadšením. Aniž není myšlenka několika spasených a mnoha zatracených nějakým utěšením. Jedním z často opakovaných nároků jest, že víra v boha a nesmrtnost jest tak radostná, že musí býti nepřítel svého plemene, kdo by chtěl lid o ni připravit. Praví se, že i racionalisté (svobodomyšlníci) závidějí věřícím pokoj mysle. Ale pravdou jest pravý toho opak. Stávat' hojných důkazů, že ze všech lidí pravý a důsledný věřící jest tím nejnešťastnějším stvořením na světě. Příslovečná nešťastnost svobodomyšlných tak jako příslovené hrůzy smrtelného lože Tomáše Paina a Voltaira, jsou čirým výmyslem. Kdežto ve svobodomyšlnosti není zcela nic, co by činilo člověka nešťastným, protože zbavuje všeho strachu, což jest jedině, čeho se jest obávati, pravověrnost na druhé straně počíná nejen tím, že nazývá toto zde slzavým údolím, ale snaží se při tom zároveň hned také jej takovým opravdu utvořiti. Kdybychom dali největší známé křesťanské svaté na stoličce svědků a dotazovali se jich o tomto předmětu, všichni by potvrdili naše tvrzení. Slyšte, ku příkladu, zpověď Tomáše A' Kempise: "Pane, nejsem hoden Tvé útěchy... Činíš dobře, že mne ponecháváš v chudobě a opuštěnosti, neboť kdybych mohl vyplakati moře slz, ještě nebyl bych hoden tvé útěchy. Jsem hoden jen mrskání a trestu." To nejsou slova lehká a šťastná duše. A poslyšte žalování Johna Bunyana: "Někdy po celé dny celé tělo i duch zdály se mi třásti se a potáceti pod vlivem tohoto hrozného rozsudku božího..."

Pocit'oval jsem též jakési nepání a horko v žaludku následkem této hrůzy, že se mi zdálo, že hrud' se mi rozskočí. O, jak rád byl bych býval čímkoliv, jen ne člověkem." Mohl bych uváděti dlouhé kapitoly ze životopisů svatých na důkaz ubohosti, zoufalosti a muk věřících, děsících se

na pokraji věčnosti — nejistých, zda-li nebe či peklo je očekává. Mohl bych vám podati podobnou kapitolu ze své vlastní zkušenosti. Když jsem byl mladším, měl jsem nezlomnou důvěru v bibli a posmrtní život. Jaký účinek měla tato víra na mne? Činila mne šťastným? Nikdy nezapomenou chvíle muk duševních, které jsem strávil na kolenou před "trůnem milosti". Moje poduška byla často smáčena slzami nad hříchy, jichž jsem se nikdy nedopustil a strachem před zkažeností, jíž bych nikdy nebyl býval schopen. Křesťanství, ve své formě, uchytlo se mého mladého srdce, jako kořeny stromu zachycují se do půdy, ve které rostou. Byl jsem tak citlivým a poddajným jeho vlivu, jako oheň je vůči větru, který jej rozdmýchává v plamen. "Jsem zachráněn? Jak mohu býti ujištěn, že bůh mi odpustil? Kde bych se probudil, kdybych dnes umřel? O, bože, což kdybych přese vše to pokání mé měl býti jedním z bídníků — a na vždy zatracen?" Takovou byla hroznou pověra, jež mne oloupila o tisíce šťastných okamžiků a učinila mé mládí trestem. Jednoho dne přišel ke mně člen mé osady, velice jsa duševně sklíčen. Choval se tak, jakoby byl opravdu peklo viděl. "Jsem zatracen, jsem zatracen," volal. "Bůh mne opustil; není více naděje pro mne." Kdyby divé zvíře bylo mělo své spáry v jeho vlasech nebo pes zuby v jeho mase, nebyl by býval mohl býti více poděšen. Kdyby se tak byl býval mohl zasmáti nad hloupou pověrou, všichni d'áblí jeho rozrušené obrazotvornosti by se byli rozplynuli v nívece.

"Naše náboženství nám nečiní žádných takových nesnází," slyším v odpověď říkati křesťany. Ovšem, že ne; oni tak již děle nevěří. Nechávejít' jednoduše umění, vědu a oběd odvraceti pozornost jejich od tohoto asijského fetišu. Svobodomyšlnost rozptýlila hrůzy budoucna a ozářila obzor krásou a světlem. Avšak nechte je, aby věřili v křesťanství tak, jako jich otcové činili, jen at' jsou zcela upřímní v tom ohledu a ono učiní jich život bídým, jako udělalo se životy tisíce jiných. Ano, věřte v křesťanství tak, jako ku příkladu apoštol Pavel věřil, a budete souhlasiti s ním, že "máme-li jen v tomto životě důvěru v Krista, jsme ze všech lidí ti nejbídnejší." A poslyšte nářek zoufalství ze rtů syna božího: "Můj bože, můj bože, proč jsi mne opustil?" Hřeby v jeho rukou a nohou drásaly jeho tělo, ale byla myšlenka, že jest opuštěn bohem, která zdrtila jeho srdce. Zcela jistě, kdyby víra v budoucí život mohla učiniti někoho šťastným, měla učiniti smrt Ježíšovu symfonií, na místo tragedií.

A na zakončení pravím: Ne bůh, ani neviditelný svět, ale pravda je vládnoucím dobrem! Není nic lepšího nad pravdu! Všechny filosofie svým časem zaniknou; všechny theologie, vyznání, víry, bohové, svou dobou zmizí beze stopy. Avšak pravda jest od nekonečna do nekonečna.

Před svým duševním zrakem vidím překrásnou budovu, podobnou starořímskému Coliseu. Galerie se černají lidem; jako vlny zvedají se řady nad řadami diváků, kteří všichni přišli podívati se na veliký zápas. Zápas opravdu velkolepý! Zápas, v němž celý svět a všechna století mají zájem. Jest boj na život a na smrt — Pravda s Bludem!

Dvěře se otvírají a slabá, malá, stydlavá, bezvýznamně vypadající postava vstupuje do arény. Jest to Pravda. Obrovské množství propuká ve veselý a posměšný řev. Je tohle Pravda? Tato třesoucí se postava, v hadry oděná a skoro nahá? A celý dům otrásá se opět posměchem a sykotem.

Dvěře se opět otvírají a Blud vstupuje — oděn v zlaté roucho, velkolepý ve vzhledu, postavy vysoké, zářící drahoukamy, hladký a ohromný, pod jehož pádným krokem půda se chvěje. Diváci jsou na chvíli oslepeni v mlčení, potom však propukají v potlesk, dlouhý a ohlušující. "Budiž vítán! Budiž vítán!" zní pozdrav davu, z hrdel deseti tisíců.

Oba protivníci stojí tváří v tvář. Blud, v plné zbroji,

posilován sympatiemi diváků, pozdravován jich jásavým voláním, a Pravda, pohrdána, posmívána a nenáviděna. "Výsledek je předem viditelný," šeptá obrovské to množství diváků. "Blud zdrtil Pravdu pod svými obřímí nohama."

Boj počíná. Ti dva se střetnou; odskočí a opět se střetnou. Pravda drží se. Diváci jsou pobouřeni. Úzkostlivost jeví se v jejich obličejích. Jejich hlasy slábnou. Jest to možné? Hled'te! Podívejte se! Tam! Blud ustupuje! Bojí se pohledu Pravdy. Vyhýbá se její krásným očím! Slyšte jej skuhrati a vřeštěti pod tlakem Pravdy na své zápěstí. Blud se snaží vyprostiti ze svírajících jej rukou Pravdy. Tlačí se ku dveřím. Již zmizel!

Diváci oněměli. Každý jazyk ztrnul. Lidé hryžou své rty, až krvácejí. Ani si nedovedou vysvětliti, co viděli. "Kdo by to byl uvěřil? Je to možné?" volají. Nemohou však pochybovati o tom, co oči jejich viděly. Ta slabounká, nepatrná postavička, zvaná Pravda, zahнала na útěk starodávny, dobře upevněný Blud, který byl podporován trůnem, oltářem, armádou, tiskem, lidmi a bohy.

Následování Pravdy! Nestojí k vůli ní a pro ni žítí? Vyhledávati pravdu, milovati pravdu, žítí pro pravdu? Můžou některé náboženství více nabídnouti?

Jaký jest lék pro pessimism, který se táže: "Stojí život za to, abychom jej prožili?" Zdravá mysl a zdravé tělo! Ne-ní lepšího prostředku k zamezení poklesnutí mysle a ducha, z kteréž se vyvíjejí nemoce život ohrožující a kalící štěstí člověka, nežli zdraví — mravní, duševní, tělesné zdraví; zdraví jednotlivce, zdraví společenské. Nejvyšším ideálem křesťanství, jest člověk trpící. Nejvyšším ideálem svobodomyšlnosti, jest člověk št'astný, zcela zdravý na nejvyšší, utužený a silný, slovem celý člověk, charakter...

Z NAŠICH KRUHŮ.

Hlídká domácí.

— Pokud nás osobně se týče, my vždy byli proti jakýmkoli zvláštním obřadům svobodomyšlného člověka ne-hodným, však ale na druhé straně známe, co různé sekty, kazatele a kněze bolí nejvíce, tvrdíme, že nejučinnější zbraň proti "černým pánum" jest "nic jim nedávati" podle Havlíčka, čili jednoduše ubrati jim každý dollar příjmu. Taková zbraň bolí nejvíce. Z toho důvodu, protože v některých státech Unie se snáze provéstí dá, nežli na příklad v New Yorku, myslíme, že boj dollarový lepší jest pouhého povídání a mluvení o "nějaké rakovině na těle svobodomyšlnosti." Obchod se svobodomyšlností a obřady zavrhuje přímo, ale dar na věc volnou a pokrokovou, na českou knihu a vlastní postup, vzdělání a snahy osvětlné u té či oné příležitosti významné a rodinné s praktického stanoviska zamítati nelze, zejména když na příklad v některých státech ještě o sňatku civilním soudeč bez boha se neobejde. Tu náš člověk svobodomyšlný, at' již ten či onen námi pověřený mnoho vykonati může, nemluvě ani o tom, když promluví se volně a poctivě nad popelem druha zesnulého, bratra toho či onoho spolku aneb naší jednoty. A jako usilujeme o to, abychom tu či onde získali české soudeč, proč nemohli bychom i usilovati o nějakého toho našeho vlastního funkcionáře, jenž pomohl by ubíratí církvím na příjmu a nám by mnohého mladíka i tu děvušku českou zachránil ze spárů církví.

— Vyslovili jsme se již mnohokrát na těchto místech v ten smysl, že nám zamlouvá se at' eviči ten či onen člověk, neboť evičení těla přispívá ku zdatnosti, posile a utužení a konečně i na mysl se působí. Jestli člověk český o zdraví své dbalý, tím lépe. Z toho také důvodu i "Orlíčkům" přejeme, jen tolik žádajíce, když již z toho Sokolství se nám vzalo vše, nápodobuje a přispůsobuje, aby nebrali jména našeho volného a jarého ptáka Sokola nadarmo a ří-

kali "Orlíci" i "Orlice". Bylo by tak jen správnější, neboť snad pro katolíky ještě dnes platí páté přikázání. Ne-li, také dobře, jako dobře, když dělnické jednoty tělocvičné prospívají a po socialistickou mládež svoji vedou. Třídní tyto jednoty mají nyní i v oběhu známky, jež uvedeny v prodeji jediné a proto, aby se mohlo uspořádati veliké svazové veřejné roku 1912 v Praze, kde očekávají se na jisto zástupci jednot z české Ameriky. Snahy tyto nelze podceňovati, protože dělnické jednoty v Čechách již hodně působí a v řemeslném dorostu po stránce třídní pracují přímo horečně. Důkaz o tom právě podává agitace pro výpravu v Americe do Čech a to právě v době všesokolského sletu našeho, v době, kdy i my se chystáme do máti měst, do Prahy.

— Slovenské Sokolstvo se v době poslední opět ukázalo, jako pravý činitel a my, jeho učitelové a vzory, můžeme se tomu jen těšiti. Tak hlavní správce jejich, br. Š. Erhart, jménem svého úřadu vydal provolání k účasti na šestý slet všesokolský do Prahy i zvěstuje bratřím svým a sestřím, že vyslána budou družstva spolu s družstvem naší N. J. S. a zástupci téže, jako že třeba účastníci se výpravy v počtu co největším, tak aby i zájezd na Slovensko stal se pak velikou manifestací. A jestli se poštěstí vzbuditi i zájem druhých větví slovanských jednot sokolských v Americe, mohla by výprava, jakž řídí firma Brodský a Sovák v New Yorku a firma F. J. Skala v Chicagu, býti tentokrát jednou z největších. Přihlášky ze slovanských kruhů se množí a také s námi pojedou hostů asi veliký počet. A na tom není dosti i v práci tělocvičné bratří Slováci se drží znamenitě, jakž již v čísle minulém jsme poznamenali. V Pittsburgu, Pa., na tamnějším Forbes Fieldu uspořádány byly dne 9. m. m. závody a tak zvané olympické hry. Vedle jiných byli tu i němečtí turnéři a bratří slovenští ze Župy Matusčák-Trenčianský. Zápol byl tuhý, ale bratří naši drželi se statečně. Měli tu četnu osmnácti člennou, jež byla v prostných a v závodu na nářadí a tu získali první cenu čestovou, krásný stříbrný pohár. Obecenstvo jávalo jim vstříbe a radost přítomných Slováků byla jen na místě. Sokolové stali se pojednou miláčky i těch, kdož ve věc jejich mnoho nevěřili a vždy pochybovali. Listy anglické přinesly nejen fotografie celé čety a vydobyté ceny, ale i velice pochvalné zprávy o sokolské práci a vytrvalosti. V prostných vynikli Slováci nad všechny soupeře. Vedle toho měli v pořadu i krásné jejich evičení valaškami. Tu evičilo jich dvaatřicet. Jen dále tak a vždy v před. Vítězství bratří Slováků nás těší a také jen mile se nás dotklo, že bratří naši a sestry místní jednoty se s nimi radovali. Ovičitelové, bratří z našich řad, již tu i onde na prospěch jednot slovanských se přičiňují ve výsledcích takovéto práce, mají dojistu nejlepší odměnu a zadostiučinění.

— Proslulý cestovatel český Alberto V. Frič dokončil právě výzkumnou cestu svoji po neznámých skorem ještě oblastech ve vnitru Jižní Ameriky, kteráž provázena byla bohatými výsledky. Cesty konal i za morální podpory petrohradské akademie, kdežto německé korporace, po jeho odhalení o německém vykořisťovatelství, zaujaly proti němu nevlídné postavení. Neunavný tento český cestovatel byl by povděčen Čechům americkým za návrhy na pořádání přednášek o cestách svých (i s projektěnými obrazy). Adresa: Señor Alberto Frič, Museo Nacional, Buenos Aires, Argentina.

— Dramatický Sbor T. J. S. v New Yorku ve své poslední schůzi přijal usnesení, aby byli spisovatelé původních dramatických prací českých, jakž provedou se na českých jevištích v Americe, přiměřeně honorováni. Sbor do dotyčného spisovatelského fondu aneb přímo spisovatelé bude odváděti dvě procenta z čistého výtěžku. Doufejme, že i jinde dojde následování a pro spisovatele české, že stanoviti se bude pevný honorář, nikoliv jen procenta. Nicméně jest

Dvě kapitoly o veřejných cvičeních.

I.

Bratře evičitelí!

Budeš se zase připravovati k veřejnému vystoupení, kterým, jak běžná fráze říká, tvá "jednota má podatí účty ze své výchovné práce". Pamatuji si to slovo "výchovné". Pamatuji, že nepořádáme — vlastně neměli bychom pořádati — veřejná pro zisk hmotný — ale pro zisk mravní. Skládáme-li účty ze své práce výchovné, pak veřejné cvičení má být krásným obrázkem výchovy — v malých úryvcích máme podávati veřejnosti přehled naší činnosti celoroční.

Bývalo a na mnoze posud jest u nás zvykem, že evičitel snažil se veřejným cvičením dobýti slávy (!) pro sebe — a za ten kus laciné slávy své obětoval ty, nad jejichž zdravou výchovou bdíti má. Jedná se ti o uznání — o slávu? Jak více blažiti by tě musil úspěch, představíš-li se veřejnosti jako učitel — tělocvičný paedagog — který ví, co sněsti může děcko 6leté — co prospěje 10letému — jaký cvik jest vhodný pro ženu — jaký pro muže. Jak více by tě blažiti musil úspěch, představíš-li se veřejnosti co tělocvičný hygienik, který zná účelnost cviků předváděných — představíš-li se jako tělocvičný esthetik, který při té účelnosti nezapomíná na ducha ušlechťující krásno!

Viděl jsem veřejná cvičení, kde cvičení nejtěplejších dětí střídána byla s cviky Sokolů. To není obraz naší práce v tělocvičně. Začni veřejně s dětmi nejtěplejšími. Hled', at' cviky jejich přispůsobeny jsou náladě, temperamentu, řekl bych přímo pudu té drobtiny. Za nimi následují poněkud vyspělejší, a hle i laikové dovedou postřehnouti rozdíl v té naší výchově! Učinili jsme krok ku předu, z práce dětské stává se již práce poněkud vážnější — ač i tu posud nezapomínáme, že máme před sebou děti. Cvičí chlapeč — vidíme v cvičení jejich jakousi ráznost — hbitost — úsečnost — ano i silnější podup — potlesk — náraz činek. Inu — kluci! — potrpí si na "rámus"! A té náklonnosti jejich vyhovíme i při té naší tvorbě — ovšem, že v mezích. Cvičí děvčátka. Aha! — jaký to rozdíl! Tam ráznost, úsečnost — hluk — zde uhlazenost, jemnost. A divák hned sezná, co snažíme se docílití výchovou svojí. Pak přijde dorost — dospělejší děvčátka a s těmi podáme ukázkou cviků již těžších — a každý postřehne ten rozdíl — každý viděti bude, jak jdeme zvolna, opatrně, dle paedagogických pravidel od snadných cviků k nesnadnějším, od známých cviků k neznámým. A vrchol — koruna všeho? Sokolové a Sokolky! Hoj, jaká to síla zjevuje se v těch řadách Sokolů, kteří prošli naší

školou — jaká to elegancie jeví se v těch vrcholových cvicích Sokolek! Prvními čísly ukázali jsme cestu — posledními čísly ukázali jsme výsledek, dosažený cíl.

Tak si představujeme veřejné, které zobrazuje naši celoroční výchovnou práci, tak si představujeme skládání účtů z naší činnosti!

A dále: na tvářích těch malých cvičenců našich výrazy veselosti prozrazovati musí jejich vnitřní uspokojení — obličeje jejich musí zářiti radostí, musí prozrazovati, že provádějí něco, co je neskonale těší a o čem vědí, že jsou s to bezvadně provésti. Toho až dosud při našich cvičeních jsme postrádali. Na místě výrazu bezstarostné veselosti, štěstí, radosti, vidíme jen výrazy bázně, úzkosti. Viděli jsme, že duch útlých dětí pracuje více než jejich tělo. Bylo viděti, že duch jejich zápolí s těžkými sestavami — proto ten strach, proto ta úzkost, aby ten těžký úkol, který je nad jejich duševní chápavost, vykonaly. Ubohé dítě, kde evičitel nečiní rozdílu mezi duševní schopností, náladou a celkovou spůsobilostí dítěte a dospěleho cvičence! Sem se všemi peněžními prostředky, jimiž vládeme — at' tělocvičné vědomosti pronikají v naše evičitelstvo. Dnes není evičitelem ten, kdo výkony správně pojmenovati dovede — dnes již žádáme od něho více a povinností těles ústředních jest to "více" v našich řadách šířiti.

II.

A ještě něco.

Byl jsem kdysi přítomen veřejnému cvičení. Cvičence náhle opustila paměť — jeden začínal dříve nežli druhý — jeden v pravo, druhý v levo — a někteří ani nezačali vůbec. Cítil jsem ty rozpaky vedoucího — viděl jsem v jeho tváři to bolestné zklamání — a zmocnila se mne lítost. Litoval jsem jeho — litoval jsem, že širší veřejnost byla svědkem tohoto nezdaru sokolské práce, poctivé snahy . . . a odvrátiv zraky své, abych na ten chaos patřiti nemusil, postřehl jsem v koutě dva kolegy — evičitele, které ten nezdar dráždil k hlučnému, neslušnému smíchu. Viděli nezdar naší společné věci — a bylo jim to k smíchu! Nebylo na tom dosti, že smáli se hloupí lidé — smáli se oni taky. Zdar jednoho bratra evičitele vzbuzuje závist, zášť, hněv — že tím společná věc získá — co na tom? Naše sláva tím trpí a to je to hlavní. — Nezdar bratra evičitele způsobí veselost — radost — smích. Že tím společná věc naše trpí — co na tom? My tím získáme — jeho nezdar zvýší naši slávu — naši pověst — jeho neúspěch jest úspěchem naším!

Kdy zmizí takovéto truchlivé zjevy z řad našich? ě.

Cvičení činkami z místa ve čtverci.

Pro pokročilý dorost neb členy sestavil J. Č.

Pro cvičení toto rozdělení jsou cvičenci na čtyři zástupy a tyto opět odpočítány jsou na zástup 1., 2., 3., a 4., V každém zástupu 16 cvičenců — může být však více neb méně. Zástupy zaujmou místa tak, že tvoří pravidelný čtverec (viz obr.) Kde udáno jest "změna míst" pochoduji zástupy ve čtverci za sebou tak, až zástup "první" zaujme místo zástupu "čtvrtého", druhý zaujme místo "prvního", třetí "druhého" a čtvrté místo "prvního". Cvičení však musí dávatí bedlivý pozor, aby čtverec při pochodu nebyl porušen, aby na rozích správně v pravém úhlu zatáčeli. Máme-li v každém zástupu šestnáct cvičenců, provedou cvičenci

změny míst v 32 dobách, t. j. vykonají 31 kroků a zaujmou stoj spatný na 32. dobu. Je-li cvičenců méně, možno změnit místa v 16 dobách, tu ale cvičení musí být 16-dobá — t. j. cvičíme-li s průvodem hudby, jako činíváme při veřejném.

Chceme-li provésti tímto způsobem cvičení prostná v cvičební hodině, tu netřeba při změně míst kroky počítati a cvičenci na určitých místech zastaví na povel evičitelův.

Při změně míst pochodu je v levo kolem.

Náradí: Činky dřevěné, dvouliberní.

Zákl. post.: Stoj spatný, připazít.

Ruch střídavý: cvičení paží rychlý, na každou notu jeden pohyb čili čtyři pohyby v jednom taktu. Cvičení paží a nohou jeden pohyb na každé dvě noty (1—2) a cvičení paží, nohou a trupu jeden pohyb na 4 noty, čili v jednom taktu 1—4.

Hudební doprovod: Pochod.

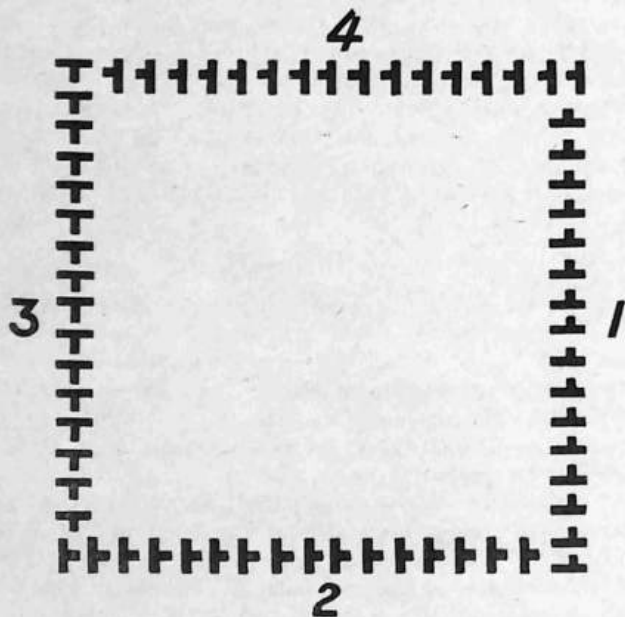
Když byli cvičenci zaujali místa v pravidelném čtverci, jak naznačeno na výkresu, počnou cvičiti:

I.

1. Skrčit úpažmo v levo, upažit v pravo 1! mrštit stranou v levo, ohnout úpažmo v pr. 2! mrštit opět v pr. a ohn. v l. 3! mrštit v l. a ohn. v pravo 4! mrštit v pr. a ohnout v l. 5! mrštit v l. a ohnout v l. pr. 6! mrštit v pr. a ohnout v l. 7! zákl. post. 8.

(Při skrčení úpažmo kladem činku na rameno v poloze kolmé, ruka v pol. malíkové. Při upažení neb mrštění stranou jest činka též v poloze kolmé, ruka v pol. palcové. Hrud' při cvičení tomto budiž vypnutá.)

2. Opakovat cvičení 1., ale začít skrčením v pr. a upažením v l. 8 dob.

3. Opakovat cvičení 1.

4. Opakovat cvičení 3. 8 dob. (Dohromady 32 doby.)

(V následujících 32 dobách zástupy pochodem v před změni svoje místa, jak s hora vylíčeno, takže postoupí každý zástup na místo zástupu předního, načež bez přestávky počnou opět cvičiti:

5. Stoj úkročný v levo, skrčit úpažmo v levo a upažit v pravo 1—2! Mrštit v levo, ohnout úpažmo v pravo, stoj zákročný v pravo do vnitř 3—4! stoj úkročný v pr. ohnout úpažmo v levo a mrštit v pravo 5—6! zákl. post. 7—8. (Hled' me, aby trup nebyl při tomto cvičení otáčen.)

6. Opakovat, ale začít opáčně.

7. Opakovat cvič. 5.

8. Opakovat cvič. 6. (Dohromady 32 doby.)

Zástupy opět postoupí ku předu na místa předních. 32 dob.

9. 1. a 3. zástup čtyři úkroky v levo (8 dob) a opakovat cvičení 1. Čtyři úkroky v pravo (na pův. místa) a opakovat cvičení 2. 32 doby.

V téže době zástupy 2. a 4. opakuji na místě cvičení 5., 6., 7. a 8. 32 doby.

Upozornění: Kreslič nedopatřením vykreslil nám zástupy na rozích tak těsně u sebe, že by cvičení

toto stalo se neprovedlivým. Cvičitel musí vykázati zástupům místa tak, aby vždy "první" a "poslední" od každého zástupu nebyli tak těsně u sebe, by rohy nebyly tak těsně "uzavřeny" a cvičení s místa do vnitř aby se stalo možným.)

V následujících 32 dobách opět zástupy postoupí ku předu.

10. Zástupy 1. a 3. opakuji cvičení 9. zástupu druhého a čtvrtého a zástupy 2. a 4. cvičí cvičení 9. zástupu prvního a třetího. 32 doby.

V následujících 32 dobách opět změna míst.

11. Všichni: Výpad v levo stranou skrčit úpažmo v levo a upažit v pravo 1—4! úklon v levo, napnout v levo stranou (až činka země se dotýká) a ohnout úpažmo v pravo 5—8! vzpřím ohn. úpažmo v levo a napnout stranou v pr. 1—4! zákl. post. 5—8! Opakovat v pravo: Dohromady 32 doby.

Změna míst.

12. Zástupy 1. a 2. čtyři úkroky v levo a opakovat cvičení 5. Čtyři úkroky v pravo (na pův. místa) a opakovat cvičení 6. 32 doby. — Zástupy 2. a 4. opakuji na místě výpady v pr. a v l.

Změna míst.

13. Zástupy vymění si cvičení 12.

Změna míst.

14. Zástup 1. opakuje cvičení 1., 2., 3. a 4. 32 doby.

Zástup 2. opakuje cvičení 5., 6., 7. a 8. na místě, 32 doby.

Zástup 3. 4 úkroky v l. a cvič. 1. 4 úkroky v pr. a cvič. 2.

Zástup 4. opakuje výpady v l. i pr.

Změna míst.

15. Všichni opakuji výpady a úklony, ale každý pohyb vydrží jen dvě doby a cvičí nesoudobně, jak následuje:

1. zástup počne na 1. dobu. Cvičí v levo, v pravo, v levo a pravo. Dohromady 32 doby.

2. zástup cvičí totéž, ale začne o 2 doby později, t. j. na 3. dobu a také o 2 doby později končí.

3. zástup cvičí totéž, ale začíná až na 5. dobu, t. j. 4 doby za prvním a dvě doby za druhým zástupem. Tak také končí.

4. zástup začíná až na 7. dobu, tedy 6 dob za zástupem 1. a také o 6 dob za ním cvičení dokončí.

Pozn. První tři zástupy, které skončí svá cvičení dříve, vydrží pak v pozoru až do té doby, kdy poslední zástup své cvičení dokončí, načež opět místa vymění a na poslední dobu obrátí se v řady v levo čelem.

II.

1. Skrčit úpažmo v l. a vzpažit v pr. 1! třeit vzhůru v l. a skrčit úpažmo v pr. 2! na 3., 4., 5., 6. a 7. dobu střídáme polohy paží v rychlém tempu, jako v cvičení 1. část I. a zákl. post. na 8. dobu.

(Obě paže, jak ta, kterou krčíme i ona, kterou vzpažujeme, projdou na počátku cvičení i při návratu v zákl. post. polohou předpažení.)

2. Opakovat 1., ale začít opáčně, t. j. skrčením v pr. a vzpaž. v l.

3. Opakovat cvič. 1.

4. Opakovat cvič. 4.

Na poslední dobu obrátí cvičenci v pr. v bok (v zástupy) a s hora vylíčeným způsobem provedou změnu míst. Když dojdou na svá místa, obrátí se v řady v l. čelem.

5. Stoj předkročný v pr. vzpažit v pravo a skrčit úpažmo v levo 1—2! stoj předkročný v levo dovnitř, třeit v l. vzhůru a skrčit úpažmo v pravo 3—4! 5—6! jako 1—2 a zákl. post. na 7—8!

6. Totéž opáčně.

7. Opakovat cvičení 5.

8. Opakovat cvičení 6. Dohromady 32 doby.

Obrátit zástupy v pr. v bok a změna míst. Na poslední dobu v řady v l. čelem!

9. Zástupy 1. a 3. opakují na místě cvičení 5., 6., 7. a 8. 32 doby. — Zástupy 2. a 4.: sedm kroků v před a na 8. dobu přírazem pr. nohy stoj spatný. Opakovat cvičení 1. Sedm kroků na zad, na 8. dobu stoj spatný a opakovat cvičení 2. Dohromady 32 doby.
Obrátit v pravo v bok a změna míst. Na poslední dobu opět v řady v l. čelem.
10. Zástupy vymění si cvičení 9.
Změna míst, s obratem, v řad v l. čelem.
11. Všichni: Výpad v levo v před, vzpažit v l. a skrčit úpažmo v pr. 1—4! Hluboký předklon skrčit úpažmo v levo. a pr. paží vzhůru třít (paže v rovné přímce s trupem) 5—8. Vzpřím a skrčit úpažmo v pr. a vzpažit v levo 1—4! Zákl. post. 5—8! Totéž výpadem v pr., polohy paží též opáčné. Dohromady 32 doby.
Změna míst a obrat v l. čelem.
12. Výpad v l. v zad, vzpažit v levo a skrčit úpažmo v pravo, 1—4! Záklon, skrčit úpažmo v l. a vzhůru třít v pr. 5—8! (paže v rovné přímce s trupem), vzpřím a změnit polohu paží (jako 1—4) 1—4! Zákl. post. 5—8! Opakovat opáčně. Dohromady 32 doby.
Změna míst s obratem.
13. 1. a 3. zástup 7 kroků v před, stoj spatný na 8. dobu a opakovat cvičení 1. Osm kroků na místě a opakovat cvičení 2. 7 kroků na zad stoj spatný na 8. dobu a opakovat cvičení 5. Osm kroků na místě a opakovat cvi-

čení 6. Dohromady 64 doby. Zástupy 2. a 4. výpady v před i na zad, 64 doby.

Změna míst.

14. Zástupy vymění si cvičení 13.

15. 1. a 3. zástup: Šest kroků v před a na 7. dobu levá oetne se ve stoji výkročném s podupem. Na 8. dobu celý obrat v pravo (o patou). Na 1. dobu levá opět vykročí s podupem opáčným směrem a cvičenci opět vykonají 6 kroků v před. Na 7. dobu levá opět s podupem stoj výkročný, na 8. dobu celý obrat v pr. o pr. patě a levá přírazí se k pravé do zákl. post. 16 dob.
Po návratu na svá místa opakují cvičení 12. ,t. j. výpady v zad v pr. a l. střídně, každý pohyb 2 doby. (16 dob.) Dohromady 32 doby.

2. a 4. zástup napřed výpady v zad, 16 dob a pak pochod dovnitř a zevnitř s obraty, jak byly provedly zástupy 1. a 3.

Odchod.

Chceme-li cvičení toto provést v hodině cvičební, abychom nějakou změnou vzbudili o prostná zájem, nevolíme k tomu cviků nových, neznámých — neboť s tím by cvičenci dosti těžce zápasili, jmenovitě u nás, kde cviky prostné tak málo jsou pěstovány. V některé hodině na cvičíme pochod ve čtverci, v jiné hodině cviky prostné a pak pouze obě ta cvičení v třetí hodině spojíme.

Pro veřejná cvičení můžeme do osnovy vřaditi též cvičení v podporu ležmo, která zvláště v tomto útvaru velice pěkně se vyjímají.

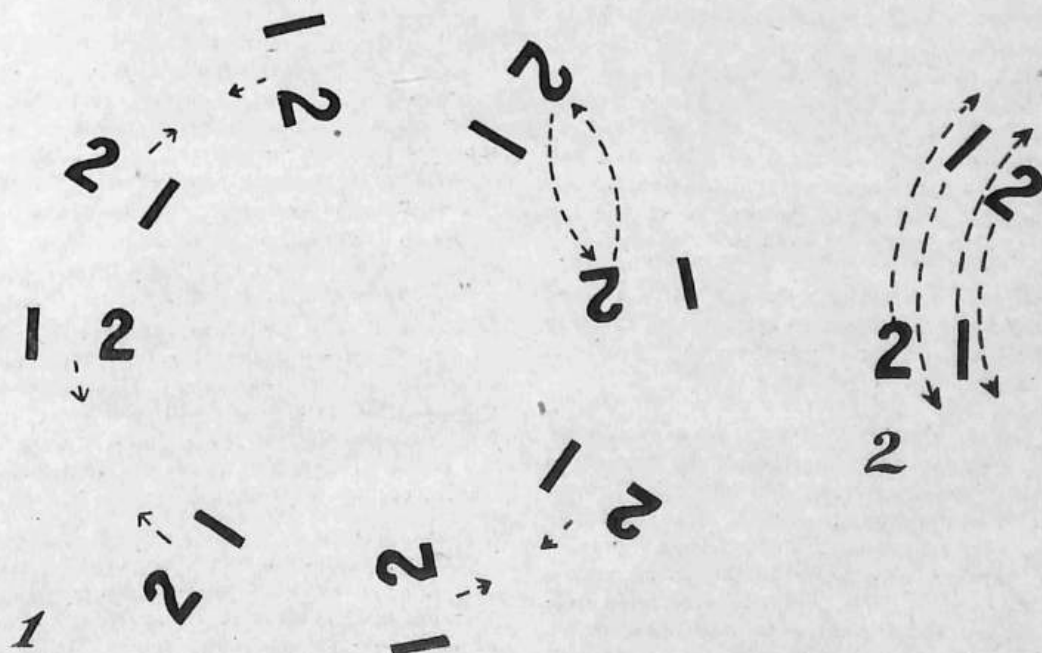
Mazurkový taneček dvojic v kruhu.

Pro děvčátka 12—14 letá.

Dvojice děvčátek utvoří bočný kruh a sice tak, že dvojice stojí čelem proti sobě (obr. I.). Cvičenky ve dvojicích odpočítány jsou na "první" a "druhé" a tu v postavení vstřícném "první" od jedné dvojice stojí na zevní straně,

"prvními" a chlapeci zaujmají místa "druhých", majíce děvčata po své pravé straně.

Cvičenky spojí ruce při pažích ohnutých, ruce ve výši ramen; zevní ruku položí v bok.

"druhá" na vnitřní straně. U protější dvojice jest to opět opáčně: "první" jest na vnitřní straně a "druhá" na zevní straně. Dvojice jsou asi na tři drobné kroky od sebe vzdáleny.

Cvičí-li tanec tento děvčata a chlapeci, pak děvčata jsou

1. Krok "sousedské" v před a jeden krok "sousedské" na zad. (Dva takty.)

Pozn. Krok sousedské proveden jest stejně, jak tančí se "sousedská" v IV. Figúre naší Besedy. Cvičenky vykročí zevní nohou a odtočí se od sebe, a vnitřní nohu

valčíkovým pohybem poněkud skříží. Při tomto kroku spojené ruce poněkud vztýčí. Při druhém kroku mírným zákrokem vně přenesou váhu těla na vnitřní nohu, skříží nohu zevní, obrátí se proti sobě a zapaží. Krok ten prováděn jest na místě.

2. "Druhé" cvičenky od každé dvojice třemi drobnými krůčky v mazurkovém taktu přeběhnou k protějším "prvním", při čemž se vyhnou na pravo, (viz tečkované naznačení na obr. 1.) a postavivše se po bok protějších "prvních", zakončí dvěma podupy. (Dva takty.)
P o z n. V době, kdy "druhé" přebíhají, "první" tančí samy dva valčíkové skřížné kroky na místě, ruce v bok.
3. Opakovat dva kroky "sousedské" jako evič. 1. (Dva takty.)
4. Druhé opět stejným způsobem přeběhnou ku svým "prvním" (na svá původní místa) a opět zakončí dvěma podupy. (Dva takty.)
5. Cvičenky nyní postaví se proti sobě (vnitřní zády a zevní obličejí ku středu kruhu obráceny) a uchopí se v upažení za ruce, načež tančí v kruhu na pravo (dle vnitřní cvičenky) tři mazurkové kroky a zakončí třemi podupy. (Čtyři takty.)
6. Tři mazurkové kroky v kruhu na levo (zpět na původní místa) a zakončit dvěma podupy. (Čtyři takty.)
Při tomto cvičení musíme býti bedliví, aby kruh nebyl porušen.
7. Opakovat cvičení 1. ("sousedská"). (Dva takty.)
8. "První" nyní přeběhnou třemi drobnými krůčky v mazurkovém taktu k protějším "druhým" a zakončí dvěma podupy. (Dva takty.)
"První" při přebíhání k protějším "druhým" vyhýbají se na levo.
9. Opakovat dva kroky "sousedské", jak vylíčeno v cvičení 1. (Dva takty.)
10. "První" přeběhnou opět třemi drobnými krůčky ku svým "druhým" a zakončí dvěma podupy. (Dva takty.)
Hned jakmile se vrátí ku svým společnícům, postaví se jako dříve čelem proti sobě a v upažení uchopí se za obě ruce.
11. Za obě ruce se držíce (čelem proti sobě), tančí dva takty kroky "sousedské". (Dva takty.)
(Při tomto kroku jsou opět obráceny jako při cvičení 5. a sice vnitřní jsou zády a zevní čelem ku středu kruhu obráceny.)
12. Zvednuvše ruce nad hlavy, vykonají na místě dva valčíkové kroky s dvojným obratem zevnitř. (Dva takty.)
13. Nyní obrátí se opět dvojice proti sobě jako na počátku tance a opakují dva kroky "sousedské" jako evič. 1. (Dva takty.)
14. Cvičenky pustí ruce a všechny vykonají hbitě a lehce tři drobné krůčky v před v mazurkovém taktu (průstup dvojice, obr. 2.) a tak octnou se proti následující dvojici a zakončí dvěma podupy. (Dva takty.)
Celý tanec dohromady 32 takty.
Jak shora vysvětleno, cvičí cvičenky tanec tento ve dvojicích, dvě a dvě dvojice vždy proti sobě, jak naznačeno na obr. 1. V cvičení posledním (14.) kdy cvičenky průstupem dvojice tanec končí, vykonají ony tři kroky tak, že jednotlivé dvojice vykonají průstup. Při průstupu "první" jsou na vnitřní a "druhé" na zevní straně (obr. 2.) možno však provést průstup dvojice opáčně. Tímto průstupem dvojice pohybují se dvojice, které proti sobě tančily, opácným směrem, tedy od sebe a octnou se proti dvojici následující, která jim též průstupem přijde v ústřety. Celé cvičení se opakuje tak dlouho, až každá dvojice setká se opět se svojí dvojicí, s kterou byla tanec započala. Čím více dvojic, tím jest tanec delším, jelikož déle trvá, nežli původní dvojice se opět setkají.

Cvičitel'ský běh.

O TĚLOCVIČNĚ SOUSTAVĚ.

(Pokračování.)

$\frac{3}{4}$ obrat provádí se jenom jednou, načež se opět vracíme povelům v původní postavení. Nepřecházíme tedy nikdy dvěma $\frac{1}{4}$ obraty (v tutéž stranu vykonanými) tam, kam možno přijíti $\frac{1}{2}$ obratem na ráz. Rovněž nekonáme 1/1 obratu v postavení, ve kterém jsme se octli $\frac{3}{4}$ obratem, provedeným z původního postavení. $\frac{1}{4}$ obrat ze řadu i zástupu se děje k povelu: "Na pravo (levo) — v přič!" podobným způsobem, jak popsáno u $\frac{1}{2}$ obratu, avšak neobracíme se o 90° — nýbrž jen o 45° ve stranu povelom označenou, takže po $\frac{3}{4}$ obratu směřují prsa tam, kam směřovala v původním postavení špička nohy, stejnojmenné se stranou povelu.

V původní postavení do řadu se vracíme na povel: "Zpět — čelem!" Do postavení v zástup se vracíme na povel: "Zpět — v bok!"

1/1 obrat děje se vždy na levou stranu — tedy na levé patě pomocí pravé špičky na povel: "Čelem v zad!"

Návrat v původní postavení na povel: "Čelem v před!"

Při celých obratech v řadu nebo šiku užíváme povelů "Čelem v zad!" i "Čelem v před!", při 1/1 obratech v zástupu pouze: "Čelem v zad!"

Užíváme-li děleného povelu při 1/1 obratu, tu pak po prvé době (ráz!), když obrat byl už vykonán, nutno pravou, na špičce stojící nohu poněkud posunouti dále v pravo, aby nohy ve stojí zánožmo nebyly skříženy.

Pochod a jeho druhy při pořadových.

Pochod děje se na povel: "Pochodem — pochod!" K návěští "Pochodem" přeneseme tíži těla zcela na pravou nohu, aby levá mohla rychle vykročit. K povelu "pochod" zvedneme levou v kolenně ohnutou, ku předu, mrštíme jí až se v kolenně napne a současně s tím došlápneme celým chodidlem na 75 cm před nohu pr. Hned, jak dokročí levá, přeneseme na ni tíži těla, aby též pohyb mohl býti vykonán pravou a střídavě dál.

Nesprávnou a nepěknou je chůze s ohnutými koleny, provázená dupáním skrčenýma nohama.

Jako lehčí druh cvičí se nejprve pochod v zástupu, kde věnuje se z počátku veškerá pozornost pouze správnému, plynnému pochodu — pak teprve se hledí k **zákrytu** a **rozstupu**. Zákrut je správný, vidí-li cvičenec před sebou toliko týl svého popředníka — rozstup budiž na délku předpažení.

Na to přistupujeme ku pochodu v **řadu**. Ten je obtížnější pro nezbytnost přesného vyřízení. Vyskytují se 2 vady: 1. prohnutí řadu a 2. roztržení nebo těsné srážení.

Prohnutí řadu vzniká nestejně dlouhým krokem s vedoucím krajníkem — roztržení nebo srážení má příčinu v neudržování správné vzdálenosti od sebe na šíři dlaně. Při pochodu ještě jest dbáti, aby obě nohy byly kladeny ku předu směrem přímým tak, jako leží na zemi ve správném stojí spatném. Nesmějí se tedy předkládati dovnitř a křížit si krok, což bývá příčinou klátivého pochodu. Vykračování děj se rázně.

Mimo na před konáme ještě pochod v zad (ne však stranou). Při pochodu na zad — jenž se děje pouze zídka a na malou vzdálenost a to na místech, kde se to dá provést bez obavy — suneme nohu špičkou lehce po zemi v zad, délka kroku jest poloviční kroku v před.

Ruch při pochodu obyčejném jest 118 kroků za minutu — v tělocvičně však užíváme ruchu mírnějšího. Ruch stupňujeme až do 160 kroků.

(Pokračování.)

jen št'astný náběh a my těšíme se nad tím více, že vyšel z našich řad.

— Druhý slet tak zvaných katolických Sokolů odbyval se minule v St. Louisu, Mo. Technickou část vedl Jech a ze Cedar Rapids z našich členů a nyní také evičitel oněch řad byl tu br. Hae, záslužný člen místní jednoty T. J. Tyrš. V neděli byli Sokolové — sie — na mši svaté, jakž sloužil prý sám český biskup Koudelka. Odpoledne byl průvod do Lempova parku a tu bylo veřejné, jež od prvního závodu v Chicagu vykazovalo prý mnohý pokrok. Jednota má 28 jednot a 1200 členů a rozumí se, nějaké i "Orlice".

— Přípis bratra Havlíčkova. Březský Mlýn, 6. července, 1911. Čechům americkým! Jsem hluboce dojat nad vlastenectvím Čechů amerických a duchem i srdcem budu přítomen slavnostnímu odhalení pomníku mého bratra Karla v Chicagu. Fr. Havlíček. úředník v. v. toho času v Březi, poslední pošta Poříč u Č. Budějovic. — Tento přípis zaslal staříček Havlíčkův bratr František Jos. Andělovi na evropskou jeho adresu, ale Anděl mezi tím se vydal na cestu za

vletu a evičení s "Orlicemi" v Čechách, jak kaplani je evičí a podobně, ale neučiníme toho, neboť oni z každého činu zlého i nemravného snadno vyzpovídají se mohou a odpustění božího dosáhnou — s námi již jest hůře. My totiž dobré konáme bez ohledu na nějakou tu posmrtní odplatu v nebi a podobně, tak mládež svou i dorost vedeme i Sokolky, Sokoly. U nás sotva náčelník mohl by tu či onu "sestru" vyzpovídat, jako může u nich vedoucí kaplan třeba na faře a beze svědků. Kde tu větší úroveň mravní, kde více upřímnosti a pravdivosti? A když jsme tak v té pravdivosti, stůjíte zde některé ty ukázky z veliké řeči velikého "Orla" veliké huby: "— ten, jenž dle učení našich slavných vůdců Sokolstva, Fuegnera a Tyrše, vlasti své právě slouží; ten, který ty právě (!) zásady jejich učení sleduje, jimi se řídí, jen ten může říci: Já jsem pravý Sokol! Toto učení a tyto zásady tvoří základ K. J. S. — Tábor nepřátelsky odpovídá: "My vám vychováváme syny vlasti, nejen mravně, ale i české." Smutná to zajisté útěcha, kde skutek utek'. Ale mravných synů nevychovávali, to nejlépe

Ze sletu Župy Střední.

Borci a Sokolky T. J. S. Oak Park, Ill.

oceán a tak došel list opožděně. Frant. Havlíček, mladší o 2 roky bratr Karlův, jest mlámem devadesátiletý. František Havlíček žije u své dcery paní Karly Zátkové, švakrové budějovického advokáta dra. A. Zátky.

— Řekli jsme již tolikrát, že nejsme rozhodně proti otužování, posile a evičení českého člověka vůbec, at' již katolíka, protestanta atd., ba naopak, ale proti balamucení toho člověka, jako lidé pokrokoví býti musíme. U nás v tom ohledu držíme se zásad našich a hlavně pravdy, avšak co dovedou ti tak zvaní katoličtí "Sokolové", to vrcholí věru v humoru povedeném. Na jiném místě zmínujeme se o jejich sletu v St. Louisu, Mo. a k vůli obveselení podáváme tu jen ták trochu té květomluvy z jejich "slavnostních spíeů". Nějaký pan Brom se tu pustil do těch nevěreckých Sokolů, již prý stále a pořád "odecizují těm lidičkám dorost od svatováclavské víry a protože jim běřou víru, nevychovávali je mravně, neboť bez víry mravnosti není" u tohoto povedeného stáda "Orlíčků". Mohli bychom o mravnosti českých "Orlíčků" podati celou řadu dokladů z jejich

dokazují české nevěrecké denníky. — Získali každého druhého člena z řad katolických. Bohužel, každý sám za sebe odpovídati bude."

— Pokladník Výkonného Výboru Česko-Americké Tiskové Kanceláře, F. J. Skala v Chicagu, poslal telegraficky do Prahy Ústřední Matici pěknou opět částku 9.700 korun jako vhodný dozvuk jubilejního daru České Ameriky, jakž doručen byl své doby v obnosu 50.000 korun českým mecenášem Fr. Korbelem v Praze a zvýšen o dar jeho v témže obnosu a téměř krásnému účelu, nejlepší instituce naší ve vlasti. Tiskové kanceláři všechna čest za toto přičinění, jako stojí za vzpomínku, že sbírka vedená po celé Unii přijata našimi všude vřele a Sokolové nikde nezůstali pozadu. Na tom však není dosti. Klamali bychom se navzájem, kdybychom utišovali se vědomím, že dosti jsme dali, že lze si nyní na vavřínech odpočinout. Nikoliv, ve prospěch Ústřední Matice sbírky dále pořádány buďtež a v kruzích sokolských hlavně a u každé příležitosti.

— Dostali jsme pořad a pravidla závodní páté Olympiady, jakž odbyvatí se bude ve Stockholmě, ve Švédsku,

od 29. června až do 22. července. Na českém výboru jest tu Dr. Guth, jak známo, a týž usiluje i o to, aby olympických her súčastnilo se tentokráte i české Sokolstvo. Zástupci Č. O. S. tu asi budou, jako boreci amerických klubů atletických i jednot tělocvičných. A jestli tentokráte Amerika vše sebere jako v Athénách, pochybujeme, neboť soupeř v českém družstvu, jestli toto se dostaví po práci své sletové v Praze, byl by tu silný. Naše družstvo N. J. S. mělo by pěknou příležitost ku prokázání své zdatnosti, leč poměry hmotné nedovolují, co by někdy nadšení vzbuzovalo. Družstva jsou osmnáctičlenná a pak závodí jednotlivci v atletice, jízdě na kole, šermu, kopané, tělocviku ve stadion, ve dnech 6. července až do 15. července, přihlášky do 6. června. Pak jest jízda na koni, tennis, moderní penthalon, veslování, střelba do terče, plavání, zápas, závod yachtovní, slézání vrchů a střelba na honě. Ceny jsou skvostné a významné. Soudeci budou výhradně Švédové. Pohár věnovaný městem Prahou, jakž nalezá se dnes v rukou G. A. Braglia v Itálii, přejde v ruce jednotlivce, jenž vynikne v tělocviku vůbec.

— Jako všude jinde tak i v jednotách v Texasu s nastalým novým obdobím započalo se evičiti a hlavně pracovati v tělocvičných školách žactva obého pohlaví. V Granger a jinde přičiňují se i o zřízení družstev starších bratří. Tak mělo by být ostatně ve všech jednotách a kde nemají odbory Sokolek dotyční činovníci měli by si doma se ženami i decrami pohovořiti o důležitosti tělocviku a založení místního odboru.

— Ve Waco, Texas, uspořádán bude, dne 14. listopadu český den na výstavě, bude druhá manifestace Čecho-Slovanů. Roku loňského podali Sokolové ukázky své práce tělocvičné a letos na tuto příležitost nemělo by se zapomenout, povážíme-li, že v Texasu ještě tolik jest nepochopení pro naši věc.

— Vyskytly se různé zprávy o tom, jakoby šestý slet všesokolský v Praze měl býti odložen na žádost Jihoslovanů. O věci jednal slavnostní výbor sletový a **slet odložen nebude.** Cvičitelem po dobu přípravných prací technických zvolen br. Jar. Táborek, náčelník Sokola v Plzni, kdežto z jednotlivých měst, jako z Kutné Hory a odjinud, dochází již pozvání ku hromadné návštěvě po sletu. Na vlastním pořadu se již pracuje v Č. O. S., tak jako N. J. S. se pilně připravuje, zejména pokud výpravy se týče. Tato svěřena, jak známo, firmě Brodský & Sovák, jež ve dnech těchto vydala již pěknou informační brožuru o všem, co třeba věděti těm, kdož s námi pojedou. Výhody při přepravu i při další cestě z Rotterdamu do Prahy jsou značné. Pojede se po dvoušroubové lodi "New Amsterdam" a společnost zajistila 300 kajut druhé třídy a 500 třetí třídy. V Chicagu má na starosti firma F. J. Skala & Co. Kajuty druhé třídy jsou neobyčejně prostranné a všim moderním zařízením pro pohodlí cestujících vypravené, buď pro dva, aneb čtyři cestující. Dámy mají tu elegantní salon a promenáda jest o 12,000 čtverečních stopách. Pro kuřáky ovšem rovněž salon zařízen. O zábavu pečují loďní orchester. Třetí třída rovněž jest vhodně umístěna a jídelny pěkně zařízeny. Ztrava na hollandských lodích naší jest nejpřiměřenější, jakž známo. Lékařská pomoc bezplatně zajištěna. Lod' vyjede z New Yorku 11. června. Z Rotterdamu zvláštním vlakem pojedje se přes Lipsko a Drážďany do Prahy bez přeseďání. Výpravu provázeti bude zkušený úředník jmenované firmy, jenž každému ochotně podá veškerá bližší vysvětlení. Na lodi jest i přístroj na bezdrátovou telegrafii. Lod' vykoná jízdu as za osm a půl dne a zvláštní vlak z Rotterdamu dojedje do Prahy as za dvacet hodin. O zavazadla bude tentokráte zvláště postaráno. Členové jednot sokolských požívají jisté výhody, však i o nečleny bude co nejlépe postaráno a hosty všechny. Volba cesty zpáteční jest ponechána každému účastníku i může si voliti kteroukoli linii.

— Na obou sjezdech Sokolů polských bylo zdůrazněno, že třeba napnouti všechny síly, aby mládež jejich zachována byla řadám polským a neamerikanisovala se tak rychle. Mají se v ní probouzeti snahy národní a šiky sokolské uplatnití tu svou moc co nejvíce. Jak vidět, mají bratři Poláci s mládeží svou tytéž potíže jako my. Na tělocvičné školy, přednášky a postup národní spoléhají co nejvíce, vštěpujíce dorostu svému lásku k otěčině rodičů svých.

— Ve dnech 3. a 4. září odbýval se v New Yorku sjezd Svazu Svobodomyslných a byl dosti četně obelán. Nám nedostalo se sice pozvání, ale těšíme se, že mnohé bylo vykonáno a jiné opět žel jednoduše z pořadu slíbeného vyňato, ač vlastním postupem mohlo prospěti. Máme tu na zřeteli poměr Volné Myšlenky k Česko-Americké Národní Radě. Litujeme, že nedostalo se nám zpráv přímých, třeba byla právě naše organizace, jež ve svůj štít napsala si svobodomyslnost na sjezdu svém v St. Louisu, Mo., však to nikterak nevaří, abychom čas od času sledovali jednotný postup lidí volných, napomahajíc volné práci všude, kde se dá. Nával látky nedovoluje nám vzhledem na nedostatek místa psáti zevrubně o všem, co vykonati se zamýšlí, však každý dobrý počin i nadále budeme zaznamenávati v té naději, že konečně čas mnohou ránu zahojí, a že na vlastní prospěch Volné Myšlenky i v té české Americe dojde záhy k uskutečnění mohutné organizace, jež soustředěvala by všechny frakce od sjezdu chicagského rozvaděné. Nesmíme přece ku radosti živlů zpátečnických váhati, protože v jednotné práci nejlepší jest zbraň proti tmářství, ztročení a vykořisťování různými sektami a církvemi, jež rovněž se organizují.

— Upozorňujeme dotyčné kruhy a jejich činitele ve sdružení českých svobodomyslných škol, jakž založeno bylo v New Yorku na to, aby nepřijímali do svého kruhu každou školu, jež se přihlásí, jako na příklad škola, která má pouze na kameni a ve štítu vytesáno, že jest školou českých lidí svobodomyslných v Cedar Rapids, Ia. Správa její vyhazuje dnes svobodomyslné učebnice ze školy, aby zítra zjednała za prvou učitelku katoličku na koleji jeptišek vyciňovanou, neť pověstného Rev. Prouta v New Yorku, za druhou "katolickou evangeličku" a za třetí sílu jen tak někoho, kdo snad udělá levněji. Místní jednota naše proti takovému zašantročení zásadních usnesení poslala tak zvané Ústřední Matici silný protest a po případě své zástupce spolu s druhými pokrokovými spolky odvolá, však to nikterak nestačí, pakli v ústředí organizace školství svobodomyslného nedojde náležité pozornosti a odsouzení. V Cedar Rapids, Ia., tento boj o svobodomyslnou školu v plném toho slova smyslu a za peníze svobodomyslných zbudovanou trvá již delší dobu, tak jako i v jiných osadách se děje. Tu třeba nasaditi páky a pokud šiků našich se týče nutno prohlásiti, že podle znění zásad našich školy toho druhu nemastné a neslané podporovati rozhodně nesmíme i bude třeba i vůči ústředí dle toho se zachovati, pakli žádoucí kroky se ihned nestanou. Vydávati se za školu svobodomyslných a stanoviti takové "síly učitelské" nelze jen tak přehlédnouti, at' již jest v Cedar Rapids, Chicagu aneb Clevelandě.

— T. J. S. Cleveland vydá bondy, aby mohl si splatiti dluh spolku "Věla". Bondy budou po padesáti dollarech a bude jich celkem sto. Budou zaručené a členstvo odkoupením jich stane se spolumajitelem Sokolny. Dále stala se jednota členem místního Svazu svobodomyslných. U věci této doporučovali bychom členstvu svému, aby takto jednali všude i dokázali, že Sokol volný a pokrokový může se i ještě jinde uplatnit a celku našemu prospěti.

— Považujeme za svou povinnost upozorniti vždy na to, jestli některý z našich bratří v tom, či onom oboru vynikl. Dnes milerádi sdělujeme, že br. Jos. R. Fiala v Omaze, Neb., získal patent na nový loďní šroub. Jest důmyslný kus práce, jakž z nákresu patentní úřadovně předložené jsme se přesvědčili, i přejeme br. Fialovi, aby mu také něco přineslo

hmotně. Takové a podobné vynálezy bratří Sokolů a práce význačné sester našich měli bychom mít v našem oddělení N. J. S. na výstavě v Praze. Bylo by jen vhodnou ukázkou, že naši i v jiných věcech se činili.

— O informační brožurku, pokud výpravy do Čech se týče u příležitosti všeslovanského sletu roku příštího lze se přihlásiti u firmy Brodský a Sovák v New Yorku, jakž adresu najdete v dotyčné oznámce, aneb u firmy F. J. Skala & Co., Chicago, Ill., 966—970 W. 18th St., aneb pokud zásoba stačí i u nás v pořadatelsvu listu. Titulní list ozdoben jest dvojhhlavím Fuegnera a Tryše dle medailonu Myslbecka, jakž nakreslila pro list Župy Střední "Na zdar" sestra Irma Rudišova.

— Chicagské "Tribuna" přinesla nedávno článek, v němž "znamenitý" X-rayista Dr. Goodspeed ve Philadelphii, Pa., dokazoval, že prý lze fotografovati lidskou duši, ana opouští tělo lidské, když člověk umírá. Kdyby napsal nějaký laik nedivili bychom se, ale lékař a odborník, jenž na základě svých pokusů s Roentgenovými paprsky snažil se dovoditi, že takovou a podobnou fotografií učení křesťanské jen opodstatněno, to bylo pro nás trochu silné a proto jsme sedli a okamžitě vyvrátili v časopise "Truth-Seeker". Listu tomu patrně práce naše se líbila, neboť umýštil v čele listu a od té doby dostáváme jeden dotaz za druhým a vyslovení uznání, že jsme panu doktorovi dokázali, že ty jeho stíny, ta jeho "aura" jsou zcela přirozené následky zákonů fyzických, lučebních a psychologických i pravidel Roentgenování a nikoliv duši lidskou, jež vrcholí v té životní energii, jakž v jednotlivých tkáních těla našeho, tedy i mozku, se po vzoru elektrické baterie vyvíjí a nashromáždí uje a konečně prodlením doby vybijí. Jako světelnování radia aneb shnilého pařezu, bažiny, tedy rozkladu nelze nazvati nějakou duši stromu atd., tak i jest s tělem našim, kde krev v oběhu k lučebnímu životu přispívá.

— Nevíme, jak kdo nazírá na práci sokolskou a práci lidovou vůbec, ale zdá se nám, že veřejný tisk český jest tu proto, pakli sám uvědoměn náležitě a zavčas, aby čtenářstvo své o každém veřejném počínu spolků českých, zvláště sokolských uvědomoval. Jestli list jest katolický, náleží mu povinnost takovoto uvědomování svého čtenářstva konati s ohledem na katolické spolky, list svobodomyšlný a pokrokový opět měl by si hleděti činnosti svých lidí, atd. Pouze a výhradně puffovati a jediné zmiňovati se o takových počinech a práci šiků svobodomyšlných a pokrokových a tedy hlavně sokolských, kde dali tomu či onomu listu přiměřený "pšoures" ve způsobě oznámky, aneb tisku plakátů a podobné nebylo by rozhodně svědomité konání povinností novinářských. Pouhá oznámka, pouhé zadání tisku nestačí, jako spíše pozvání redakce a uvědomění téže výbory hlavně tam, kde poměry velikých oznámek a puffů nedovolují, kde jedná se celkem o dobročinný účel, aneb práci výchovnou na prospěch lidu našeho. A ještě hůře vypadá, když proto, že ten či onen náš spolek oznámky do časopisu nedal, z ohledu finančních nemožnosti, stane se proto jednoduše terčem nelichotivých poznámek a nezasloužených redakčních útoků. Tak se nejedná a jednati nemá! Jestli časopis nechce o tom či onom čtenářstvu svému podati svého posudku, jednak proto, že nebyl pozván jeho zpravodaj, jednak proto, že s počinem tím se nemůže souhlasiti, dobrá, necht' přehlíží se dotyčný počín spolku, jednoty a Sokolů, ale protože nedali, nemohli dát tučné oznámky, aby vše co jejich rázem se strhalo a šmahem, to nevyžaduje moc pěkně. Také divně se vyjímá, když takovému strhání podíváte se trochu hloub na zoubek a seznáte, že vlastně zaviniily ty či ony osobní krámy pana redaktora. Pokud nás se týče, my nikdy nejde, kde nás nezvou, ale registrujeme každé hnutí volné a věci sokolské zvláště se dotýkající, pakli výbory pořadající pozvánkou a listkem komplimentárním na nás nezapoměli. Jestli zapomenou nevážou nás vůči jich podnikům žádné povinnosti a byt' jednalo se i o podnik sokol-

ský sebevětších rozměrů. Tolik slušností, co jiným listům se prokazuje, dožadujeme si i pro list náš a naše pořadatelsvo a nerozhoduje-li u nás oznámka, tož i jinde by neměla, at' již jest v Chicagu, aneb v Clevelandě.

— V Plzenském Sokole v Chicagu uspořádal slovný cestovatel český Vráz přednášku, a sice 1. t. m. Návštěva byla značná a jeho "malebné cesty po českých vlastech" těšily se veliké pozorností obecnosti, jež přijalo Vráze vše. Přednášku tu bude pořádati v celé řadě českých osad našich a také mnohé jednoty mají zamluvenu.

— Těloevičná jednota Sokol Havlíček-Tyrš položila základní kámen k nové své Sokolně v české Kalifornii v Chicagu. Budova jest nejen rozsáhlá podle plánů, ale bude mít i zařízení moderní, jakž se slibuje. Účast' na slavnosti byla značná, skoro všech českých spolků dotyčného obvodu a mnohých jednot slovanských a ovšem hlavně oněch, jež náleží k Župě Fuegner-Tyrš. Mluvili tu starosta jednoty br. Fr. Vlach, pak Stan. E. Vráz a br. Jar. Kosař.

— Chceme poukázati na smutný úkaz. Tak leckde stěžovalo se, že nelze v té či oné jednotě cvičiti správně, protože není Sokolny, vlastního stánku a vhodné místnosti vůbec. Byli jsme v podruží a nemohli činnost rozvinouti. Tak jsme omlouvali každou neúčast' na práci celku a vše co sokolské. Místně pak jsme se k tomu ještě hašteřili a leta plynula. Konečně jsme se dali do agitace o vlastní krov a stavbu Sokolny. Po ohromné námaze a hodně dluhu se nám poštěstilo a nyní v moderní cvičiřně sotva 25 evičí žáků, několik hochů upřímných, trochu dorostu a několik Sokolek. Jednotlivé výbory pod tíží dluhů upí a mnoho činnosti není. Tak jest v mnohé jednotě a v Ord. Neb. i jinde rovněž tak. Pišer' se nám: "Máme zde nyní krásnou síň již po dvě léta, prostornou a vzdušnou. V každém ohledu jest k našim službám a potřebám, ale evičičího členstva není. Inu, tak to bývá, jestli jest jedno, tak schází druhé!"

— T. J. S. Čech v Clevelandě usiluje o zbudování nového stánku, moderní Sokolny. Výbory pracují s námahou a různé zábavy vhodné a pěkné pořádají se na vlastním pozemku jednoty, jen aby se nashromáždilo co nejdříve prostředků hmotných, jakž na stavbu jich třeba. A v práci této pomáhají i Sokolky, ba minule i zařídili si tam "Odbor paní a dívek", jakž naši mají v New Yorku a jinde. Marie Krejsová jest odboru starostkou a Anna Tellerová tajemnicí.

Věci české a slovanské.

— Druhý srbský sokolský let odbýval se hned po slavnostech záhřebských v Trebinji. Byli tu bratři a sestry ze všech koutů Hercegoviny, Bosny, Dalmaacie, Srbska a Černé Hory. Srbské Sokolstvo "Dušan Silný" bylo hojně zastoupeno a sice z Dubrovníka, Sarajeva, Mostaru, Trebinje, Novesinje, Gacka, Čapljin, Stolce, Ereeg Novi a junáci ze Srbska i Vojvodiny. Naši byli tu jako deputace a také bratři ze Záhřeba. Prapor se svítil ovšem v kostele. Ve Slovanství ještě bude hodně práce průkopní třeba v tom ohledu. Prostná evičení povedla se i Sokolek kroužení kůžely, z páteho sletu i záhřebská, též evičení s praporcei a skupiny. Lidu hojnost a průvod malebný. V neděli byly národní hry: házení kamenem a běh.

— "Sokolskou Hlídku" br. Jar. B. Zyky v denníku "Samostatnosti" v Praze rádi pročítáme, již také z toho ohledu, že nám tomu "Sokolstvu za oceánem" náležitá věnuje se pozornost. Na klerikály tentokrátě se stěžuje hodně jak doma, tak na Moravě. "Orlíci" a "Orlice" všude již se vyskytují, třeba ruch sokolský a práci pokrokovou sotva podlomí. V témže čísle čteme krásnou úvahu o prospěšnosti cvičitelských běhů Č. O. S. Práví se tu mezi jiným: "Úkoly cvičitelských běhů Č. O. S. jsou veliké pro výchovu a zdatnost evičitelů. Orgán Č. O. S. správně napsal, že kursy nabyly významu všeslovanského. — Do Prahy putují Rusové, Poláci, Srbové, Chorvati, Slovinci, Bulhaři a odtud roz-

nášeji ideu Tyršovu po nesmírných oblastech slovanských sídel."

— Olympské hry roku 1912 budou ve Stockholmu. Po příkladu Athén a Londýna i Stockholm připravuje pro závody stadion velkolepých rozměrů. Stavební náklad bude obnášeti téměř 1 milion marek. Stavba provedena bude ve starošvédském slohu. Závodiště položeno jest uprostřed velkého parku, ve kterém stojí řada krásných pomníků a ku vchodu vede cesta, vroubená mohutným stromoradím. Celkový architektonický zjev připomíná starý nordický kastel. Stadion obsahuje na 30,000 míst k sezení. Novinkou je tu, kromě jiných zařízení, Pantheon — slavnostní síň — kde na deskách zvěčněna budou jména a výkony vítězů při závodech. Vodní nádrže pro závod v plavání, střelnice, místa pro šerm, tenisová hřiště tu zařízena nebudou.

— V Nevesinji založena byla Srby tělocvičná jednota "Sokol". V poslední době myšlenka sokolská ujímá se i mezi muslimany v Bosně a Hercegovině.

— "Dlouho buď' zdrav!" řekli jsme si v duchu, čtouce s jakou láskou a oddaností vzpomnělo Sokolstvo české, ba co Sokolstvo veškeré, padesáti let života činovníka svého jednoho z nejlepších, muže pevného a Sokola pravého, starosty Č. O. S. v Praze, Dr. Jos. E. Scheinera. Připojili jsme se ku všem těm druhým bratřím již mu blahopřáli, a jej oslavovali v mateřské jednotě pražské a při domácí tiché slavnosti v úřadovně Č. O. S. Dobře napsal u té příležitosti br. Zyka: "Jest nesnadno zachytiti postavu tak universální, jako jest nynější starosta České Obce Sokolské, dr. Josef Scheiner. Již ta okolnost, že stojí po několik let v čele nejmoenějšího sdružení českého s neochvějnou důvěrou, svědčí o muži neobyčejných schopností. Jest odchovancem sokolským v nejrýzejším slova smyslu. Ve svém mládí přilnul celou horoucností své vnímavé duše k titanskému duchu Tyrše — jehož bezmezně ctil, miloval a obdivoval, a snad jediný v té době správně pochopil. Tato oddanost způsobila pak, že Scheinerovi připadl úkol v pozdějších letech po smrti Tyršově býti duševním vůdcem Sokolstva v duchu zakladatele. Nebýt Scheinera, Tyršovy veliké myšlenky byly by zapadly a zůstaly nedoceny. Tehdejší lidé příliš povrehně brali sokolský život, utloukali se ve všedním spolkaření, které pokládali již samo o sobě za velikou věc, a nemohouce stačiti Tyršovu duchu, ztrpčovali mu život malichernostmi. Pochopiti, to bylo údělem až nadšené, čisté duši jinochově. Vyznačují-li se přívrženci Tyršova učení jakousi věrností k myšlenkám a celému dílu sokolskému, která lidem, stojícím mimo, jest takřka nepochopitelnou, ano za fanatickou prohlášována — platilo to v plném slova smyslu o dru. Scheinerovi. Zdá se, jakoby nějaký slib byl složil, pracovati až do konce a využití svůj život pro věc sokolskou. Nikdy nesplynulo z jeho rtů slovo malomyslné nebo repot při nezdaru nebo zjevech, které bolestně dotýkaly se jeho jemné duše. Vždy pokládal za svou prvou povinnost hledati cesty k nápravě, nikdy nelámal hůl, když jiní kolem něho byli hned hotovi s úsudkem. Scheiner zná sokolské ústrojí a má pochopení pro jeho život jako málo kdo. Je to tím, že žádný druh práce v Sokolstvu není mu neznám. Zastával postupně takřka všechny funkce, jež vůbec jsou v jednotě a Obci možny. Zároveň však nedovoluje mu jeho široký universální duch ulpěti na jednostranné odbornosti, tak často až urážlivě nevšímavé pro činnost směru jiného. On řešil vždy úlohu svou ve velké linii v souladu ke všem otázkám, vyskytující se v životě Sokolstva a se zřetelem ku soudobému životu národa a Slovanstva. Dr. Scheiner jest si zplna vědom dějinné tíhy zodpovědnosti svého úřadu. Věc sokolská vzrostla tak, že nejen pronikla mocně do vnitřního života národa českého, ale ona přelila se i do oblastí slovanských a nejednou zastupovala národ před cizinou. A tu možno říci, že Scheiner má zvláštní pochopení pro

otázky slovanské. Vždyť vstípení a rozkvět sokolské myšlenky na Rusi a v Srbsku jest úzce spjat se Scheinerovým jménem. Není možno spočísti kroky, porady, povzbuzování, jež v tom směru podnikal a také sebezapření, jichž si ukládal."

DOPIS Z ČECH.

(Něco o vzájemných stycích — Dr. Scheiner — po letním období — co bylo vykonáno — cvičitelské školy — VI. slet všesokolský.)

Nářky na nedostatečné vzájemné styky stále se vzmahají. Nevíme o sobě, nejsme dosti informováni, a v důsledcích toho začasťe ani nerozumíme mnohým věcem, jež jsou znalcům poměrů zcela jasny a průhledny.

Nevím, zdali americké (české) listy mají vlastní dopisovatele z Čech, ale vím, že ani jediný náš list nemá přímých zpráv z Ameriky. Ve Vídni, v Paříži, v Londýně, na Balkáně i v Rusku, máme celou řadu zvláštních dopisovatelů, jen o Americe dozvídáme se nových zpráv z listů anglických a německých. Nikdy nepochopím, že nenalezl se v Praze jediný list český, který by měl odvahu získati si svého referenta o ruchu a životě Čechů amerických... Škoda!

Není však lépe v řadách sokolských. Pravda, odbírá se dosti amerických listů sokolských a naleznete je všude ve větších jednotách sokolských, ale kdo je čte? Jen několik jednotlivců, kdežto celek, to jest členstvo, nikdy nezví o tom, co se v Americe chystá a připravuje.

Usiloval jsem o to, aby ve Věstníku Sokolském přinášely se pravidelné a původní zprávy sokolské, učinil jsem i některé pokusy, ale — marně.

Namítne se, že lze alespoň otiskovati pozoruhodné zprávy z došlých časopisů; ovšem, ale který redaktor snížil se k tomu, aby místo péra nechal pracovat nůžky? A pak vždy chybělo by náležitá souvislost jednotlivých událostí, jejich výklad a osvětlení.

Základem všech styků vzájemných — nemají-li se omeziti na pouhé formality — jest pravidelná, spolehlivá a přímá informace o všech zjevech pozoruhodných a důležitých.

Chci učiniti počátek a pokusím se psáti Vám, bratři drazí, občas dopisy informační.

Budou krátkou historií toho, co se u nás v poslední době událo, co se připravuje a chystá.

Za 14 dnů máme sokolské jubileum. Náš Scheiner dovrší 21. září t. r. 50. rok svého života. Chceme vzpomenouti v tento den jeho práce životní, chceme mu projevit svoji lásku a oddanost. Nechceme jej však oslavovati. Sám si zakázal jakékoliv oslavy.

Scheiner jest nám vzorem sokolské práce i sokolského života. 50 let žil a z nich 34 ztrávil v Sokole: jako cvičence, cvičitel, organisator, řečník, spisovatel a redaktor. Není oboru, kam by svojí činností nezasáhl, není počínu sokolského, na němž by nebral lvího podílu.

Milujeme svého starostu, uznáváme a oceňujeme činnost jeho ducha i energii, vážíme si jeho práce.

Ve čtvrtek 21. září shromáždí se zástupcové všech Žup sokolských v úřadovně České Obce Sokolské a projeví mu prostě ale srdečně svoji oddanost. Tot' celý způsob "oslavy". Jednoduché sice, ale tím srdečnější. Sokolstvo nedovede jinak vzpomenouti svých pracovníků: za jich práci věnuje jim svoji lásku.

Období letní práce se končí. Bylo bohaté a úrodné. Na jaře obeslány mezinárodní závody v Turíně (I. cena), — vyslání delegátů na slavnosti francouzských a holandských gymnastů, — pořádáno přes 20 jiných sletů, z nichž mnohé spojeny byly s výstavkami sokolskými — vykonán zájezd na Moravu — zájezd do Chorvatska — uspořádány 2 školy

evičitelů a evičitelek sokolských (každá po dobu 4 neděl) — pedagogický kurs pro sokolské evičitele v Rusku — vydáno II. číslo Sokolské Osvěty — konány další přípravy pro VI. slet.

Tot' stručný obrázek činnosti Č. O. S. ve dnech minulých.

Pozoruhodným byl průběh **cvičitelské školy** (kursu). Poněvač v minulých letech většina absolventů hlásila se za učitele tělocviku do Ruska, takže jen nepatrná hrstka zůstávala doma, bylo ustanoveno, že do školy nebudou přijati, kdož zamýšlí státi se učiteli tělocviku. Byla tedy škola rezervována jen a výhradně pro **cvičitele sokolské**. Čekalo se, že následkem toho zájem pro školu ochabne a že nebude dosti posluchačů. Kdož by také jel do Prahy na 4 neděle v době tropických veder a zde podroboval se celodennímu vyučování a večernímu cvičení! Ale stalo se jinak. Přes 50 přihlášených posluchačů musilo býti odmítnuto a přijato jen 70. Další místa (30) byla vyhrazena Slovanům a to Rusům, Slovincům, Polákům, Bulharům a Srbům.

Byla to radost pohlednouti na tuto směsici národů. Šesti jazyky slovanskými se hovořilo a všichni si rozuměli. Nebylo žádné sprostředkovací řeči, mluvilo se česky, slovincy, bulharsky, polsky, rusky a srbsky. Slovanští posluchači za dobu 4 neděl mezi námi úplně zdomácněli. Hovořil jsem s nimi o praktických výsledcích školy a netajil se obavami, že následkem neznalosti řeči české mnoho asi nezískali. Bránili se takovému podezírání a právem ukázali na jednoho Slovince, který docílil ze všech posluchačů (i českých) nejlepšího známek na vysvědčení. Doložili však: "Nadýchali jsme se čistého vzduchu sokolského, poznali Váš sokolský život, seznali sokolského ducha, procítili pravou podstatu sokolství. A to jest úspěch nenahraditelný!"

VI. slet všesokolský se blíží. Za necelý rok a jest — po slavnostech. Řada příprav jest již vykonána, zejména většina Žup naevičila již evičení prostná, která budou nyní po celý rok pylovati. Zbývající čas věnují náeviku zvláštních evičení, kterými chtějí vystoupiti samostatně. (Pro vystoupení Žup bude rezervováno zvláštní číslo programu.) Další přípravy řídí slavnostní výbor (předseda Scheiner, náměstkové Podlipný a Mašek, jednatele Heller a Urban) a jeho odbory.

Všecky okolnosti svědčí, že VI. slet daleko překoná slet z r. 1907. Neboť: počet Sokolstva vzrostl téměř o 20 procent, což se bude jeviti nejen u evičenců, ale i ostatních účastníků sletu. Počítá se, že účastní se sletu nejméně 30,000 českých Sokolů. Rovněž i zájem veřejnosti neobyčejně vzrostl a již dnes nemluví se o ničem jiném, nežli o budoucím podniknutí sokolském. Neobyčejně však vzroste účast ostatního Slovanstva a ciziny. VI. slet bude zároveň **prvým sletem Svazu slovanského Sokolstva**, což znamená, že veškeré organizace slovanské jsou povinny (dosavadní účast byla toliko dobrovolná) dostaviti se do Prahy počtem co největším a spolu s ostatními bratry evičiti společná evičení prostná. Avšak ještě jiná okolnost zajistila účast jejich co nejpočetnější. Jest to lonský zájezd Č. O. do Srbska a Bulharska, kterého se účastnilo přes 700 Sokolů a letošní zájezd do Záhřeby (720 Sokolů), které vzbudily takové nadšení, že na pří. letos v Záhřebě nemluví se mezi Slovany o ničem jiném, nežli o sletě všesokolském v Praze. Nejpočetněji budou zastoupeni asi Chorvati, Srbové a Bulhaři. Srbové z království srbského slibují do konce několik zvláštních vlaků.

Poprvé přijdou do Prahy i ruští Sokolové. V Rusku působí již přes 160 sokolských učitelů tělocviku, bylo založeno od posledního sletu na 40 jednot sokolských a utvořen Svaz ruského Sokolstva. Tedy nejmladší organizace sokolská mezi Slovanstvem. Rusové ujist'ují, že výprava jejich bude čítat několik set účastníků.

Vzpomínám si na jeden význačný moment, svědčící o tom, jak značný zájem jest pro slet všesokolský.

Bylo to asi před 14 dny na dvorní hostině v Petrohradě, které se také účastnil car. Při cerklu obrátil se k místostarostovi Svazu ruského Sokolstva a tázal se: "A proč bylo tak málo Rusů v Záhřebě?" (Místostarosta vysvětlil jemu, že rozvoj sokolský na Rusku jest ještě v počátcích. Car se zájmem vyslechl jeho výklad, ale ke všeobecnému překvapení doložil: "Ale napřesrok jest sjezd v Praze. Tam budou Rusové dojista čestně zastoupeni." Místostarostovi nezbylo nic jiného, nežli — přisvědčiti.

Nepřikládám tomu ovšem zvláštního významu, ale rozmluva ona ukazuje, jak daleko a vysoko zasahuje zájem o slet všesokolský.

Také cizina (Francie, Anglie, Itálie, Holand, Belgie a j.) zavítají do Prahy v počtu velmi slušném. Zájem Angličanů (vliv lonského vítězství sokolského v Londýně) přesahuje mnohdy v mnohém ohledu všecku míru. Tak na pří. došla z Anglie žádost, aby Česká Obec Sokolská vypravila bezprostředně po sletu 1000 evičenců do Londýna, kteří by zde uspořádali veřejné evičení. Náklad s tím spojený byl by všem evičencům uhrazen. Žádost, která nese čerstvé stopy bizarnosti, byla přirozeně odmítnuta. Vážnější jest ovšem nabídka světové kanceláře Cookovy, která chce uspořádati řadu vlastních výprav do Prahy.

Zpráva, že také Češi američtí zavítají do Prahy, byla přijata se všeobecnou radostí. Naše české noviny přinesly již zprávu, že budou vypraveny — tři zvláštní lodí. Těšíme se opravdu na Vaši účast, neboť má-li Sokolstvo shromáždit veškeru rodinu slovanskou, nelze si ani mysliti, že by scházeti měli ti, kdo jemu jsou nejbližší — bratři američtí.

Náklad na slet pražský jest rozpočten na 450.000 K. Stavba evičiště bude vyžadovati nákladu 250.000 K.

Dr. K. Heller.

	DOPISY.	
---	----------------	---

New York, 30. srpna.

Chei napsati rovněž něco o těch našich závodech Východní Župy. Ve stanovách našich, přijatých na posledním sjezdu v Detroit, Mich., stojí, že atletické závody se řídí dle pravidel A. A. U. Když si na to vzpomenu, musím se jen usmáti. Soudecové sami nevěděli co a jak soudí! V pravidlech A. A. U. stojí, že skok daleký se měří od odrazu s prkna. Jestli závodník se odrazí stopu za prknem, tož se jen měří od prkna, a jestli přešlápne prkno, skok jeho se nepočítá. Na našich závodech soudecové nekoukali, jestli skokani odrážejí s prkna, aneb za prknem, měřili stále jen od špičky k patě. Rád bych věděl, kde je tu jaká vyškolenost? Kdyby jsme brali více zřetel na správný odraz, tak bychom měli věru jen pěkné skoky. Bratři Novákové z Baltimore vždy správně odrazili, a také odnesli si cenu ve skoku. Ed. Novák skočil 20 stop 5 pačů a Aug. Novák 19 stop 7 pačů. Skok dojista slušný.

Dále soudecové u vrhu kulí též nevěděli co soudí. Byli dva, místo třech. Závodníci někteří házeli kulí na místo, aby vrhali. Když jsem na to upozornil soudece, tak mi řekl, že pravidla A. A. U. nezná, a že prý mu je jedno, jestli hází závodník kulí aneb vrhá. Jaký to pořádek? Každý ví, že může hoditi kulí dále, nežli je vrh. Ale soudecové nevěděli. Nač tedy máme pravidla?

Dále měli jsme míti běh 100 yardů. Sokol Fuegner měl místo na běh, ale běh byl odložen z toho důvodu, že by vzalo moc dlouho souditi. Na koho padá tu vina, nevím, ale má ji snad odnést náčelník? Když mají býti závody, tak at' jsou celé, jinak můžeme raději zůstat doma. Nač pak se připravovat na závody, když nedoděláme. A mimořádné závody! Co s těmi? Již za poslední čtyry roky nebylo žádných mimořádných

ných závodů, vzdor tomu, že přihlášených závodníků bylo dosti.

Výkonný Výbor by měl u věci této zakročiti. Jak pak asi jest závodník, který se připravil na mimořádné závody a potom jsou odloženy. Tak se stalo již na závodech Východní Župy v Newarku 1907 — na hlavních závodech N. J. S. v Chicagu 1909 a nyní na minulých závodech Východní Župy v Long Island City. Vím o některých borech, již, když si odbyli povinné závody, těšili se na mimořádné. Nepili žádné lihovny, nešli na žádný banket, raději šli brzy spát. Ti závodníci, kteří nebyli přihlášení do mimořádných závodů, měli se dobře, bavili se, atd. Přišel čas na závody mimořádné a hle — nebylo žádných. Hoši, kteří se měli dobře — se vysmáli těm, co chtěli ještě závodit. Takto ztrácíme dobré síly i odpuzujeme nedodržením pořadu.

Hoši naši se dobře drželi, zvláště ti mladší. Odnesli si první a druhou cenu četovou v třetím oddělení, což dojista je pěkný kus práce. Cvičitel Jan Pavlík zaslouží si uznání za jeho námahu v přípravě a nácviku první čty v tomto oddělení. Pěkně naevičil a hoši zase br. Pavlíkovi přinesli pěknou odměnu — I. cenu.

V druhém oddělení byli jen jednotlivci, a z nichž první byl člen náš, nadějný to borec, br. Němeček. Doufám, že bude evičiti nadále, neboť má pěkné tělo, síly dosti, dobré skoky a mírnou povahu, což poukazuje na borece vzorného.

O našem prvním družstvu nemohu mnoho říci. Četu před závody jsme měli pěknou, ale dva z nich poranili se (br. Klar a br. Lier ml.), takže jsme museli vzít dva závodníky z druhého oddělení. Však ale, kdybychom měli i naši pravou četou, tož bychom přece jen nevyhráli. Četa z Baltimore byla se cvičená. Mám za to, že tato četa jest nejlepší četou dnes v Americe. Považte si četou, která má závodníky již mají všechny výkony hnedle pátého stupně, a průměr čty ve skoku dalekém 18 stop 5 paleů — ve skoku o tyči 8 stop 8 paleů, a v skoku vysokém pět stop, a máte četou baltimorskou. Hoši jsou čilí v práci a ukážou, co umí na příštích hlavních závodech.

Závody střelců, jež měly se odbývat v květnu, byly odloženy na měsíc září, z té jednoduché příčiny, že přišlo.

Dne 15. července vyslala jednota naše tři borece na athletické závody v Little Ferry, N. J., pod dozorem Susquehanna Tribe of Redmen No. 252. Vyslání byli bratři: Jos. Kokeš, Jos. Juna a moje maličkost. Cen jsme odnesli osm a sice: Jos. Juna I. ve skoku vysokém, I. cenu ve skoku o tyči a II. cenu ve skoku dalekém; Jos. Kokeš III. cenu ve skoku o tyči a III. cenu ve skoku vysokém; moje maličkost I. cenu ve skoku dalekém, II. cenu v běhu 220 yardů a III. cenu v běhu 100 yardů.

Měli jsme silné soupeře a museli skákat v trávě. Rozběh po trávě, odraz s trávy a doskok na trávu, což je velmi nebezpečné a těžké. Sám jsem si ublížil na noze.

Pravidelné cvičení zase započalo v pátek, dne 2. září. Měli jsme prázdniny, protože se dávala nová podlaha. Hoši se připravují na závody jednotlivců na nářadí a v atletice, jež pořádá Děln. Amer. Sokol ve Winfield, L. I., dne 4. září a též na závody Střelců v měsíci září.

A ještě pár slov o té závodní četě a vzorných borech, již budou vyslání na příští slet v Čechách.

Víte všichni dobře, že jsme měli dobré hochy o minulém sletu v Praze (lepší dnes nejsou) a nevydobyli ničeho. Když přišli zpět, každý se jim vysmíval. A hled'te, co čeští bratři učinili. Oni nahlédli do věci, jak se patří, a když seznali, že s námi závodit nemohou, dle našich pravidel, že by prohráli, tak jednoduše ohlásili, že nebudou závodit, nýbrž že budou evičiti jako vzorné družstvo. Před tím mysleli jsme jistě, že budou závodit, neboť Výkonný Výbor sám dal k cíli tomu zhotoviti zvláštní cenu. Borec čeští znali náš řád závodní a na loď si prostudovali. Znalit', že lid jejich doma v Čechách

od nich očekává jen vítězství a tu kdyby prohráli, jsouce v nevýhodě v nácviku, že by neradi tak se vraceli. Udělalo by špatný dojem. A bratři, musíte si uvědomit, že lid tady v Americe teprve kouká jenom na vítěze. At' je vítěz v I. neb III. oddělení — jen když je vítěz. Lid potom rád navštěvuje evičení, když eviči vítězové a tím se přiláká i více evičenců. Ale když se prohraje, tu žádný nechce o vlastní práci ani slyšeti.

Vím dobře, že do čty budou vybráni borec, kteří již byli v Čechách na posledním sletu. A co nám přinesli — ničeho. Kdyby raději nezávodili a dávali pozor, tak aby nám něco nového donesli, udělali by lépe. Co máme z poloviny těch boreců? Někteří neeviči, a jiní odstoupili. Pěkná odměna — ale necht', snad bude tentokrát lépe.

Výkonný Výbor by měl vybrati borece, již by nám něco získali a kteří pak s námi zůstanou a v práci další pomohou. Na zdar!
Martin A. Klein.

Baltimore, Md., 24. září.

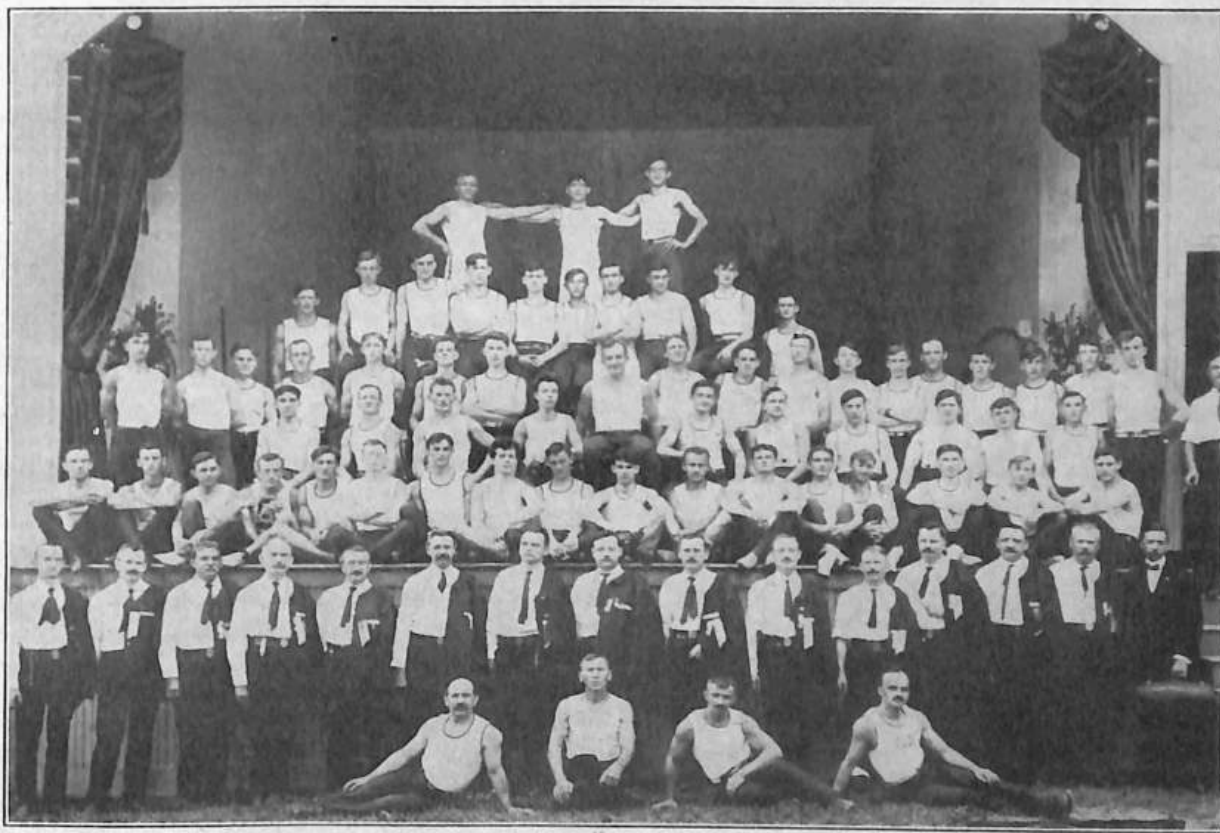
Tručníme! Po celé české Americe nesla se smutná zvěst o úmrtí velikého Čecha, jakých málo dopřáno je v jediném věku kterémukoliv z národů. Americká větev českého národa, odkázaná sama na sebe, bijící se na vlastní pěst o svoji věc národní, o povznesení kulturní úrovně svého lidu a vyproštění její z otrockých okovů pověr a předsudků, ten malý zlomek našeho národa ztratil jednoho ze svých vůdců, muže, jež nám byl nejlepším učitelem a rádcem nejpoctivějším. My Sokolové ztrácíme pak bratra upřímného, pilného a dobrého! Br. B. Zdrůbka není více mezi živými! A přec to pravdou není!! Tělesná schránka jeho zmizela nám s očí, jsouce strávena plameny, však mohutný duch Zdrůbkův tu žije mezi námi, jeho veliké životní dílo v imposantní velikosti se vztýčuje před námi jako nejkrásnější pomník, jaký si jen smrtelník sám sobě může postaviti. To dílo své zanechal nám co nejdražší svůj odkaz k dalšímu opatrování, a povinností naší jest, přičiňovati se, aby dílo to nadále mezi námi žilo životem silným, aby pronikalo dále a šířeji v lid náš, pomáhajíc udržeti tak památku na dobrého našeho učitele, na charakter muže, nad něhož ryzejší nevykrystalizoval se v celém národě. Uvádím na tomto místě proto, že i my Sokolové nejen co lidé volní, ale co stoupenci myšlenky Tyršovy, ztratili jsme v Zdrůbkovi bratra nejuvěrnějšího, harcovníka neúnavného a vždy pohotového zastance věci naší. Pro tu svoji oddanost a lásku k Sokolstvu, zaslouží sobě Zdrůbek, aby světlá jeho památka udržována byla povždy mezi námi a Sokolstvo jen za čest by mohlo klásti sobě, kdyby z vlastního jeho podnětu došlo k nějakému trvalému uctění památky Zdrůbkovy. —

V zářijovém čísle "Sokola Amerického" nalezl jsem důkaz, že ake spojovací dosud neutichla, neboť zástupci našeho V. V. a Ú. V. D. A. S. se ještě sešli k dalšímu porokování a odložili pak vše na dobu pozdější. Jak dřívější mé dopisy svědčí, byl jsem jedním z těch, kteří ku možnému spojení vzhlíželi s nadějí nejlepšími. Sám také úzkostlivě vyhýbal se všemu, co by sblížení obapolnému mohlo býti na škodu. Dnes jsem ze všech nadějí značně vystřízlivěl. Smířlivá nálada v New Yorku a okolí omezuje se jen na užší kruh a není všeobecnou, jak by se na první pohled zdálo. Nedávného svého pobytu v Chicagu využil jsem hlavně na zkoumání půdy v oné velké a mnohých otázkách téměř rozhodující osadě české. Naleznuv cestu k předákům jak naši, tak druhých organizací, sbíral jsem inofrmace přímo i cestou nahodilých rozhovorů. Došel jsem seznání, že otázka spojení nemá v Chicagu opory. Na naší straně setkává se vše s odporem z příčin, kterých nelze jen tak lehkou přehlédnouti. U Děln. Am. Sokola vše pozbyla zájmu a členové tamního sboru lhostejně přihlížejí k tomu, dojde-li ku spojení aneb ne. Stanovisko to vysvětleno mi bylo důvody, které — patří na ně s jejich vlastního hlediska, mají také svoji závažnost. Se

Župou Fuegner-Tyrš zdá se to být tam nejhorší. Jest dnes nejen v Chicagu, ale i Clevelandu, Detroit mnoho členů Župy té, kteří jsou přesvědčeni, že Župa Fuegner-Tyrš je jediným povolaným spasitelem česko-amerického Sokolstva a pevně věří, že kdyby Župy té nestávalo, že bychom si jí museli založiti. Neměl jsem práva disputovati o těchto náhledech, poněvač neměl jsem příležitost delší čas z blízka přihlížeti činnosti jejich. Možná dost, že vyjímaje evičiště, jednoty oné Župy v některých věcech opravdu vynikají nad jednotami organisace naší. Ale i když možnost tu připustíme, neztrácíme vědomí, že jakmile kdo sám sebe staví do výše, že s ním začíná být těžká řeč. Co tedy? Dle mého náhledu, měli bychom býti všichni k sobě více upřímnými. Nechceme-li se již myšlenky té vzdáti, nechceme-li připustiti, že nejsme pro spojení dosti zralými, aneb že tu není příznivých podmínek, řekněme si aspoň tolik: Sjed' me se všichni na příští sjezd N. J. S. a učiníme otázku spojení jedním z hlavních bodů jedná-

věcí není přirozeným. Nějaký červ někde hlodá na těle naší jednoty. Snad se časem najde a my ozdravíme. A snad dosti brzo. V poslední schůzi pojednou z nenadání vzedmula se vlna nespokojenosti a dosti ostře zafičela do té naší spokojenosti a harmonie. Někteří se hukotu té vlny lekli, jiní tišili a já — nu já neřikal nic, jen v duchu jsem si pomyslíl: Nu, bratři, jen hromujte, snad z těch našich hromů povstane spíše cos dobrého, nežli z toho vašeho mrtvého klidu. I nepříznivá kritika je lepší někdy nežli nic, protože v některých případech jest aspoň jakýmsi projevem zájmu. A konečně uláme jen suché větve, shnilé stromy, ale zdravá, silná lípa oddolá.

Právě mne napadá, že již příští měsíce máme ve schůzi provésti nominaci činovníků na příští rok. Jak pěkná, bratři, příležitost, projeviti svůj zájem a prospěti té naší jednotě. Přijď'te, bratři, všichni, přijď'te však prosti osobních pocitů a jedněte jen v zájmu jednoty. Sám byl jsem vždy zastancem občasných změn, jež jsem nejen hlásal, ale i na sobě

Zo závodů Župy Východní v Long Island, N. Y.

ná sjezdu. Dle mého náhledu, tím způsobem by se nejlépe došlo k cíli. Kdo se bojí finančních obětí pro věc, o níž říká, že by byla dobrou a prospěšnou, ten to nemíní upřímně.

S tím obeláním příštího sletu stala se nám pěkná motanice. Myslím, že by byla jednota cedar-rapidská sama opravila znění svého návrhu a nebylo třeba by jiné jednoty vrhaly do celé záležitosti chaos. Vždyť téměř bylo jisto, že většina přála si vyslání družstva závodního. Dle posledního udaje, výměr vydání na jednoho borece není právě veliký, a i když bude muset být ku hrazení výloh vypsán zvláštní poplatek, případně na každého člena obnos nepatrný. Veliká N. J. S. si takovou reprezentaci může dovolit. Něco dobrého a užitečného přece výprava ta přinese. Nesmíme hned žádati, aby výsledky vyvážily úplně náklad s tím spojený, ač i to je možné. —

Zpráv z naší jednoty je poskrovnu. Vše jde stejným, poněkud pohodlným, někdy až ospalým tempem. Dnešní stav

proyádel. Líbila se mi ta zásada u prvního presidenta této republiky a kdo by chtěl popírat, že zásada ta nepřinesla zemi této dobro. Proto ještě jednou pravím, přijď'te, bratři, všichni a hlavně přijď'te některý, který by byl ochoten vzít ode mne kříž tento. Stydím se přiznat, ale jakáž pomoc. Při všem tom psaní jsem se dosud nezmohl na tajemníka, ba ani ne na mizerný psací stroj a dostávám strach před písáckou křečí. Myslím, že by mne bylo přec jen škoda, kdybych měl na takovou nemoc umřít v mladém věku. Proto komu život můj je milý, přijď'te a zachraň mne.

Na zdar!

Karel Matoušek.

Detroit, Mich., 25. září.

Není-li právě lepší látky ku psaní, nežli bědy aneb výtky z nečinnosti, uznávám za dobré, raději nepsati. Avšak přece! Očekával jsem od našich borec veřejné evičení a dosud jsem se nedočkal. Cvičilo se přes léto, ba celý rok pil-

mě, dílem na letním evičišti, dílem v síni, evičilo se před veřejností a sice na výletě ku vyplnění programu, kterýžto výlet vydařil se v každém ohledu. Mimo tohoto veřejného našich evičících bratrů stávalo současně vystoupení pěveckého kroužku o též výletě. Mimo to pořádán byl pěvecký koncert tímže kroužkem, prvý toho druhu v Detroit, s velkým vydáním, volným vstupem, ale dobrým morálním úspěchem. A již opět při výročním banketu byl pěvecký kroužek činným v programu. Mnohá mladá jednota, založená několika členy, majíc 8—10 evičících členů, přece evičí a vystupují se svou prací vícekrát nežli jednou do roka a tím agitují pro sokolskou práci. Není tedy omluvy, že veřejně nemohlo se odbývati, tolik členů vždy evičí, že možno vystoupiti a k tomu jsou to borei, již vždy naší jednotě přinesli čestné uznání a dobré jméno. Jen činnost bratří, činnost! — Sokolský večírek! Rodina při společné večeři, nadchnuta jednou myšlenkou, oslavila 23. den, výročí to svého založení! 22 roky uplynuly a prvý den roku 23. sešli jsme se, abychom přivítali rok, v kterém naše jednota chce své výročí slaviti ve své nové síni. Jako každým rokem, také letos pořádán byl v naší jednotě, dne 23. září přátelský večírek. Výbor dal si dosti práce, aby hlavně program na tento večer byl uspokojující, a za druhé, aby všichni, hlavně bratří, byl obeznámeni! A dobře se to vedlo, neboť mimořádná schůze právě v čase tom konaná (tedy všichni přítomni), nemálo prospěla, neboť se o tom promluvílo. Spolky české pozvány zvláštními dopisy, ale pozvánky, jelikož přišly z tisku pozdě, považte, obdrželi někteří 4 neb 5 dní před samým banketem (pozdě?) a proto byly zase omluvy. Taktéž spolky některé obdržely pozvání v době mezi svým schůzem, avšak zástupce jich byl přítomen, neboť to jde bez schůze zaříditi, když je vůle. Program zahájel starostou br. Bojasem proslovem, na to následovalo zpěvní číslo pěveckého kroužku Sokola Podlipný, pak několik veselých kupletů br. Merhauta, obě. Dunaje, br. Levýho, Bojase a hudební číslo hudby obě. Šimka. Zdravici pronesli et. zástupci spolků: řád Havlíček č. 6 Č. S. P. S., T. J. S. Budivoj, sboru Dennice č. 38 J. Č. D. Sbor Přibyslava dopis, řád Slov. Lípa č. 86 Č. S. P. S., Pěv. Sbor Slavoš, Sbor Sokolek Podlipný. Oživující nálada zavládla po řeči zástupce Děd. Vzděl. Spolku "Pokrok", neboť promluvil slova nelíčená, od srdce k srdcím, ve prospěch pokroku, svornosti a české společné národní práce v Detroit vůbec a taktéž dal na jevo upřímné sympatie ve prospěch stavby naší nové české síně. Po chutné večeři, již připravily naše vždy obětavé Sokolky, následoval ples a zábava v té nejlepší náladě, takže tento večírek utkví každému v paměti a bude pobídkou ku další zdárné práci. Co návštěvy se týče, přesvědčili jsme se opět, jak naše síň nevyhovuje, neboť bylo opět plno, avšak nikoli Sokolů, neboť jich přece ještě dosti neuznalo za příjemné ztráviti 2 hodiny v našem středě, v té naší rodné Sokolů a v našem stánku. Ani jednou v roce a to v sobotu, kdy může si ráno tu hodinku přidati toho spánku, snad raději dlí v učouzené místnosti u báru, při žvastu a mnohem delší dobu! Večírky takového druhu povznášejí mysl a chut' ku další práci, a proto měli byste, bratří, ve všech jednotách oslaviti vždy ten svůj "Nový rok" a přijmouti tam na příští rok pořad práce.

Na zdar!

E. Hanzlík.

Philadelphia, Pa., 26. září.

Zajisté vám bude asi divné, že jedenkrát najdete v "Sokolu Americkém" také dopis z Philadelphie, jako důkaz, že naše jednota je též trošku v činnosti, jenom že náš dopisovatel někde zamrzl při těch velkých horkách, protože už asi po dva roky o naší jednotě ani řádku nepodal. Pročež sedl jsem a píšu sám, abych aspoň částečně podal zprávu ohledně nás. Nejsem žádným spisovatelem, ale doufám,

že bratří přijmou a že náš dopisovatel se dovrtí a podruhé bude dopisovati častěji sám do orgánu našeho. Na prvním místě musím začíti ohledně naší těloevičny, neboť jsme si dovolili nějaké opravy, které nás stály na \$1.600, což jest hezký obnos na tak slabou jednotu. Právě, že jsme nemuseli platit všechno, t. j. společně se třemi spolky, jež budouvlastníme, totiž jednota naše a podporující spolky řád Moravan a Vlastimil. Vřave přece nám ve finančních poměrech velice ublížilo. Ale za to máme v lepším pořádku naši těloevičnu, neboť jsme nabyli o hodně místa a pak bude zdravější, dostaneme totiž mnohem více světla a čistého vzduchu, což velmi důležité pro evičící hlavně. Zároveň máme pod jevištěm sklep, takže tam budeme mít sprchy a místo na odklizení náčiní. Budeme mít aspoň vše v pořádku. Z toho důvodu nám musí Východní Župa prominout, že jsme se nesúčastnili závodů, jelikož jsme neměli kde evičit a za druhé jsme se finančně moc vyčerpali velkým vydáním na tyto opravy těloevičny, jak zde popisují. Nečinnými jsme však nezůstali, neboť po sedm měsíců společně jsme se přičiňovali: Český Sokol, Slovenský, Chorvátský a Polský. Vřeslovanský Sokolský Slet, který jsme odbývali 19. srpna 1911 v Central Parku, vydařil se dosti dobře po stránce mravní i technické. Činovníci sletoví byli: Starosta, Polský Sokol, Anton Kendžerski; náměstek, Anton Pphull, Chorvátský Sokol; tajemník a účet. br. August Příbramský, Český Sokol a pokladník, Adolf Pavla, Slovenský Sokol a náčelníci byli ode všech jednot sokolských, tvoříce technický sbor. Pořad byl následující: I. Prostná evičení, všichni Sokolové dohromady; evičilo 64 Sokolů 4 oddíly (v pravo a v levo). II. Chorvátský Sokol s tyčemi, 8 Sokolů. III. Polský Sokol s tyčemi a s praporky, 12 Sokolek. IV. Slovenský Sokol z Trenton a Philadelphie; evičili s valaškami. V. Slovenské Sokolky z Trenton a Philadelphie, s tyčemi. VI. Český Sokol s puškami (1 četa). Po prostných se evičilo na všem nářadí: 2 bradla, 2 hrazdy, kůň na šíf, kůň na děl a skoky, takže to byly pravé závody, jenže žádných cen si žádný neodnesl, protože jsme žádných nedávali. Jenom že tu a tam byla vidět slabost evičenců, což doufáme, že při druhém sletu bude lepší a hoši otužilejší. Byli ovšem začátečníci, takže od nich zatím mnoho nemůžeme žádati. Jen aspoň ten nástup mohl být lepším, třeba snad zavínil sám evičitel, což se musí konečně vzhledem na okolnosti též prominout. Nejlépe se vyjímal malý sedmiletý Sokolík z Trentonu, který zároveň evičil prostná a též s valaškami. Každý naň měl upřený zrak, jak krásně si vedl, bylo vidět, jak jest bedlivý, aby jen žádné chyby neudělal aneb okamžitě opravil. Vidíte, jak je krásné, když tak dítko se drží díla, které jest mu prospěšné do budoucna. Zajisté každý hleděl upřeným zrakem na toho malého evičence, jak dovede evičit, zejména když ho k tomu má otec a matka, vědouce, že tím nabyde vyvinutí těla a zdraví, v čemž jest spása naší české mládeže. Pročež volám k vám přátelé, abyste neopomenuli vaše dítky posílati do těloevičné školy, aby též ta naše mládež mohla o příštím sletu vystoupiti a obecenstvu dokázati důležitost práce sokolské, abychom jedenkrát i my philadelfičtí Češi mohli dokázat, že chceme, aby naše česká mládež se přidržela v našem kroužku českém a utužena s námi prospívala, což záleží na vás rodičích. Vřave abych neopomenul dokončit zprávu ohledně našeho sletu. Po evičení nastal čilý ruch, každý po nějaké té zábavě, která trvala as přes jedenáct hodin večer. Pak ale nastala velká práce pro výbor, aby uvedl vše do pořádku, což šlo výtečně, takže se to Polákům líbilo, že jsme bez všelikých různic a v pořádku odbyli a proto přejí si na dále společně pracovat s námi a ku cti jména Sokol. Ohledně čistého výtěžku jsme spokojeni, neboť po zaplacení všech účtů zbylo \$280.82 centů, což přijde k rozdělení jednotám ve sletu zastoupeným, totiž na šest dílů čili připadlo na každou jednotu sokolskou

\$46.82. Dále jsme jednali ohledně založení stálého Všovanského Sokolského Svazu; odloženo však do schůze 1. října 1911. Doufám, že tuto zprávu naši bratři Sokolové rádi přijmou a že budou s naší prací spokojeni.

Na zdar!

August Příbramský.

New York, 27. září.

Již po dvakrát neobjevil se můj dopis v "Sokole Amer." Byla doba letních prázdnin, horka byla přímo nesnesitelná a jelikož i činnost následkem toho byla omezena, neměl jsem skorem ani látky ku psaní. Uznání zasluhují naši bratři cvičící, již cvičili téměř po celé léto, zejména bratři, kteří připravovali se na závody. Po dobu, kdy obnovována byla podlaha v našem sále, cvičili naši v místnostech Děln. Am. Sokola, jež nám bratři tito zdarma propůjčili. Pokládám za milou svou povinnost vysloviti bratřím D. A. S. náš upřímný a vřelý dík sokolský. Příznivkyňe a manželky Sokolů pořádaly v neděli, dne 10. září výlet "Pod střechou" v Sokolovně. Čistý výtěžek z tétož v obnosu \$200 věnovaly pak jednotě naší. Přijmětež, sestry drahé, srdečné díky naše s přáním, aby každá další vaše činnost byla podobným úspěchem korunována. Přednáškový výbor pořádal v neděli, dne 17. září přednášku a zábavní odpoledne. Br. Lad. C. Frank, hlavní pořadatel "New Yorkských Listů", přednášel "O účelnosti těloeviku", poukázav, jak již kulturní národové starověku, zejména Řekové a Římané, těloevik pěstovali. Celá přednáška byla pečlivě nastudována a i jinak program byl účelně sestaven. Litovatí jest jen, že návštěva byla pranepatrná. Celkem asi 300 návštěvníků, z nichž polovina dítek. Bratři pak, že by je byl na prstech spočítal; bylo přímo až zarážející. Částečnou omluvou by bylo, že venku bylo pravé indianské léto, než aspoň ti bratři, jichž bylo skorem povinností, mohli přednášku navštívit. Knihovní výbor v době prázdnin uspořádal a doplnil naši knihovnu nejnovějšími spisy české literatury. Bylo by si jen přáti, aby naši bratři více, nežli doposud, této používali. Za uplynulou sezonu vypůjčeno bylo celkem 1164 kněh od 64 čtenářů, z nichž bylo 45 členů naší jednoty. Dramatický odbor sehrál v neděli, dne 24. září na zahájení období vesnickou historiku od Rudolffa "Na Kozlanském klepáči". Kus tento jest pokračování hry "Dědečkovy housle", před dvěma roky u nás dávané. Provedení, jehož režii vedl br. Jos. Veselý, bylo pečlivé a kus nastudován dobře. Všichni účinkující zasluhují uznání. Zpěvy, jež na cvičení a řídil náš sbormistr br. Rud. Průša, všeobecně se líbily. Než ani zde nebyla návštěva taková, jakou význam hry oné by dal nám očekávat. Ničméně jsem jist, že všichni návštěvníci odnesli si ten nejlepší dojem. Jest to hra, kde ona rázovitá poctivá povaha českého lidu jest zobrazena, což zajisté nejlépe slouží ku vzdělání lidu. S přáním, aby dramatický odbor náš i na dále při volbě kusů cestou lidové výchovy se bral, končím se sokolským pozdravem:

Na zdar!

Franta Mička.

Omaha, Neb., 28. září.

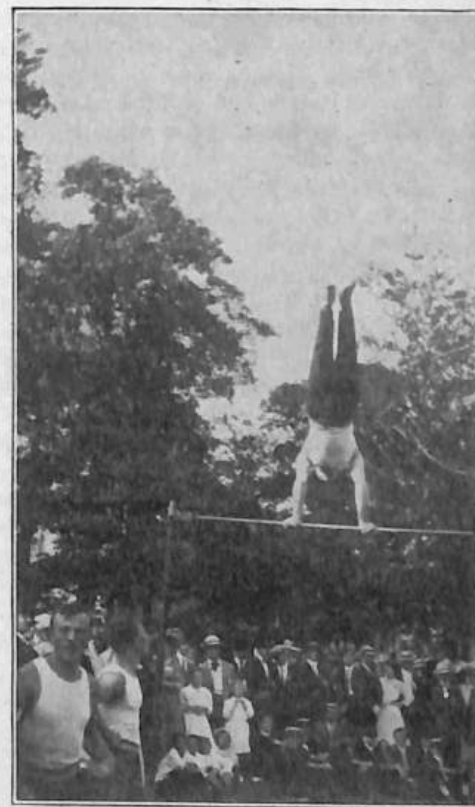
Mám následující návrh ohledně zaslání zpráv župních náčelníků N. J. S. Jak v posledním čísle 9. Sokola Amerického str. 309. br. Martyny, náč. N. J. S., se zmíuje (a žádá o radu), nezasílají bratři župním náčelníkům zprávy, kteří pak svým povinností nemohou dostáti (vůči N. J. S.).

K tomu navrhuji: Bratr župní náčelník, který od jednoty z jeho Župy žádných zpráv za uplynutí čtvrtletí nedostane, jest povinen buď sám do dotyčných jednot dojeti, aneb jmenovati bratra, který by tuto povinnost za něho vykonal a tak přiměl onu jednotu k povinnosti vůči Župě — ovšem náklad výloh cestovního a pohostění platiti by musela jednota, do které zmíněný bratr by byl povinen jeti a kde zároveň by se přesvědčil o činnosti jednoty. Dále navrhuji, by dotyčný

bratr v den cvičení téže jednoty tam jel, by mohl býti přítomen jich cvičení a posudek o tom, jak shledl jednotu v činnosti, a že tam za příčinou vyzvednutí výkazů byl, poznamenal na zadní stranu výkazu, což by i do poznámky poznamenáno bylo pro N. J. S., aby i tam bylo viděti, která z jednot nekoná svých povinností. Doufám, že pak nebude jednoty, která by měla liknavostí br. náčelníka dosti velké a zbytečné výdaje, a že nějakým vhodným způsobem donutí br. náčelníka k jeho povinnostem, když týž musí přece výkazy čísti v každé měsíční schůzi a dáti br. starostovi a jednateři (tajemníku) podpisovati! Tím by se dle mého zdání docílilo nejjistější zaslání výkazů pak N. J. S., aby br. Martyny, náčelník N. J. S., nemusel si zase tak veřejně stěžovati na liknavost jednot a Žup.

Zároveň se dotazují, zda byl vydán pro jednoty N. J. S. jednotný cvičební rozvrh aneb zda poukázáno bylo o nutnosti, by každá jednota si dle svých vlastních zkušeností

Ze závodů Župy Východní.

Borci T. J. S. Blesk v Baltimore.

rozvrh cvičební vypracovala. V pádu, že by nic podobného dosud nebylo, pracuji právě dle poměrů v Omaze a South Omaze, kde působím, na rozvrhu pro 36 hodin a kde hledím hlavně na náradí vše dle vyspělosti družstev tam vsunutí, aby se pokračovalo od nejlehčího k těžšímu. Zároveň ke každé hodině vypracuji cvičební tabulku a chei tímto způsobem na cvičení br. vedoucí družstev trochu theorii s praxí tím způsobem, že dotyčný br. sám si to přečte a přecvičí, tak jak tomu rozuměl a já mu pak opravím co vynechal aneb jinak rozuměl. V pádu, že by se to osvědčilo zde v Omaze i South Omaze, jsem ochoten rozvrh uveřejniti v "Sokole Amer.", bych bratřím trochu pomohl a zároveň bych uveřejňoval cvičení pro 3. družstva dle svých i jiných zkušeností.

"Na zdar povinností!" Jan Holan, spol. cvičitel.

St. Louis, Mo., 30. září 1911.

Zde v Americe, kde Sokol prý odbočil od původní myšlenky Tyršovi, jenž chtěl, by těloevik pěstoval "lid veške-

ry", zdálo by se nespravedlivé stavěti překážky v cestu těm, kteří pro své náboženské přesvědčení v řady naše vstoupiti nemohou. Každý člověk má stejné právo na život, tedy i stejné právo na tělocvik. V tom náboženství ani svobodomyšlnost nerozhoduje. Když ale některý spolek náboženský pěstuje tělocvik ne proto, aby ze svých příslušníků vypěstoval muže zdatné a tělesně zdravé, nýbrž pouze proto, aby svojí svatou víru více v nich utvrdil, tu jest naším právem, ba naší povinností postaviti se mužně na odpor! Takovým spolkem ukázali se býti katoličtí "Sokolové". Při posledním jejich sletu a závodech v městě našem ve dnech 6.—10. září odbývaném, měli všichni jejich hosté přísně zakázáno vkročiti do některé z našich síní, že prý se tam pěstuje nemravnost a opilství! Proti zákazu navštěvování našich síní nemáme ničeho namítati, to jest jejich věcí, ale že se u nás pěstuje nemravnost a opilství, tu sám pan řečník nejlépe ví, že jest to holá lež. V tom ohledu jsme daleko výše nežli naši katoličtí rodáci, jakž sami ve dnech sletových dokázali. Nebyl jsem přítomen jejich závodů, ale mám od spolehlivého bratra, který tvrdí, že jejich součtové při souzení si notně nahýbali. Zjev to, který při našich závodech nikdy k vidění nebyl. A což teprve v jejich vlastní síni! Nám by podobná zásobá stačila na několik sletů, třeba by byly o něco větší než jejich. A mravnost? Kam pak se hrabou! Při jejich veřejném, když se evičilo na nářadí jeden z jejich obdivovatelů po celý čas na borce anglicky hulákal: "Go on kid, you'r all right, go on, go on!" To by ještě nebylo nic tak divného, co ale divné jest, že nebylo nikoho z těch mravokárců, kdo by ho zarazil. U nás by si něco podobného mohl dovolit než jednou; po druhé již by sypal, co by mu nohy stačily. Druhá věc, která vzbudila mojí nelibost byla, že nosí stejnokroj Nár. Jed. Sokolské. Nemohl jsem ani zrakům svým uvěřiti, když jsem je poprvé viděl v průvodu; myslel jsem totiž, že byli někteří naši hoši, až když jsem přišel blíže, seznal jsem, že jsem se mylil. Bylo jich v našem kroji 34 a uzavírali průvod; školní dívky, kočáry, kadeti a rytíři měli přednost. V této věci myslím, že by se dalo něco dělat. Závody i veřejné odbývání v nám známém Lempově Parku. Proč ale veřejné bylo odbývání v jednom přírodním pro evičení se nehodícím amphitheatru, když vedle stál druhý, podlahou pokrytý, nemohl jsem pochopiti.

Půda byla hrubá, neupravena a uprostřed evičiště od ranního deště zůstala kaluž, kterou evičenci v pochodu i při evičení musili obstupovat. Evičení samotné sestávalo z 5 čísel, a sice: 1. Evičení prostná "Sokolek"; 2. prostná členů; 3. evičení s kůzely "Sokolek"; 4. evičení na hrazdě a bradlech "Sokold"; a 5. evičení na tomže nářadí vzorného družstva. Evičení prostná "Sokolek" sestávalo ze třech lehounkých oddílů; první dva z pohybů paží pouze; teprve v třetím oddílu vyskytl se jeden obrát a poklek. Evičení s kůzely sestávalo taktéž ze třech oddílů tvorby trochu obtížnější, ale také lehké. Provedení na jejich poměry bylo dosti dobré, ale dle našeho měřítka pouze ucházející. "Sokolek" evičilo celkem 26. Jejich modrý kroj se širokými modrými klobouky se mi zamlouval. Evičení prostná členů, jichž evičilo 42 sestávalo též ze třech dosti složitých oddílů. Vzhledem k špatné půdě musím doznati, že většina členů prováděla evičení toto vzorně, ačkoliv celku scházela stejnost a ladnost. Na nářadí všechny 3 družstva vzbudila na jedné straně obdiv vzorným prováděním všech výkonů a svojí vytrvalostí, kdežto na druhé straně přimo odpor. I pozorovatel věci neznámý mohl postřehnouti, že evičili pouze pro galerii. Skoro každý dělal na hrazdě veletoce, jeden jich udělal dokonce až sedm a na bradlech zase kotouly. Již to, že 2 čety a hned po nich vzorné družstvo, evičili pouze na tom nářadí, kde se dají provozovat krkolomné výkony, ač další nářadí měli na místě, svědčí, že můj výrok jest správný.

Naše jednotu jmenuje se anglicky "Bohemian Gymnastic

Association Sokol". Často četl jsem v "Sokole Amer." i jinde, že jest nesprávné užívati slova Turner na místo Sokol, ale ještě nikdy jsem nečetl, že by bylo nesprávné užívati slova gymnast, a přec Turner a gymnast jsou slova, mající skoro tentýž význam, jenže v jiné řeči. Nezdálo se mi, ač i pravidla olympických her používají, že správné, a to mně přimělo k přemýšlení, výsledek čehož byl, že jsem přišel k následujícímu závěrku. Hledal jsem totéž pojmenování ryze anglické a skutečně jsem ho našel; zde jest: Physical Culture Society Sokol, česky: Těl. Jed. Sokol. Bylo by daleko lepší snad míti místo jednoho nápisu dva, a sice: jeden správně anglický a druhý správně český s vynecháním slova Bohemian. Physical Culture má v kruzích amerických dobrý zvuk a dle mého náhledu postavil by jednoty sokolské v jejich očích tam, kam ve skutečnosti patří. Předkládám náhled tento jednotám našim k uvážení.

Zase máme u nás o jednu mladou jednotu více! Tentokrát jsou to bratři Srbové, kteří chtějí následovat příkladu Sokolů dalmatinských. Zarazili jednotu před několika nedělemi a přišli nás žádat o místo ku evičení a schůzím. Vzdor tomu, že již nemáme skoro ani místa pro sebe, jednota se cítila povinna přání jejich vyhovět a také jim vyhověla. Jsou tedy nyní v naší tělocvičně zastoupeny 4 národnosti, a sice: Češi, Švýcaři, Dalmatinci a Srbové. Možná, až se obě tyto mladé jednoty zmohou, že od nás naši tělocvičnu koupí, a tak dají nám příležitost ku postavení si tělocvičny moderní, přání to všech našich členů. Na zdar! F. Vůch.

Chicago, Ill., 30. září.

Dne 28. t. m. pořádána byla Plzeňským Sokolem soukromá zábava na počest záslužných 20-letých členů, již obdrželi své diplomy od N. J. S. Byli to: A. Haller, J. Veselý, V. Růžička, H. E. Pitte, J. Brouk, B. W. Nejedlý, J. Vondraš a V. Vondraš, E. Zajíček. Dále rozdávány byly ceny závodníkům našim z posledních závodů Župy Střední. Ceny obdrželi: br. F. Paul, V. Stránský, B. Mikuta co jednotlivci. Četa druhá obdržela první cenu a četa třetí cenu na prostná. Ceny a diplomy ostatních závodníků nás ještě nedošly, což jest velice smutné, neboť obdrželi jsme již druhého dne cenu první pro br. F. Paula a druhou pro br. V. Stránského ze závodů Župy Fuegner-Tyršovy po závodech, jež jim byly při této příležitosti odevzdány. Naši činovníci mohli by se správnosti a rychlému ukončení závodních výsledků od Župy Fuegner-Tyrš učiti. Neznám žádné rozumné omluvy, proč ceny závodníků a diplomy ze závodů v Cedar Rapids nemohly býti již dávno na pravém místě. Sokol Rikl as před sedmi lety obdržel též cenu na závodech v St. Louis a ještě ji nedostal — což nelichotí těm, již byli prací onou pověřeni.

— Zpráva výboru pro tábor byla podána majorem Babkou a jest celkem a všestranně uspokojující.

— Br. R. Stýblo byl opět zvolen evičitelem Plzeňského Sokola pro příští rok. Pořad evičebních hodin bude jako roku minulého.

— Dne 11. října pořádá Plz. Sokol přednášku p. Vrázem o Čechách se světelnými obrazy.

— Ruch v tělocvičně začíná býti živým a doufáme, že letos budeme míti tělocvičnu stále plnou. Aspoň Sokolky začínají evičiti silně. J. Dvořák.

Chicago, Ill., 1. října.

V červnovém čísle jsem se zmínil, až se drobet osmělím, že budu psát do "Sokola" více. Již jest tomu 3 měsíce a tak jsem se skutečně osmělil pár řádků napsat o té naší činnosti po závodech a po prázdninách. Dlouho jsme se scháněli po evičiteli, až se nám nabídl evičitel Antonín Petr, dosavadní evičitel Chorvatů, jenž evičil Chorvaty o sletu 1909. Na jeho přihlášku jsme s ním vyjednali podmínky. Týž s ochotou přijal, neboť dle jeho výpovědi se mu nejednalo tak o peníze

jako o to, aby Sokola povzbudil. V polovici srpna jsme oznámili veřejnosti a zdejšímu obecenstvu vůbec, že evičení započalo i přihlásilo se as 25 dětí obého pohlaví. Ale náš evičitel dlouho neevičil, jen asi třikrát a více nepřišel. Dle mého mínění jěj asi přemluvili, neboť Župa Fuegner-Tyrš zapovídá svým členům evičit jiné jednoty, jež nepatří k jejich sdružení. Totéž nám udělal Josef Žitný asi před 2 roky, rovněž se nám sám nabídnul za evičitele, ale dlouho také neevičil. Přestal evičení pravidelně navštěvovat, až přestal docházet. Tak se ta naše činnost nemůže dostat do proudu a jak to vypadá, budeme spát nadále. Protož bych žádal Župu Střední a zdejší jednoty, patřící k N. J. S., jestli mají dost evičitelských sil, aneb jen drobet schopného člena, aby nám jej doporučili, neboť je ho tady velice zapotřebí. Náradí máme, síň pro evičení máme najmutou od zdejšího patronátu, kdež jsme též zastoupeni. Jest dost velká, světlá a jen evičitele nemáme. Ostatní by se dalo vše udělat jen drobet lásky sokolské našich členů, mít trochu dobré vůle a zájem o Sokola a vše naši vůbec. Mají mnozí dost dítek, že by je snadno mohli posílat do evičení a hle, při poslední výhláše bylo více dítek cizích nežli členů. Také by se dalo i více členů získat, kdyby byl ten náš Sokol v činnosti, takhle pak nedbají ani členové, když není evičitele. Již bylo u nás vzpomenu 20-letého trvání naší jednoty, jež nám připadá na den 11. prosince 1912, že oslavíme něčím větším, že ukážeme té veřejnosti za 20 roků nějakou tu práci, ale jak vyhlíží; přijde prosinec 1912 a budeme na tom hůře nežli když jsme začali. Tehdy byli samí mladí členové ve cvičárně, a ti již dávno přestali evičit a jiných jsme si nevychovali. Smutné, ale pravdivé! Na zdar!
Matěj Pešek.

ZÁPISY A RŮZNÉ ZPRÁVY.

ZÁPIS O SCHŮZI VÝKONNÉHO VÝBORU N. J. S.

New York, dne 7. srpna.

Starosta K. E. Hrbek zahájil v přítomnosti všech zástupců schůzi. Zápis o minulé schůzi byl po přečtení přijat, jak sestaven.

T. J. S. Oak Park zve Výk. Výb. N. J. S. k jejich slavnosti a sice kladení základního kamene Sokolny; dopis byl přijat a uloženo jednatelem, aby dopsal br. Čermákovi a jej požádal, aby tam zajel a V. V. zastupoval.

T. J. S. Svornost zaslala návrh, vztahující se k vyslání závodního družstva do Prahy k 6. sletu a žádají, by byl všem jednotám k odhlasování předložen.

T. J. S. Tábor zaslal též návrh, vztahující se k téže záležitosti a přejí si, aby byl též všem jednotám k odhlasování předložen. — Záležitosti obě mají být vyřízeny.

Br. Čermák a Jičínský též zasílají dopisy, týkající se téže věci a oba dopisy byly přijaty a vzaty v úvahu.

Plzenský Sokol zaslal obšírný dopis, jenž byl přijat a vzat k vědomosti, a usneseno, aby záležitost vlastní byla ponechána do příštího sjezdu.

Ústřední Výbor Děln. Am. Sokola žádá, aby jim bylo oznámeno, kdy by měla být odbývána opětně společná schůze o sloučení; usneseno, aby schůze tato byla odbývána 21. srpna a jednatel má oznámiti.

T. J. S. Waller, Tex., oznamuje, že br. A. Švach nešťastnou náhodou přišel při evičení k značnému poranění následkem čehož též po krátké době zemřel, a žádají V. V., aby vyzval veškeré jednoty, aby rodině br. Šváchy byla poskytnuta pomoc a sice dobrovolnou sbírkou. Žádosti této má být vyhověno a jednatel má vyřídit.

T. J. S. Čechie žádá záslužní listinu pro br. F. Katku. T. J. S. New York žádá záslužní listiny pro br. M. Kafku, F. Šiska, V. Kupa a K. Zajíce. Má být vyhověno.

Náčelník Župy Střední br. R. Stýblo zaslal obšírný do-

pis, vztahující se k závodům oné Župy a různých článků, které byly v červencovém čísle "Sokola Amer." uveřejněny a správnost a pravdivost oněch článků popírá, neboť prý nespočívají na pravdě. — Vreční pořadatel br. J. R. Jičínský zaslal též dopis, vztahující se k téže záležitosti. — Oba dopisy byly přijaty a celá tato nemilá záležitost odevzdána výboru, sestávajícímu z bratří K. E. Hrbka, C. Wokála a J. Černého k prozkoumání a vyřízení.

Náčelník Župy Střední br. R. Stýblo zaslal soudcovské a počtářské listiny ze závodů Župy Střední, jež byly odevzdány výboru na tělocvik.

T. J. S. Toledo oznamuje dopisem, že vystupuje ze Svazu N. J. S. — Župní výbor Župy Severo-Východní zaslal dopis, jenž byl přijat a obsah vzat na vědomí, má být jednatelem dopsáno a mají být požádáni, aby hleděli k tomu, aby dluhující poplatky T. J. S. Toledo, a sice k N. J. S. a Župnímu výboru byly zapraveny.

T. J. S. Rozvoj, Chicago, oznamuje, že obdrželi veškeré knihy a tiskopisy, jednatelem jim zasláné a žádají, aby byli dne 19. srpna do svazu N. J. S. uvedeni.

T. J. S. St. Louis, Little Ferry a Waller, Tex., oznamují, že obdrželi knihy "50 let českého tisku v Americe" a rozličné tiskopisy.

Župní výbor Župy Západní zaslal dopis, jenž byl přijat a obsah vzat k vědomosti.

T. J. S. Slovanská Lípa oznamuje nové činovníky.

T. J. S. Portland, Oregon, žádá, by jim bylo zapůjčeno \$100.00 na zakoupení náradí. Jednatel má dopsat a vysvětlit, jak mohou částku tuto obdržeti.

Jednatel oznamuje, že zaslal různé tiskopisy: T. J. S. Tábor, Ord, Owatona, Omaha a Sokolky Blesk.

T. J. S. Curtis Bay byla dnešním dnem ze svazu N. J. S. pro neplacení příspěvků a nekonání povinností vyloučena.

Br. J. Kadlec, který byl vyslán do Bayonne, aby vyšetřil záležitost o evičiteli, podává zprávu, že T. J. S. Bayonne navštívil, že tam evičil jedno družstvo pod dozorem br. J. Jiráka z Newarku a že br. Jirásek se uvoluje onu jednotu nadále evičit a sice za náhradu cestovního. Požadavku tomu má být vyhověno a br. Jiráskovi v tom smyslu jednatelem oznámeno.

Výbor na tělocvik oznamuje, že prozkoumal soudcovské a počtářské listiny ze závodů Župy Východní a vše vynašel v pořádku.

Následující účty byly předloženy a k vyplacení odkázány: Soudeům k závodům Župy Východní cestovné a ztrátu času \$219.20; 88 knih "50 let českého tisku v Americe" \$132.00; J. Malý za fotografie do "Sok. Amer." \$1.00; br. Kadlec a Štefek, cestovné a ztrátu času do Bayonne \$2.00; Nár. Tisk. za výpravu a tisk Sok. Amer. za července \$268.30; Franklin Engraving Co., za štočky \$3.58; Věnce na závody Župy Východní a Střední \$20.90; Za ceny na závody Župy Východní a Střední \$180.00; M. Grabenstein, cestovné a kolky \$5.82; Com. Engr. Co. za štočky \$48.25; Za zaslání telegramu k závodům do Cedar Rapids a k slavnosti odhalení pomníku K. Havlíčka do Chicaga \$10.68; "Věstník Sokolský", předplatné br. Čermákovi, 8 korun; Za dovozně a ráz. na diplom a ztrátu času br. Černému \$3.65.

Finanční výbor podává zprávu, že prozkoumal knihy jednatele a pokladníka a vše vynašel v úplném pořádku. Ze zprávy vysvítá následující stav jmění N. J. S.:

Přebytek o posledním sečítání.....\$4,898.95
Příjem za II. čtvrtletí..... 1,482.06

Úhrnem \$6,381.01
Vydání za II. čtvrtletí..... 2,396.47

Čisté jmění N. J. S. dne 31. července 1911 ....\$3,984.54
Zpráva byla přijata.

Následující jednoty zaslaly zprávy a rozličné poplatky: T. J. S. Newark \$29.20, do fondu na sjezd \$4.70; Oenaville, Tex. \$16.15, do fondu na sjezd \$1.60; New York do fondu na sjezd \$48.40; T. S. D. a P. Newark \$1.60; T. S. D. a P. Long Island City \$1.30; Sbor Sokolek Blesk \$1.35; Sbor Sokolek San Francisco \$2.30; Sbor Sokolek Omaha \$2.35; Sbor Sokolek So. Omaha \$1.80; Sbor Sokolek Little Ferry \$2.00; Sbor Sokolek Schuyler 45c; T. J. S. Portland, Oregon \$5.60; Howells, Neb., \$10.70; Black Wolf, Kans., \$8.10; Crete, Neb., \$35.90; Waller, Tex., \$1.50; Fuegner-Tyrš, So. Omaha \$59.70; Hallettsville \$3.00; Podlipný \$29.20; Little Ferry \$18.00; Praha (Chicago) \$69.70; Lucas \$7.80; Scio \$4.20; Chicago \$108.00.

M. Grabenstein, zápis.

ZÁPIS O SCHŮZI VÝK. VÝB. N. J. S.

New York, 7. září 1911.

Starosta K. E. Hrbek zahájil schůzi. Ze členů scházeli: Ed. Wokál, M. Grabenstein, Št. Kostka; omluveni.

Pozvání od Župy Fuegner-Tyrš, Chicago, ku sletu a závodům přijato.

Blahopřejný dopis má být zaslán Dr. J. E. Scheinerovi do Prahy k jeho padesátiletým narozeninám.

Ústřední Výbor Župy Západní má být opět upozorněn, by porádán byl kurs župní.

Br. Jos. Čermák přijímá co zástupce V. V. N. J. S. při slavnosti T. J. S. Oak Park, Ill. Dopis T. J. S. Tyrš v Cedar Rapids, Ia., přijat a obsah vzat k vědomosti.

Dopis od nově založené jednoty v Michel, B. C. Kanada, přijat a má se posečkat až jednatel obdrží bližší vysvětlení od téže jednoty.

T. J. S. New York žádá pro své dvacetileté členy záslužné listiny: Jos. Křivanec, Fr. Hořík, Jos. Cyvín a Vil. Malinka, kteří přijati byli, dne 3. srpna 1891; listiny povoleny.

Jednateli uloženo, by dopsal T. J. S. Taylor, Tex., by uvedli jednotu do činnosti a se vypořádali.

T. J. S. Hallettsville, Tex., opět přijata do svazu N. J. S., ale zároveň má být movitý majetek tak dlouho zadržev dokud dotyčná jednotka nezahájí opětnou činnost ve cvičení a veškeré povinnosti jí kladené N. J. S.

Dopis od T. J. S. Bridgeport, O., v němž oznamují, že jim nelze udržeti jednotu, přijat; zároveň oznamují, že mají těl. náradí. Jednatel jim má oznámit, by vše zaslali Ústřednímu Výboru Župy Severovýchodní, též má být Župa o tom uvědoměna.

Nově přijatá T. J. S. Rozvoj, Chicago, žádá evičitele. Jednateli uloženo, by dopsal Ústř. Výb. Župy Střední, by žádosti T. J. S. Rozvoj vyhověno bylo.

Rozličné tiskopisy zaslány byly T. J. S. Tábor, Chicago, Nová Vlast, Cleveland, T. J. S. Praha, Chicago, Č. A. S., Manitowoc, Wis. a Č. A. Sokol, Chicago.

Poněvač rozhodnuto dle posledního hlasování jednotami, aby vysláno bylo ku všesokolskému sletu příštího roku do Prahy družstvo závodní, usnesl se V. V. vyslati družstvo šestičlenné, jednoho náhradníka a vůdce družstva; za vůdce navrzeni br. F. Martyny a Jos. Čermák. — Jednateli uloženo dopsati župním výborům, by zaslaly jména čtyř nejlepších boreů v Župě V. V., ti pak musí složit hlavní zkoušku v Chicago.

Poněvač bude pořádána výstavka sokolských prací v Praze a N. J. S. přislíbila své spoluúčinkování, zvolen za pořadatele výstavky N. J. S. br. Dr. J. Rudiš-Jičínský a zároveň též co zástupce N. J. S. při sletu.

Následující jednoty zaslaly zprávy a poplatky: T. J. S. Oakland, Cal., \$15.00; T. J. S. Ravenna, Neb., \$10.20; Č. A. Sokol, Chicago, \$31.50; T. J. S. San Francisco, Cal., \$54.90; T. J. S. Oklahoma City, Okla., \$6.90; T. J. S. Schuyler, Neb., \$18.50; T. J. S. Tábor, Chicago, \$62.60; Č. A. S., Manitowoc,

Wis., \$11.40; T. J. S. Toledo, O., \$4.40; Sbor Sokolek Platts-mouth, Neb., \$1.95; T. J. S. St. Louis, Mo., \$64.00.

Poněvač dalšího nic nepředléhalo, schůze br. starostou K. E. Hrbkem za ukončenou prohlášena.

Jan Černý, prozatím. zapisovatel.

ZÁPIS O SCHŮZI VÝK. VÝB. N. J. S.

New York, dne 2. října.

Br. A. Wokál zahájil v nepřítomnosti starosty K. E. Hrbka a náměstka br. J. Kadlece schůzi. Br. F. Lier byl omluven. Br. Kadlec též omluven.

Zápis o schůzi minulé po přečtení přijat.

T. J. S. Havlíček ze Župy Fuegner-Tyrš žádá o odkoupení dlužního úpisu. Má jim býti jednatelem odepsáno, že nám není možno vyhovět, neboť nemáme k tomu práva.

Svobodná Obec z Chicaga žádá dopisem, aby jim byla opětně povolena ohláška v "Sokole Americkém" svobodomyšlného časopisu "Svojan". Žádosti této má býti vyhověno a jednatel má v tom smyslu odepsat.

Župní Výbor Župy Střední zasílá dopis, jenž byl přijat a obsah vzat k vědomosti.

T. J. S. Tyrš, Cedar Rapids zasílá dopis, jenž byl rovněž přijat a obsah vzat na vědomí.

T. J. S. Ennis, Tex., zasílá dopis, jenž byl přijat a obsah vzat k vědomosti.

Župní Výbor Župy Jižní zasílá dopis, jenž byl přijat a jednatel má odepsat a žádané vysvětlit.

T. J. S. Fuegner zve Výk. Výb. N. J. S. k slavnosti 25-letého trvání, jež má být odbývána dne 14. října. Usneseno, aby se Výk. Výb. v plném počtu účastnil.

T. J. S. Edwardsville, Ill., žádá, aby jim byly odpuštěny dluhující poplatky, neboť se nachází ve finanční tísní. Jednatel má odepsat a jim oznámit, jak se mají v podobných případech zachovat.

Br. F. Martyny oznamuje, že mu není možno přijmouti místo vůdce družstva k 6. sletu do Prahy. — Br. Čermák zasílá dopis, v němž oznamuje, že by na se vzal úkol vůdce družstva do Prahy a zároveň podává rozličná dobrozdání a podmínky, za kterých by úkol onen na se vzal. Usneseno, aby se s br. Čermákem v záležitosti této dále vyjednávalo.

Plzeňský Sokol žádá záslužní listiny pro bratry: Fr. Brouka, jenž jest členem od 9. března 1891, B. V. Nejedlého, členem od 12. září 1891 a A. Hallera, členem od 26. září 1891. Žádosti má být vyhověno.

Výk. Výb. Česko Amer. Tiskové Kanceláře z Chicaga zasílá obsírný dopis o uveřejnění různých článků v "Sokole Amer." a žádá, aby byla učiněna přítrž v uveřejňování takových článků, neboť nespočívají na pravdě. Usneseno, aby záležitost tato byla odevzdána zasedajícímu výboru k vyšetření a urovnání.

T. J. S. Brainard, Neb., byla dnešním dnem pro nedoručení povinností a placení příspěvků ze svazu N. J. S. vyloučena.

T. J. S. Fuegner, L. I., zasílá finanční zprávu ze závodů Župy Východní, jež byla odevzdána fin. výboru.

Následující účty byly předloženy a k vyplacení odkázány: New Yorkské Listy za tiskovou práci \$11.00; 1 věnec se stuhami \$1.10; za kresby do "Sok. Am." \$5.00; Com. Eng. Co. za štočky do "Sok. Amer." \$23.50; za telegram \$1.10; br. J. Jiráskovi evičiteli T. J. S. Bayonne, za 21 cest z Newarku do Bayonne \$6.30; Nár. Tisk. za tisk a výpravu "Sokola Amer." za měsíc září \$297.20.

Následující jednoty zaslaly zprávy a poplatky: Sbor Sokolek Blesk \$1.60; T. J. S. Edwardsville \$7.10; T. J. S. Budivoj \$24.00; T. J. S. Blesk \$65.30, do fondu na sjezd \$21.60; T. J. S. East St. Louis \$10.00; Vlast (Chicago) \$9.60; Philadelphia \$13.70; Nová Vlast (Cleveland) \$44.80; Žižka,

Waller, Tex., \$3.20; Praha (Okla.) \$15.70; Svornost \$18.30; za knihy "Těloevik", Springer, Praha v Čechách \$21.17.

M. Grabenstein, zapisovatel.

PŘÍJEM A VYDÁNÍ N. J. S. ZA MĚSÍC ŘÍJEN 1911.

Příjem.

Říjen	\$	c
5. Předpl. na S. A., L. Mika, Chicago.....	1.00	
5. Předplatné na Sok. Amer, K. Šiller, Galveston, Tex	.75	
5. Za těl. knihy.....	.34	
8. T. J. S. Svornost, N. Y., za III. 1911.....	18.30	
9. Předpl. na S. A., The Becker Educ. Fund, Balto..	.75	
16. T. J. S. Praha, Prague, Okla., za I. 1911.....	15.70	
16. Za 8 knih "Těloevik", Springer, Praha, Čechy..	21.17	
16. T. J. S. Žižka, Waller, Tex.....	3.00	
16. T. J. S. Nová Vlast, Cleveland, za IV. 1910 a na I. 1911	44.80	
19. S. J. Philadelphia, Pa., za II. 1911.....	13.70	
21. T. J. S. Vlast, Chicago, za I. a na II. 1911.....	9.60	
22. T. J. S. East St. Louis, Ill., na dluh z r. 1910.....	10.00	
27. S. J. Blesk, Baltimore, Md., za III. 1911.....	65.30	
27. S. J. Blesk, do fondu pro sjezd za r. 1911.....	21.60	
27. T. P. J. Budivoj, Detroit, Mich., za II. 1911.....	24.00	
30. T. J. S. Edwardsville, Ill., na dluh z r. 1910.....	7.10	
	\$257.11	
Hotovost z minulého měsíce.....	3817.04	
Úhrnem	\$4,074.15	

Vydání.

11. Za kresby pro S. A., za září a říjen, br. Čermák..	2.50
11. Za 6000 výt. S. A. s výpr. a pošt. pro srpen t. r., Nár. Tiskárna, Chicago.....	296.30
11. Za štočky pro S. A., ze dne 17. a 31. srpna t. r., The Franklin Co., Chicago.....	2.45
21. Předpl. na Věstník Sokol. pro br. Čermáka.....	1.63
21. Poř. S. A., za září t. r., Dr. J. Rudiš-Jičínský.....	35.00
21. Poř. S. A. za září t. r., br. Jos. Čermák.....	25.00
Úhrnem	\$362.88
Příjem	\$4,074.15
Vydání	362.88

Hotovost \$3,711.27

Fond pro příští sjezd v Baltimore.....	\$1,771.69
Fond pro příští běh evičitelský.....	54.85
Fond základní N. J. S.	300.00
Záloha na nářadí u Žup a jednot.....	299.74
Půjčky u žup. výborů.....	247.50
Na Union Savings Banku.....	\$1,000.00
Na Emigrant Industrial Savings Banku.....	2,000.00
Hotovost v pokladně N. J. S.....	711.27
	\$3,711.27

Na zdar!

Jan Černý, jednatel.

Následující jednoty nezaslaly zprávy čtvrtletní za tento rok 1911.

Westfield, Mass.; Karel Jonáš, Abie, Neb.; Shiner, Tex.; Sbor Sokolek, Wilber, Neb.

Pakli tyto jednoty nezašlou jich zprávy do 15. října t. r. budou vyloučeny ze svazku N. J. S.

T. J. S. Horymír, Curtis Bay, Md. a T. J. S. Český Lev, Brainard, Neb., byly vyloučeny pro neplacení příspěvků a nezaslání čtvrtletních zpráv.

Dále nezaslaly zprávy následující jednoty za druhé čtvrtletí t. r.: T. S. D. a Paní N. Y., Sokol Bohemia, L. I. N. Y.; Sokol Slovanská Lípa, Chicago; T. J. S. Rozvoj, Chicago; T. J. S. Hawthorne, Ill.; T. J. S. Iowa City; Owa-

tonna, Minn.; Žižka, Bruno, Neb.; Plattsmouth, Neb.; Dodge, Neb.; Ord, Neb.; Havlíček, Milligan, Neb.; Timken, Kans.; Ennis, Tex.; Galveston, Tex.

Žádám tyto jednoty, by zprávy své zaslaly co nejdříve, neb jest již třetí čtvrtletí ukončeno.

Doufám, že žádosti mé vyhověno bude a dále žádám ony jednoty, které dluhují do fondu pro sjezd, a těch jest také valná část, by se hleděly vypořádat. Nejen zprávy by byly zasilány, ale také poplatky, neb jak vidíte z této měsíční zprávy, málo jednot platí své povinné příspěvky.

Doufám, že si tohoto bratři starostové jednot povšimnou a přesvědčí se, zdali čtvrtletní zprávy a příspěvky správně zasilány jsou.

Na zdar!

Jan Černý, jednatel.

FINANČNÍ ZPRÁVA

ze závodů Župy Východní, odbývaných dne 22. a 23. července 1911 v Long Island City, N. Y.

Vydání.

Hudba: za 5 mužů při zkoušce dne 21. července.....	\$15.00
za 9 mužů při závodech 22. července.....	50.00
za 15 mužů při závodech 23. července.....	80.00
Za sepisování hudebnin pro evičení.....	3.00
Ceny na kuželník v neděli dne 23. července (5, 7, 3)..	15.00
Stavěči v sobotu, 22. července.....	1.00
Stavěči v neděli, 23. července.....	2.80
Special police (strážníci za oba dny).....	8.00
Za práci přípravování parku pro závody:	
Edw. J. Wilson, za dva dni.....	5.00
Jind. Vozáb, za dva dni.....	4.00
Fr. Filip, za dva dni.....	4.00
K. Zvoník za tři dni.....	5.00
Dovoz a odvoz nářadí při závodech:	
A. Vančura	5.50
Rud. Rozenberg	6.50
L. Cohn	1.50
Tisk, "Hlas Lidu" za 5 ohlášek.....	7.00
Tisk, "New Yorské Listy" za 5 ohlášek, 174 hedvábných stužek (tři druhy), plakáty a lístky ke kuželníku	40.50
Povšechné oznámení a nápisy na parku, br. Rozenberg	10.00
Věci na kolo.....	30.00
Za roznášení plakátů, br. Peřinovi.....	6.00
Lékaři za oba dni.....	20.00
Za poštovné, Edw. J. Wokál	.50
Za jehly, nitě a knížku, br. Červenému.....	.15
Za potřeby souců a občerstvení závodníkům.....	1.36
Za obědy pro závodníky a souce, 22. července.....	50.00
L. I. Bill Posting Co. (za velké oznámení).....	27.00
Za ubytování závodníků a souců.....	50.00
Půjčka vrácená jednotě Fuegner.....	62.00
Za tyče ke skoku	1.70
Za 6 šroubů (set screws)	.40
Za 12 šroubů s maticemi.....	.50
Za 8 pasů pro kůly k hrazdě.....	2.80
Za 8 kůly pro hrazdu, náběhy a kolo pro vrhání koulí..	7.50
Za 7 kusů magnésie	1.05
Za škatulku nábojů č. 32.....	.25

Celé vydání \$525.01

Příjem.

Vypůjčeno od jednoty Fuegner.....	\$62.00
U kuželníku vybráno	54.25
Vybráno u vchodu	240.25

Vybráno u kola štěstěny	42.40
Majitel dal na procentech	29.00
<hr/>	
Celkem příjem	\$427.90
Celé vydání	\$525.01
Celý příjem	\$427.90

Prodělek .....

Matěj Truneček,
starosta.

Edw. J. Wokal,
taj. Záb. Výb.

PÍSEMNICTVÍ.

“Večery Sokolského Dorostu”, jakž v prose i veršem vydala Dorostová komise Sokola v Nuslích jest práce z pera Miluše Liptovského. Podařená práce, jež zaslouží si rozšíření největšího v kruzích sokolských. Spisovatel dokázal tu, že jest nejen Sokol, ale hrud' jeho, že naplněna upřímností, prostou všeho prázdného, kazatelského bombastu a tendenci ho přibarvení. Verše jeho čtou se lehounce a v myslích mladých čtenářů zanechají čínorodě rozechvění. Není tu zbytečných frází, ale líčí se dovedně ten “Horník českého severu”, jako v barvě živé jeví se “Denník dorostencův”, “Kleslý Sampson”, “Kde záludy se strojí”, “U Domažlic” a “Stráž na pomezí” líbí se nám velice a při besídkách sokolského dorostu dají se znamenitě použiti. Ba co dorostu i mnohý ten velký Sokol může si přečísti a trochu uvažovati i sestra mnohá. Celé dílko jest vhodně působící prostředek výchovný na mysl dorostu a mládeže. Objednejte si.

“Ženské Listy” zahájily minule 18. rok svého působení. Vychází v Chicagu, 2646 So. Central Park ave. Předplatné \$2.00 ročně. Pořadatelky mají tuhou práci, přiznáme bez mučení, musí vyhovět brzy svobodomyšlným a hned zase těm, co jsou “moderních věr vyznavačky”, aneb docela někdy i náhledům hodně zpátečnickým. Na tomto listě nejlépe je vidět a z obsahu téhož začasť vystihneme, jak se vlastně postupovati nemá. Člověk musí být v zásadách svých buď černý, aneb bílý a není-li říká se o něm prostě, žeť ramenář. A v tom ohledu pořadatelstvo tohoto listu mnohemu se musí vyhýbat a žel i mnohdy za lečjakou sebe horší oznámku patentních meducín zapřít i své vlastní přesvědčení! Škoda. My listu tomu přejeme vše dobré, činí se a ve výběru látky mnohé zaslouží si uznání, jako mnohdy i šikovně klopýtne. Nejlepší práce jsou obyčejně otisknuté z “Ženského Obzoru” a právě za tyto otisky a někdy dobrý překlad pokrokové práce vděčíme.

“Herbář čili Léčivé rostliny” jest název úhledné knížky, jakž dostali jsme od vydavatelstva Národní Tiskárny, 509 So. 12th St. v Omaze, Neb. Spisek upravil přítel náš lékárník a odborník Emil Čermák a J. Em. Kroupa, redaktor “Hospodáře”. Stojí pouze \$1.50. Jest tu mnoho poučení o bylinách a jak odvarů jejich použití lze k domácímu léčení a jakž se v lékařství vůbec používají. Tím není řečeno snad, že by knížka nabádala k nějakému všeléčení a léčení bez lékaře na dištane a podobné, ale uvědomuje čtenáře o mnohém, co věděti mu bude prospěšno. Názvy rostlin jsou tu v jazyku českém, anglickém i latinském. Vodítkem byl spis prof. Fr. Dlouhého a vše upraveno na poměry naše. Táž tiskárna poslala nám i seznamy svých knih a knih, jež má skladě. Jest tu mnoho dobrého pro nastávající dlouhé večery zimní. Dopíšte si tam a přesvědčete se sami.

LISTÁRNA REDAKCE.

Rudolf Culka N. B. Čechy: List dostali jsme, ač ne správně bylo nadepsáno. Rádi bychom prospěli, ale sotva lze. Znalost angličtiny naprostá jest žádoucí a tu ještě v začátku musí zde člověk podjati se práci jakékoli, někdy hodně hrubé.

V. Chicago: Nesmysl. Snažili jsme se, seč síly stačily, ba u nás nikdy na dobré vůli nescházelo. K vůli takovému povídání nelze se rozčilovati.

Přemysl Plaček, Praha, Vinohrady: Dopis náš patrně nedošel, protože nemáme odpovědi. Odpovídáme tudíž ještě jednou na tomto místě, že dotýcnou rubriku musíme si obstarávati sami. Finančních prostředků není tolik, aby list náš mohl podniknouti a V. V. dovolil.

C. E. A., Chicago: Je patrně napsáno jen k vůli tomu, by shladila se záha na někom, třeba ten někdo nebyl jmenován. Platí tu Havlíčkovo: “Nic jim nedávejte”. Uberte jim na dollarech a to bolí nejvíce. Že nebylo by zásadně svobodomyšlné a obcházení zákona lze říci sice po právníku a vyklíkovati, ale ve skutečnosti “congrego—are” — tedy congregation znamená shromáždění. Na tom základě ve státu Iowa shromáždění naše svobodářů dostalo právo a výsadu k obřadům oddávacím a povázíme-li, že soudcové mnozí vám do jejich formulky pána boha vsunou, at' tomu chcete, či nie, poznáte výhody naší vlastní kongregace a naší výsady. Dále ovšem záleží na tom, kdo tam u Vás napsal a jaký charakter.

Br. Rud. Stýblo, Chicago. Díky za příspěvek — však pro toto číslo přišlo pozdě.

V. S. L.: Ve slavné Helladě jmenovalo se evičiště “gymnasion” a to z toho, že Řekové evičení svá nazí — gymnoi — odbývali, čehož i umění tělocvičné gymnickým jest zváno. Tak praví Tyrš a dle toho spíše měli bychom se řídit, nemyslíš?

Plzeň: Ano, výstavky Č. O. S. se účastníme a máme po ruce již material, že v ladném uspořádání nezůstane bez dojmu. Oběžníky jsme rozeslali na všechny jednoty N. J. S. a tu jen dlužno dáti se do práce. Pověřte někoho, kdo si vezme na starost a my již s ním na podrobnostech se domluvíme.

F. R., Chicago: Přišlo pozdě.

NOVÍ, Odstouplí a Vyloučení členové.

— Do T. J. S. Tyrš, Cedar Rapids, Ia., přistoupili: F. J. Bulíček, Theodor Falt, Frant. Fojtik, J. L. Pražák, Još. Průcha, Jos. Jadrníček. Odstouplí: Frant. Vobejda, Jos. Vacek, Emil Vondráček. Vyloučen Fr. Soukup.

— Do Sokola Čech v Clevelandu uvedeni byli: Antonín Šnajt, M. Papež. Zemřeli: Eduard Bušek, Dr. Emil Schmidt.

— Do Sokola Cleveland, Cleveland, O., přijati byli: Jos. Řezáč, William Hudec.

— Do T. J. S. Říp, Allegheny, Pa., znovu přijat vyloučený Ant. Macháček. Čestně odstoupil Jan Jedlička. Zemřel Frant. Svoboda.

— Do T. J. S. Manitowoc, Wis., přijat byl Jan Hrubý.

— Do T. J. S. Oak Park, Ill., přijati byli: Jifí Borovanský, Anton Kolinger, Edward Dvořák, Frank Dvořák, Frank Kunel, Josef Flaišman, Rud. G. Mrázek.

— U T. J. S. Fugner, L. I. City, Josef Vilfmek vrátil přestupní listinu a jest nadále členem. (Jakou má adresu?)

— Z T. S. D. a Paní v Newarku odstoupila Antonie Kukul. —

— Do T. J. S. v Newark, N. J., přijati byli: Rudolf Michálek a Václav Prach. Pro neplacení vyloučen Robert Rohan.

— Do T. J. S. Ladimír Klácel v Mt. Pleasant, Pa., přijat byl Fr. Hrabák II. Pro neplacení vyloučení byli: Fr. Kučera, Jan Beran a Václav Dezort.

— Do T. J. S. Fugner-Tyrš, So. Omaha, Neb., přijati byli: Adolf Topinka, Fr. Ševeček, Fr. J. Haman, Jan Husák, Jan Hlaváček. Zemřel Fr. Svoboda.

— Do Česko Amer. Sokola v Chicagu přijati byli: Leopold Růžička, Valentin Benák, Alojs Fiala, Eduard Rayspis, Josef Appelt, Josef Kubiček, Frank Pešek (Pošta oznamuje, že v udaném čísle 2010 Blue Isl. ave. nebydlí.) Vyloučení pro neplacení: Eduard Putta, Václav Boháč, Jan Skle-

nár, Tomáš Hrabý, Frank Semerád, Josef Veselý a Frank Mañas. Odstoupil Václav Vagrauch. Zemřel Ferd. Engelthaler.

ČESKO-AMERICKÁ MATICE ŠKOLSKÁ.

(Schůze 11. ze dne 9. září 1911.)

Po teplých dnech letních sešlo se nás opět v Matici více ve schůzi, abychom podali zprávy a dodatky za poslední uplynulé období. — Zprávy podávané zněly příznivě. Rovněž zprávy od delegátů pro zřizování Českých Svobodomyšlných škol oznamují dobrý výsledek.

Měsíčník Svazu Svobodomyšlných oznamuje, že Školské číslo "Věku Rozumu" bylo všem školám zasláno tolik, kolik v Č. A. M. Š. ustanoveno a že látku celou nedostal a že musel se omezit na část, která tam jest uveřejněná.

Sboru zástupců v Omaze vyhověno. Zvolený výbor učinil kroky k nápravě.

Tisk třídních knih pro učitele zadán "Hlasu Lidu". Každé škole, v Matici zastoupené, zašle se po jedné knize. Mluvnice, upravená občanem Kárníkem, předána do tisku a v nejbližší době bude rozeslána školám, jak přihlášky přicházejí.

Zpráva ze sjezdu Svazu Svobodomyšlných podána úplně a přikročeno k návrhu sjezdovému, aby: **Předsedové a předsedkyně spolků pozváni byli do schůze Česko-Americké Matice a tam jim význam této situace byl vyložen; byl přijat a ustanoveno, aby zvolen byl dvoučlenný výbor, který požádá členy Matice, občana Ziehu a Túmu, by na této schůzi význam Matice nastínil.** Doba schůze ustanovena jest na třetí sobotu v říjnu.

Líst věnovaný "Svobodnou Školou" na svobodomyšlné písně pro Matici bude řídit řídicí učitel Praus, který každého 15. v měsíci zašle připravenou látku časopisu "Svobodná Škola".

Oběžník odeslán bude následující měsíce.

Ve prospěch Č.A.M.Š. dále darovaly spolky a patronáty:

M. Š v South Omaze.....	\$ 5.—
Zábavní Kroužek "Rozvoj".....	5.—
Kozlanská Beseda.....	2.—
Dámské S. S. S. Svob. Obec.....	2.—

V této schůzi přijata.....	\$16.—
Z minulé schůze.....	80.67

Celkem přijata.....\$96.67

Vydání:

Za poštovné.....	\$ 2.28
Tisk a úřadovna.....	7.25
Odeslání "Věku Rozumu".....	3.40

Celkem.....\$13.43

Zbývá u pokladníka.....83.24

Všem dárcům těmto Česko-Americká Matice Školská vzdává dík a doufá, že i na dále svoji přízeň jí projevoval budou.

Další příspěvky, jakož i přihlášky škol se týkající adresujte na tajemníka B.O Vašků, 316 E.73. St., New York City.

ÚPLNĚ ZDARMA obdrží každý pokud zásoba stačí 3500, pravíme tři tisíce stránek krásné četby poučné, pozůstávající z povídek, článků, básní, deklamací a písní. — SVOBODNA OBEC při přehlížení svého archivu shledala, že má na skladě některých spisů příliš velké množství, a jelikož Svob. Obec nehledá zisku, ale stará se upřímně o poučení a vzdělání krajanů zdravou četbou, rozhodla se rozesílati zmíněnou sbírku čtení zdarma každému, kdo se o ní písemně přihlásí. — Dopište si na adresu jednatele Svobodné Obce: **Alois Vaňouček, 541 W. 12th St., Chicago, Ill.** — Zásilka váží přes 10 liber, pročež je nutno při žádosti zaslati \$1 na poštovné.

Adresář Nár. Jed. Sokolské ve Spoj. Státech.

Výkonný Výbor Národní Jednoty Sokolské v New Yorku. Schůze každé 1. pondělí v měsíci v Sokolovně, 420—424 E. 71. St. — K. E. Hrbek, starosta, 420 E. 71st St.; Jos. Kadlec, náměstek, 590 E. 169. St., Bronx; Jan Černý, jednatel, 431 E. 71st St.; Max Grabenstein, tajemník, 3202—3rd Ave.; Fr. Lier, pokl., 1185 Lexington Avenue, New York. — J. Pavlík, E. Wokál, F. Bartůněk; výbor finanční: St. Kostka, Al. Wokál, Anna Veselá; náčelník Ferd. Martyn, 1329 First ave., podnác. Aug. Tesař, 2218 Jules St., St. Louis, Mo.; 2. podnácelník Fr. Slavětinský, Ravenna, Neb.

župa Východní. Sídlo v Baltimore, Md.

Ústřední Výbor: Starosta Sylvester Stiegler, 1006 N. Castle St.; náměstek Karel Neuman, 901 N. Montford Ave.; jednatel Jar. Franc, 2000 E. Eager St.; pokladník Vinc. Jelínek, 216 N. Madeira St.; náčelník Fr. Štětka, 2010 Ashland Ave.; 1. podnácelník Karel Neuman; 2. podnác. Vinc. Jelínek; účetní výbor: Fr. Čermák, K. Matoušek, Fr. Kadaň. Schůze odbyvají se každou 4. neděli v měsíci. Dopisy zasílány buďtež na jednatele.

Sok. Jed. Blesk v Baltimore; schůze 2. pátek v Sokolovně, S. E. cor. Gay & Preston Sts.; tajemník Karel Matoušek, 815 N. Montford Ave.

T. J. Česko-Slovenský Sokol v Bayonne, N. J. Schůze 1. čtvrtek v měsíci v Hooper Cooper Hall, 94—96 E. 22nd St., cor. Ave. F. Taj. Fr. T. Schipp, 78 E. 28th St.

T. J. S. Fugner, L. I. City, N. Y.; 2. sobotu v měsíci v místnosti spolkové, 270 Prospect St.; taj. Vác. Vančura, 59—2nd Ave., Long Island City, N. Y.

T. J. Newark, N. J., 2. pondělí v místnosti J. Hartwicka, 397-407 Fairmount av.; taj. Boh. Vavřina, 230—16th ave., cor. 14th St.

T. J. S. Svornost, Morrisania, N. Y. schůze 1. sobotu v měsíci v čísle 428—430 E. 166th St.; tajemník J. Kolman, 590 E. 169th St.

T. J. S. New York; 2. a poslední pondělí, 420—424 E. 71st St.; taj. Vác. Elian, 516 E. 81. St.

Sok. Jed. Philadelphia, Pa.; 1. neděli v měsíci v České Budově a Sokolovně, 2202 N. Marshall St. ve 3 hod. odpol.; taj. Ferd. Dobisch, 2725 E. Indiana av.

T. J. Sokol Westfield, Mass.; 1. a 3. středu v Sokolovně, 118—120 Meadow St., taj. Vinea Březina, 38 Cross St.

Sbor Sokolek Sok. Jed. Blesk v Baltimore, Md.; 3. neděli v Sokolovně; taj. Jos. Kliment, 816 N. Castle St.

Těl. Sbor Paní a Dívek v New Yorku. Schůze poslední čtvrtek v Sokolovně. Taj. Marie Mičková, 400 E. 72. St.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Long Island City, N. Y.; taj. Anna Vančura, 199—3rd Ave.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Newark, N. J. Schůze každou druhou středu. Taj. Vilemina Ulman, 31 Cortland St.

T. J. S. Little Ferry, N. J. Schůze 3. čtvrtek; tajemník Wm. Kour, Union Av. cor. Columbia St, Wood Ridge, N.J.

Česko Těl. Záb. Sp. Sokol v Bohemia, L. I., N. Y.; schůze každou 2. sobotu v měsíci; taj. Jos. F. Thuma.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Little Ferry, N. J. Schůze třetí neděle o 1/2 3. odpol.; taj. Ant. Smietansk, c. o. Mrs. A. S. Demarest, 28 Warren St., Hackensack, N. J.

župa Sev.-Vých. Sídlo v Cleveland, O.

Ústřední výbor: Starosta Josef Frčka, 5638 Broadway S. E.; náměstek Karel Turek, 2843 E. 111th St., S. E.; jednatel Emil Šlapák, 8711 Capitol Ave., S. E.; pokladník Jan Pavelka; náčelník Ant. Panka, 2675 E. 96th St., S. E.; 1. podnác. Ant. Čermák, 2. podnác. J. Vozka (z Detroit); další členové výboru: Vác. Hořice, Rud. Sýkora, Vác. Levý, Vác. Přeck, A. Kolářský a Jan Pohanka. — Schůze konány jsou každou 4. sobotu v 8 hod. večer v síni Sokola Čech. Všechny dopisy buďtež zasílány na jednatele.

Sokol Cleveland. Schůze 1. a 3. neděle v měsíci v Sokolovně, 8932 Quincy Ave., S. E.; taj. Alois Havelka, 2518 E. 93. St., S. E.

Sokol Čech, Cleveland, O.; 2. neděle v Sokolovně na Wendell Ave.; tajemník Karel Šumek, 4804 Vivian Ave. S. E.

T. J. S. Nová Vlast, Cleveland, O.; 1. středu večer v síni Sokol na Clark av.; jednatel J. Pokorný, 4507 Clark Ave., S. W.

T. J. S. Tyrš, Newburg, O. Schůze 1. neděle v měsíci. Tělocvična 11000 Buckeye Rd. S. E. Jednatel Václav Huml, 2834 E. 101 St. S. E., Cleveland, Ohio.

Těl. a Podp. Jed. Budivoj, Detroit, Mich.; 1. pondělí v Sokolovně, roh Erskine a St. Antoine Sts.; taj. Vác. Kasič. 405 Woodward Arcade.

T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich.; 2. pátek v Sokolovně, roh Tillman a Ash ul., taj. Fr. Frýzek, 871 Putnam Ave.; účetní Václ. Becker, 147 Williams.

Sokol Lorain, Lorain, O. Schůze 4. neděle v měsíci v Sokolovně, 2404 Kelly Pl. Taj. Ad. Navrátil, 3106 Broadway.

T. J. S. Rip, Allegheny, Pa.; schůze 1. neděle v Čes. Nár. Síní, 1000 Vinial St.; taj. Vác. Ševčík, 1136 Brabec St.

T. J. S. L. Klácel, Mt. Pleasant, Pa.; taj. Jan Šimandl, 246 Oak St.

T. J. S. Lev, Bridgeport, O. Schůze 3. neděle v měsíci v síni Č. S. P. S.; taj. J. Dvořák, R. R. 2, Box 34½.

Župa Střední. Sídlo v Cedar Rapids, Ia.

Ústřední Výbor: Starosta Dr. J. Rudiš-Jičínský, náměstek Václav Janda, jednatel Fr. Filip, Security Bank., pokl. Jos. Woitišek; náčelník Rudolf Stýblo, 1346 W. 20th St., Chicago, Ill., 1. podnáčel. Fr. Filip, Security Bank, Cedar Rapids, Ia., 2. podnáčel. Fr. Jirásek, tamtéž. Další výbor: R. Novák, Jos. Halg, Ferda Engelthaler, H. O. Hašek a Fr. Dostal. — Schůze 3. pátek v Sokolovně, na 3. ul. a 5. ave.

Plzeňský Sokol, Chicago; 2. a 4. čtvrtek, taj. Fr. Hartman, 2525 S. Ridgeway Avenue.

Sokol Chicago, Chicago, Ill.; 1. a 3. středu v Sokolovně, 2335-2341 So. Kedzie ave.; taj. Josef Plaček, 2333 So. Kedzie ave.

Těl. Jed. Čechie, Chicago, Ill.; 3. čtvrtek v síni Atlas Hall, 1436-40 Emma st., taj. K. Doubek, 2537 Augusta St.

T. J. S. Tábor, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v Sokolovně, 1300-1302 S. 41st av.; taj. Otto Wilt, 1303 So. 41. Court.

T. J. S. Praha, Chicago, Ill.; schůze 1. a 3. středu v síni patronátu Č. S. P. S. Taj.: O. Ratchovský, 4714 Honore St.

Sokol Slovanská Lípa, Chicago, Ill.; schůze každý 2. a 4. čtvrtek v Sokolovně, 515-517 DeKoven St.; taj. Alois Kára, 610 Bunker St.

T. J. S. Rozvoj, Chicago (Irving Park) Schůze 4. čtvrtek v měsíci. Taj. A. Lisý, 4911 N. 40. Ave.

T. J. S. Vlast, Chicago, Ill. Tajemník Vác. Fikar, 3015 Union Ave.

Česko Americký Sokol v Chicago, Ill., schůze 1 a 3. čtvrtek v Čes. Angl. Svob. škole, 1126 W. 18. St.; taj. Theo. Vavřínek, 1810 So. Fisk St.

T. J. S. Oak Park, Ill. Schůze 1. čtvrtek v měs. Taj. Fr. Šindelář, 1506 So. Clarence Ave.

T. J. S. Hawthorne, Ill. Taj. Ant. Kopic, 5026 W. 29 St., Cicero, Ill.

Č. A. J. Sokol v St. Paul, Minn. Schůze 1. středu v měsíci v síni Č. S. P. S., roh 7. a Western Ave.; taj. Fr. H. Dvořák, 746 Logan St.

Čes. Amer. Sokol, Manitowoc, Wis.; 2. středu v síni Slov. Lípy; tajemník Alois Jaroš, 708 Chicago St.

T. J. S. Milwaukee, Wis. Schůze 2. a 4. středu v Čes. Amer. Síní; jednatel Fr. Hrdlička, 764-15th St.

T. J. Sokol, St. Louis, Mo.; 2. a 4. pondělí v Sokolovně, roh 9. ul. a Allen ave.; jednatel F. Vůch, 2416 N. 11th St.

T. J. S. East St. Louis, Ill. Schůze každou 1. neděle ve 2 hod. odpoledne

v Sokolovně, na 11. a Exchange ave., taj. Emil Plamínek, 912 Exchange Av.

Těl. Jed. Tyrš, Cedar Rapids, Ia.; 1. neděle v Sokolovně, na 3. ul. a 4. ave.; taj. Jos. Trejtnar, 1502 K. St. W.

T. J. S. Edwardsville, Ill. Schůze 1. neděle o 2. hod. odp. v síni Č. S. P. S., Vandalia St., taj. Jos. Eisman, box 344.

T. J. S. Iowa City, Ia. Schůze 2. úterý v síni Č. S. P. S. Taj. J. M. Kadlec, 302 Bloomington St.

T. J. S. Owatonna, Minn. Schůze 2. čtvrtek v síni Č. S. P. S. Taj. L. E. Rypka, Oak Grove Farm, box 242, Owatonna, Minn.

Župa Západní. Sídlo v Omaha, Neb.

Ústřední výbor: starosta J. J. Mík; jednatel Oldřich J. Jelen, 1231 So. 14th St., pokladník Jos. Vonásek; náčelník Fr. Slavětinský, Ravenna, Neb. Další výbory: Karel Špalek, Fr. Křeček, Fr. Řiha, Vojt. Košťál, Fr. Benák, Emilie Jelenova, Til. Kmentova, Mamie Kmentova, Kamila Dlaskova, Ethel Dlaskova, Olga Dlaskova, Marie Jindrova. — Schůze každé 2. pondělí v měsíci večer v Sokolovně T. J. S. Omaha.

T. J. S. Karel Jonáš, Abie, Neb.; 1. neděle; taj. F. Johanes.

T. J. Sokol Žižka, Bruno, Neb.; 1. neděle; taj. F. R. Okfina.

T. J. Sokol, Crete, Neb.; 2. neděle ve své síni; taj. Jos. Smrž.

T. J. Sokol, Omaha, Neb.; 2. středu; taj. Karel Špalek, 1230 S. 12th St.

T. J. Sokol, Plattsmouth, Neb.; 2. pondělí; taj. Chas. Hulla, P. O. B. 35.

T. J. Sokol, Schuyler, Neb.; 2. středu v síni Č. S. P. S.; taj. Chas. Mastný.

T. J. S. Fügner-Tyrš v So. Omaha, Neb.; schůze 1. neděle ve 2 hod. odp.; taj. Vác. Opočenský, 367 So. 21. St.

T. J. S. Jiří z Poděbrad, Clarkson, Neb. Schůze 4. neděle ve 2 hod. odp. v místnosti Z.Č.B.J.; taj. Ant. Odvárka.

Sbor Sokolek, Plattsmouth, Neb.; 2. neděle; tajemnice Jiřina Matouš.

Sbor Sokolek Libuše, So. Omaha, Neb.; 3. neděle v Národní síni, 21st & U Sts.; tajemnice Marie Ouřada, 176 So. 22. St.

Sbor Sokolek, Omaha, Neb. Schůze 4. středu. Taj. Vlasta Souček, 1457 So. 14. St.

T. J. S. Dodge, Neb.; schůze 2. pondělí v síni Div. Družstva; taj. Jindř. Studnička.

T. J. S. Howells, Neb.; taj. Frant. Boháč.

T. J. S. Ord, Neb. Tajemník Ant. Bartoněk.

T. J. S. Havlíček, Midigan, Neb. Taj. Václav Elznic.

Sbor Sokolek Vlastenky ve Schuyler, Neb.; taj. Emma Kovář.

Sokol Ravennský, Ravenna, Neb., taj. Fr. Skořdopole.

Sbor Sokolek Wilber, Neb., tajemnice M. Chab.

Župa Jižní. Sídlo v Ennis, Texas.

Ústřední výbor: starosta Fr. Toupal, náměstek Fr. Trojáček, jednatel Karel Moučka, R. 3; poklad. L. O. Hošek, náčelník Ant. Brožek, 1. podnáčel. Fr. Vrla, 2. podnáčel. Jar. Houdek. Další členové výboru: Fr. F. Toupal, Joe Toupal, Alois Šediví, Joe Skroch. Schůze každou prvou neděle v měsíci. Veškeré dopisy bud' tež zaslány na jednatele.

T. J. S. Hvězda Západu, Black Wolf, Kansas; 1. neděle; taj. Jos. Jiríček, R. F. D. 2., Wilson, Kans.

T. J. S. Karel Jonáš, Wilson, Kansas; 2. a 4. neděle; taj. V. E. Doleček.

T. J. S. Timken, Kans.; tajemník Jan Vesecký.

T. J. S. Oklahoma City; tajemník Dominik Tuma, 433 W. Frisco St.

T. J. S. Praha, Okla.; taj. Joe Chmelář, R. 3, box 3, Prague, Okla.

T. J. S. Vyšehrad, Lucas, Kans.; taj. Jaroslav Sládek, R. 4 — box 24.

T. J. S. Taylor, Tex., tajemník J. H. Strnad, 321 Mons.

T. J. S. Karel Havlíček Borovský, Ennis, Tex. Tajemník Jos. Zázvorka.

T. J. S. Galveston, Tex., taj. J. J. Oveský, c. o. Hotel Texas.

T. J. S. Shiner, Tex., taj. Fr. Pavliš box 74.

T. J. S. Granger, Tex. Tajemník B. Hatka, box 323.

T. J. S. Oenaville, Tex., taj. J. R. Bartek, R. 3, box 52.

T. J. S. Žižka, Waller, Tex.; taj. A. Kulhánek.

T. J. S. Hallettsville, Tex., taj. F. G. Fabian.

Župa Pacifická. Sídlo v San Francisco, California.

Starosta J. J. Justice, 1989 Geary St.; jednatel Fr. Rýzner, 3823 Army St.; pokl. B. Kantner, 4206 — 24th St.; náčelník L. Jirsák, 460 Herman St.

T. J. S. San Francisco, Cal.; taj. C. Kokeš, 1659 Bush St.

T. J. S. Bratři Osvěty, Scio, Oregon; taj. Ant. Liška, Scio, Oregon.

Sbor Sokolek v San Francisco, Cal.; taj. Marie Křeček, 383 Arkansas St.

T. J. S. Oakland, Cal. Taj. Vác. Machek, 2239 Peralta St.

T. J. S. Portland, Oregon; jednatel Čeněk Krémář, 95 N. 17. St.

T. J. S. Los Angeles (inc.); schůze každou 1. středu v měsíci v pokl. br. J. J. Žáka, 209½ E. 5th St. Veškeré dopisy zasílají na J. J. Žák, 209½ E. 5th St.

NOVÉ KNIHY.

Na skladě u Výkonného Výboru Nár. Jednoty Sokolské:

1. Památník Nár. Jed. Sok....	\$1.25
3. Kožíšek Fr. Cvičební večery na koni na šíř.....	.14
4. Jindř. Fugner: Životopis....	.17
5. Vaníček Karel: Sokolstvo, jeho směr a cíl. — Komenský Jan Amos a jeho snahy tělocvičné	.04
7. Hanušová Kl. Ducháčeká: Hry mládeže	.47
8. Pexa Václav: Cvičební večery na hraždě	.22
9. Kožíšek Fr.: 100 příkladů cvičení prostných	.20
11. Mendík Jan: Pověly ku podrobnému procvičení poř. cvičení	.10
12. Scheiner, Jos. E. Dr.: Úvahy a řeči Dra. Mir. Tyrše. — Povšechné úvahy o věci Sokolské, I. 1.....	.25
13. Povšechné úvahy o věci Sok., I. 2.	.25
14. Klenka Jos.: Tělocvičné hry pro školy; II. s nářadím....	.18
15. Klenka Jos.: Tělocvičné hry pro školy; II. s nářadím....	.25
16. Hanušová Kl.: Dětský tělocvik	.22
18. Pexa Václ.: Cvičební večery na bradlech	.20
19. Klenka Jos.: Cvičební večery na kružích	.14